

RAPORT Roczny 2009
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.

2009

WBK

| Bank Zachodni WBK

WYBRANE DANE FINANSOWE		w tys. PLN		w tys. EUR	
		za okres: do 31.12.2009	do 31.12.2008	do 31.12.2009	do 31.12.2008
Dane dotyczące sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A.					
I	Przychody odsetkowe	3 043 456	3 017 121	701 160	854 200
II	Przychody prowizyjne	1 160 141	1 095 619	267 277	310 189
III	Wynik operacyjny	1 158 900	987 433	266 991	279 560
IV	Zysk (strata) przed opodatkowaniem	1 158 900	987 433	266 991	279 560
V	Zysk (strata) netto	986 228	809 165	227 210	229 089
VI	Przepływy pieniężne netto, razem	240 541	300 083	55 417	84 959
VII	Aktywa razem	51 939 616	54 811 056	12 642 913	13 136 578
VIII	Zobowiązania wobec banków oraz banku centralnego	3 820 700	3 200 183	930 018	766 989
IX	Zobowiązania wobec klientów	41 262 174	43 381 905	10 043 857	10 397 350
X	Zobowiązania razem	46 446 077	50 390 498	11 305 700	12 077 101
XI	Kapitał własny	5 493 539	4 420 558	1 337 213	1 059 476
XII	Liczba akcji	73 076 013	72 960 284		
XIII	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	75,18	60,59	18,30	14,52
XIV	Współczynnik wypłacalności	12,34%	9,81%		
XV	Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	13,50	11,09	3,11	3,14
XVI	Zysk (strata) na jedną akcję rozwodnioną (w zł/ EUR)	13,44	11,05	3,10	3,13
XVII	Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	4,00	-	0,97	-

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji bilansowych – 4,1082 kurs NBP z dnia 31.12.2009 oraz 4,1724 kurs NBP z dnia 31.12.2008
- dla pozycji rachunku zysków i strat – 4,3406 kurs wyliczony jako średnia z kursów średnich NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2009 roku oraz 3,5321 kurs wyliczony jako średnia z kursów średnich NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2008 roku.

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.
ZA 2009 ROK**

2009

WBK

Bank Zachodni WBK

Szanowni Państwo,

ubiegły rok był najtrudniejszym okresem w historii Banku Zachodniego WBK ze względu na kryzys na światowych rynkach finansowych, w następstwie którego polska gospodarka gwałtownie wyhamowała, wyniki przedsiębiorstw pogorszyły się, a bezrobocie wzrosło. Mimo tak poważnych turbulencji zakończyliśmy ten rok w dobrej kondycji. W 2009 r. Bank Zachodni WBK imponował aktywnością i kreatywnością, które pozwoliły nam umocnić pozycję w czołówce największych i najbardziej rentownych polskich banków. To dobra prognoza dla realizacji naszej strategii w kolejnych latach.

W 2009 r. nasz bank pozytywnie wyróżniał się na tle sektora bankowego. Przede wszystkim, w przeciwieństwie do wielu naszych konkurentów, udało nam się uniknąć zwolnień grupowych. Nowatorski na polskim rynku program oszczędnościowy, który solidarnie objął wszystkich pracowników Banku Zachodniego WBK, pozwolił zahamować wzrost kosztów pracowniczych, które utrzymaliśmy na niskim poziomie. Dobra organizacja pracy, optymalna lokalizacja naszych oddziałów, a nade wszystko wysiłek pracowników spowodowały, że nasz bank – w przeciwieństwie do wielu innych – nie musiał zamykać swoich oddziałów. Przeciwnie, w 2009 r. otworzyliśmy kilkanaście kolejnych, a dodatkowo znacząco rozbudowaliśmy sieć placówek partnerskich. Dzięki temu możemy obecnie zaprosić naszych klientów oraz wszystkie osoby zainteresowane naszymi produktami i usługami do ponad 600 placówek z logo Banku Zachodniego WBK.

Kolejnymi sukcesami ubiegłego roku były utrzymanie wskaźnika kredytów do depozytów na bardzo bezpiecznym, jednym z najlepszych w sektorze, poziomie nie przekraczającym 79%, utrzymanie stabilnego poziomu wolumenów kredytowych, w tym zanotowany sięgający 20% wzrost sprzedaży kredytów gotówkowych oraz ponad 11% wzrost sprzedaży kredytów mieszkaniowych, które stały się naszym sztandarowym produktem cieszącym się dużą popularnością i bardzo dobrze ocenianym przez klientów. Po stronie depozytowej rozwinęliśmy szeroki wachlarz oferowanych produktów oraz umocniliśmy swoją pozycję rynkową.

Również w zakresie kont osobistych znacznie rozszerzyliśmy naszą ofertę, która dzięki swojej atrakcyjności oraz bardzo dobrze przyjętym przez klientów oraz rynek kampaniom marketingowym pozwoliła nam osiągnąć trzecią pozycję na rynku pod względem liczby kont prowadzonych dla klientów indywidualnych.

Warto też odnotować, że nadal należymy do banków o najlepszym wskaźniku kredytów trudnych. Ubiegły rok to także okres dalszej dywersyfikacji naszej działalności i zwiększania aktywności w nowych obszarach biznesowych, w tym usługach bancassurance oraz usługach świadczonych instytucjom finansowym.

Choć 2009 r. był dla polskiej gospodarki najtrudniejszy od wielu lat, dochody ogółem Banku Zachodniego WBK zwiększyły się – wyłączając zyski z jednorazowych transakcji na rynku kapitałowym – o prawie 11%. Dzięki inicjatywom oszczędnościowym zredukowaliśmy w minionym roku koszty ogółem o 1,4% i osiągnęliśmy wskaźnik kosztów do dochodów na poziomie 47,9% - jeden z najniższych w sektorze. Współczynnik wypłacalności Banku Zachodniego WBK kształtuje się na bardzo dobrym poziomie 12,3%, a wskaźnik rentowności (ROE) na poziomie 21,9%. I wreszcie najważniejszy dla inwestorów wskaźnik – zysk. Bank Zachodni WBK zakończył rok 2009 zyskiem

netto w wysokości 986 mln zł, czyli wyższym o blisko 177 mln zł niż w 2008 r. Natomiast zysk brutto wyniósł w minionym roku 1 159 mln zł i był aż o 17% wyższy niż rok wcześniej.

Trudny miniony rok potwierdził słuszność strategii dywersyfikacji, którą zaczęliśmy wdrażać w roku 2007. Dzięki zrównoważonemu rozwojowi, dzięki polityce strumieni biznesowych i położeniu nacisku na rozwój wielu linii biznesowych, Bank Zachodni WBK jest dzisiaj jednym z najbezpieczniejszych banków uniwersalnych działających na polskim rynku. Co więcej, ta realizowana w trudnym otoczeniu makroekonomicznym strategia nauczyła naszą organizację elastyczności i umiejętności wykorzystywania nisz rynkowych. To bezcenny kapitał, który będziemy wykorzystywali w następnych latach.

Ubiegły rok, jak żaden inny, udowodnił, że dobra strategia biznesowa, konsekwencja w jej realizacji oraz dyscyplina kosztowa, a przede wszystkim profesjonalnie przygotowana kadra menadżerska wszystkich szczebli oraz zaangażowani pracownicy to wielki kapitał Banku Zachodniego WBK. Pragnę serdecznie podziękować wszystkim pracownikom za bardzo dobrą pracę w wyjątkowo trudnym okresie oraz podkreślić odpowiedzialność za bank oraz swoje koleżanki i kolegów jaką wykazali się poprzez solidarny udział w programie oszczędnościowym. Chcę też wskazać, że Bank Zachodni WBK nie osiągnąłby w 2009 r. tak dobrych wyników finansowych, gdyby nie bardzo dobra współpraca pomiędzy Zarządem i Radą Nadzorczą.

Mateusz Morawiecki

Prezes Zarządu

Spis treści:

Rachunek zysków i strat Banku Zachodniego WBK S.A.	11
Sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku Zachodniego WBK S.A.	11
Sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku Zachodniego WBK S.A.	12
Zestawienie zmian w kapitałach Banku Zachodniego WBK S.A.	13
Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych Banku Zachodniego WBK S.A.	14
Noty objaśniające do sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A.	15
1. Informacje ogólne o emitencji	15
2. Zasady sporządzania sprawozdania finansowego	15
3. Zarządzanie ryzykiem	37
4. Wynik z tytułu odsetek.....	63
5. Wynik z tytułu prowizji	63
6. Przychody z tytułu dywidend	64
7. Wynik handlowy i rewaluacja	64
8. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	64
9. Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych.....	64
10. Pozostałe przychody operacyjne	65
11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	65
12. Koszty pracownicze.....	65
13. Koszty działania banku	65
14. Pozostałe koszty operacyjne	66
15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	66
16. Zysk na akcję	66
17. Gotówka i operacje z bankami centralnymi.....	67
18. Należności od banków.....	67
19. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	67
20. Pochodne instrumenty zabezpieczające	69
21. Należności od klientów	69
22. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	70
23. Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	71
24. Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	71
25. Wartości niematerialne	74
26. Rzeczowy majątek trwały	76
27. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	78
28. Pozostałe aktywa	79
29. Zobowiązania wobec banku centralnego.....	79
30. Zobowiązania wobec banków	79
31. Zobowiązania wobec klientów	79
32. Pozostałe pasywa.....	80
33. Kapitał akcyjny	81
34. Pozostałe kapitały	82
35. Kapitał z aktualizacji wyceny	82
36. Rachunkowość zabezpieczeń	83
37. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży	84
38. Wartość godziwa	85
39. Zobowiązania warunkowe.....	89
40. Aktywa i pasywa stanowiące zabezpieczenie.....	90
41. Działalność powiernicza	90
42. Leasing finansowy i operacyjny	90
43. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych - informacja dodatkowa	91
44. Podmioty powiązane	91
45. Informacje o liczbie i wartości wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych	97
46. Nabycia i sprzedaże podmiotów zależnych i stowarzyszonych	97
47. Wspólne przedsięwzięcia	99
48. Wydarzenia po dacie bilansu.....	99
49. Świadczenia na rzecz pracowników	100
50. Program motywacyjny w formie akcji.....	101

51. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu, z podziałem na grupy zawodowe	104
52. Dywidenda na akcję.....	105

Rachunek zysków i strat Banku Zachodniego WBK S.A.

	za okres:	od 01.01.2009 do 31.12.2009	od 01.01.2008 do 31.12.2008
Przychody odsetkowe		3 043 456	3 017 121
Koszty odsetkowe		(1 627 917)	(1 525 654)
Wynik z tytułu odsetek	Nota 4	1 415 539	1 491 467
Przychody prowizyjne		1 160 141	1 095 619
Koszty prowizyjne		(137 231)	(121 477)
Wynik z tytułu prowizji	Nota 5	1 022 910	974 142
Przychody z tytułu dywidend	Nota 6	337 553	218 331
Wynik handlowy i rewaluacja	Nota 7	268 934	45 343
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	Nota 8	(6 139)	55 890
Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych	Nota 9	-	226
Pozostałe przychody operacyjne	Nota 10	49 684	54 283
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	Nota 11	(449 700)	(351 889)
Koszty operacyjne w tym:		(1 479 881)	(1 500 360)
<i>Koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	Nota 12,13	<i>(1 351 650)</i>	<i>(1 386 807)</i>
<i>Amortyzacja</i>		<i>(112 155)</i>	<i>(97 611)</i>
<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>	Nota 14	<i>(16 076)</i>	<i>(15 942)</i>
Wynik operacyjny		1 158 900	987 433
Zysk przed opodatkowaniem		1 158 900	987 433
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	Nota 15	(172 672)	(178 268)
Zysk za okres		986 228	809 165
Zysk na akcję	Nota 16		
Podstawowy (zł/akcja)		13,50	11,09
Rozwodniony (zł/akcja)		13,44	11,05

Sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku Zachodniego WBK S.A.

	za okres:	od 01.01.2009 do 31.12.2009	od 01.01.2008 do 31.12.2008
Zysk za okres		986 228	809 165
Pozostałe całkowite dochody netto:			
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		57 459	2 445
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		26 590	(24 673)
Pozostałe całkowite dochody netto, razem		84 049	(22 228)
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY		1 070 277	786 937

Noty przedstawione na stronach 15 - 105 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku Zachodniego WBK S.A.

	na dzień	31.12.2009	31.12.2008
AKTYWA			
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	Nota 17	2 660 649	3 178 099
Należności od banków	Nota 18	647 559	1 347 832
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 19	1 301 037	3 222 357
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 20	10 801	347
Należności od klientów	Nota 21	32 626 176	32 654 263
Inwestycyjne aktywa finansowe	Nota 22,23	13 265 805	12 894 385
Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	Nota 24	234 349	234 225
Wartości niematerialne	Nota 25	162 693	155 459
Rzeczowy majątek trwały	Nota 26	581 132	618 705
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		55 817	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	Nota 27	223 680	168 141
Pozostałe aktywa	Nota 28	169 918	337 243
Aktywa razem		51 939 616	54 811 056
PASYWA			
Zobowiązania wobec banku centralnego	Nota 29	1 519 208	1 242 574
Zobowiązania wobec banków	Nota 30	2 301 492	1 957 609
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 20	32 933	68 562
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 19	812 882	3 253 289
Zobowiązania wobec klientów	Nota 31	41 262 174	43 381 905
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	10 971
Pozostałe pasywa	Nota 32	517 388	475 588
Zobowiązania razem		46 446 077	50 390 498
Kapitały			
Kapitał akcyjny	Nota 33	730 760	729 603
Pozostałe kapitały	Nota 34	3 354 289	2 543 577
Kapitał z aktualizacji wyceny	Nota 35	422 262	338 213
Wynik roku bieżącego		986 228	809 165
Kapitały razem		5 493 539	4 420 558
Pasywa razem		51 939 616	54 811 056

Noty przedstawione na stronach 15 – 105 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w kapitałach Banku Zachodniego WBK S.A.

Zestawienie zmian w kapitałach	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Razem
Kapitały według stanu na 31.12.2008	729 603	2 543 577	338 213	809 165	4 420 558
Całkowite dochody razem	-	-	84 049	986 228	1 070 277
Emisja akcji w związku z realizacją programu motywacyjnego	1 157	-	-	-	1 157
Wycena płatności w formie akcji	-	1 547	-	-	1 547
Odpis na pozostałe kapitały	-	809 165	-	(809 165)	-
Stan na 31.12.2009	730 760	3 354 289	422 262	986 228	5 493 539

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 422 262 tys. zł znajduje się wycena: dłużnych papierów wartościowych w wysokości 4 972 tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 415 372 tys. zł. oraz wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w wysokości 1 918 tys. zł.

Zestawienie zmian w kapitałach	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Razem
Kapitały według stanu na 31.12.2007	729 603	1 951 251	360 441	809 474	3 850 769
Całkowite dochody razem	-	-	(22 228)	809 165	786 937
Wycena płatności w formie akcji	-	1 733	-	-	1 733
Odpis na dywidendy za 2007 rok	-	-	-	(218 881)	(218 881)
Odpis na pozostałe kapitały	-	590 593	-	(590 593)	-
Stan na 31.12.2008	729 603	2 543 577	338 213	809 165	4 420 558

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 338 213 tys. zł znajduje się: wycena dłużnych papierów wartościowych w wysokości (51 895) tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 414 781 tys. zł. oraz wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w wysokości (24 673) tys. zł.

Noty przedstawione na stronach 15 – 105 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych Banku Zachodniego WBK S.A.

	od 01.01.2009 do 31.12.2009	od 01.01.2008 do 31.12.2008
za okres		
Zysk przed opodatkowaniem	1 158 900	987 433
Korekty razem:	(2 001 740)	2 055 344
Amortyzacja	112 155	97 611
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości	(31)	(467)
Odsetki i opłaty wyłączane z działalności operacyjnej	(5 398)	(103 005)
Dywidendy otrzymane	(337 553)	(218 331)
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	4 161	(58 123)
Zmiany stanu rezerw	38 023	(36 205)
Zmiana stanu aktywów/zobowiązań finansowych	(284 434)	395 987
Zmiana stanu należności od banków	-	21 828
Zmiana stanu należności od klientów	28 087	(10 503 630)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	620 517	54 788
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	(2 119 731)	13 117 171
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	(99 348)
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	256 160	(446 188)
Podatek dochodowy zapłacony	(314 496)	(168 195)
Inne korekty	800	1 451
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(842 840)	3 042 777
Wpływy	4 914 520	2 546 576
Zbycie udziałów w podmiotach zależnych i stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach	-	3 021
Zbycie/zapadalność inwestycyjnych aktywów finansowych	4 574 972	2 308 655
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	1 985	16 559
Dywidendy otrzymane	337 553	218 331
Inne wpływy inwestycyjne	10	10
Wydatki	(3 807 487)	(5 056 107)
Nabycie udziałów w podmiotach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach	(50)	(81 831)
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(3 722 853)	(4 737 223)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	(83 053)	(235 468)
Inne wydatki inwestycyjne	(1 531)	(1 585)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	1 107 033	(2 509 531)
Wpływy	1 157	-
Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału	1 157	-
Wydatki	(24 809)	(233 163)
Dywidendy wypłacone	-	(218 881)
Inne wydatki finansowe	(24 809)	(14 282)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(23 652)	(233 163)
Przepływy pieniężne netto, razem	240 541	300 083
Środki pieniężne na początek okresu	5 310 351	5 010 268
Środki pieniężne na koniec okresu	5 550 892	5 310 351

Noty przedstawione na stronach 15 – 105 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A.

1. Informacje ogólne o emitencie

Bank Zachodni WBK S.A. jest bankiem mającym siedzibę w Polsce: 50-950 Wrocław, Rynek 9/11, NIP 896-000-56-73, REGON 930041341, zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z numerem KRS: 0000008723.

Bezpośrednią jednostką dominującą dla Banku Zachodniego WBK SA jest AIB European Investments Ltd. z siedzibą w Dublinie (jednostka zależna od Allied Irish Banks plc).

Jednostką najwyższego szczebla dla Banku Zachodniego WBK SA jest Allied Irish Banks plc.

Bank Zachodni WBK S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i na międzybankowych rynkach zagranicznych, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo poprzez podmioty zależne BZ WBK prowadzi usługi:

- pośrednictwa obrotu papierami wartościowymi,
- leasingu,
- faktoringu,
- zarządzania aktywami/funduszami,
- dystrybucji usług ubezpieczeniowych,
- handlu akcjami i udziałami spółek prawa handlowego.

2. Zasady sporządzania sprawozdania finansowego

Oświadczenie o zgodności

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku za okres zakończony 31 grudnia 2009 zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Zmiany zasad rachunkowości

Z dniem 1 stycznia 2009 Bank dokonał zmiany zasad ujęcia lub wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej standaryzowanych transakcji kupna lub sprzedaży z daty waluty na datę transakcji.

Od 1 stycznia 2009 r. Bank zastosował zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” wprowadzając sprawozdanie z całkowitych dochodów.

Efekt wprowadzonych zmian został opisany w części „Porównywalność z wynikami poprzednich okresów”.

Porównywalność z wynikami poprzednich okresów

W celu zapewnienia porównywalności dokonano następujących istotnych zmian prezentacyjnych danych finansowych w porównaniu z rokiem 2008 r.:

a) w rachunku zysków i strat:

- Zmiana prezentacji dochodów z walutowych transakcji forward (ujmowanych obecnie w pozycji „Wynik handlowy i rewaluacja”, a prezentowanych w okresie porównywalnym w pozycji „Wynik z tytułu prowizji” w kwocie 15 855 tys. zł).

b) w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

- W wyniku zmiany interpretacji zapisów MSR 12 dokonano korekty prezentacyjnej aktywów i pasywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Począwszy od czerwca 2009 wartość aktywa lub zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są w kwocie netto. Zmiana ta została także uwzględniona w prezentowanym okresie porównywalnym powodując obniżenie sumy bilansowej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2008 o 399 028 tys. zł,
- Na dzień 31.12.2008 nie występowały standaryzowane transakcje kupna/sprzedaży w okresie pomiędzy datą transakcji a datą rozliczenia.

c) w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

- W wyniku zmiany interpretacji zapisów MSR 7 zmieniona została definicja środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Począwszy od stycznia 2009 roku stan środków pieniężnych został poszerzony o pozostałe płynne aktywa finansowe o zapadalności do 3 miesięcy. Szczegóły przekształcenia zaprezentowane są w poniższej tabeli.

	31.12.2008		31.12.2007	
	Pierwotne dane porównywalne	Dane po przekształceniu	Pierwotne dane porównywalne	Dane po przekształceniu
Środki pieniężne:				
Lokaty międzybankowe, rachunek bieżący	(1) 12 371	1 347 832	19 331	2 541 927
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	3 178 099	3 178 099	2 206 259	2 206 259
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	(2) -	168 618	-	53 447
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	(3) -	615 802	-	208 635
Razem	3 190 470	5 310 351	2 225 590	5 010 268

Powyższe zmiany zostały odpowiednio odniesione do następujących pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych:

- 1) Zmiana stanu należności od banków,
- 2) Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu,
- 3) Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych.

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które nie są jeszcze obowiązujące i nie zostały wcześniej zastosowane

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący od	Wpływ na Bank BZ WBK
Zmiany MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena	Zmiany wyjaśniają stosowanie rachunkowości zabezpieczeń w odniesieniu do inflacyjnej części instrumentów finansowych oraz do opcji wykorzystywanych jako instrumenty zabezpieczające.	1 stycznia 2010	Zmiany MSR 39 nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Zmiana MSSF 2 Grupowe transakcje w formie akcji rozliczne w środkach pieniężnych (oczekujące na zatwierdzenie przez UE)	Zmiany MSSF 2 wskazują sposób ujmowania płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych Zmieniono definicję transakcji płatności w formie akcji oraz definicję umowy płatności w formie akcji. Zmieniono zakres MSSF 2. Dodano wskazówki w zakresie ujmowania transakcji płatności w formie akcji pomiędzy jednostkami w ramach grupy kapitałowej.	1 stycznia 2010	Zmiany MSSF 2 nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 39 Instrumenty finansowe	Dotyczy Zabezpieczenia przepływów pieniężnych Wyjaśniono, że zyski lub straty na zabezpieczeniach przepływów pieniężnych ujętych instrumentów należy przekwalifikować z kapitału własnego do zysków lub strat w okresie ,w którym zabezpieczane przewidywane przepływy pieniężne wpływają na wynik finansowy.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 39 Instrumenty finansowe	Wyjaśniono, iż opcja wcześniejszej spłaty kredytu jest uznawana za instrument wbudowany ściśle powiązany z instrumentem zasadniczym, gdy płatność związana z wykonaniem opcji wcześniejszej spłaty pokrywa maksymalnie wartość bieżącą utraconych odsetek.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 5 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	Wyjaśniono, że ujawnienia wymagane odnośnie aktywów trwałych lub grup aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczonych do sprzedaży ograniczają się do ujawnień wymienionych w MSSF 5.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 9 Instrumenty finansowe	Zmiana klasyfikacji i wyceny - zastąpienie aktualnie obowiązujących kategorii instrumentów finansowych dwoma kategoriami wyceny; zamortyzowany koszt i wartość godziwa.	1 stycznia 2013	Bank nie ukończył analizy MSSF 9.
MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja	Zmiana dotyczy klasyfikacji praw poboru.	1 stycznia 2011	Bank nie ukończył analizy zmiany.

KIMSF 18 Przekazanie aktywów przez klientów	Interpretacja zawiera wyjaśnienia i wytyczne dotyczące ujmowania przekazanych przez klientów składników rzeczowych aktywów trwałych oraz środków pieniężnych przekazanych przez klientów w celu nabycia lub budowy składnika rzeczowych aktywów trwałych.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
KIMSF 17 Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom	Interpretacja zawiera wyjaśnienia i wytyczne dotyczące ujmowania przez jednostkę przekazania jej właścicielom aktywów nie będących środkami pieniężnymi.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 3 Połączenia Jednostek	Zaktualizowany MSSF 3 określa zasady i wymogi dotyczące sposobu, w jaki w ramach połączeń jednostek jednostka przejmująca ujmuje i wycenia w swoich sprawozdaniach finansowych poszczególne elementy (aktywa zobowiązania udziały niekontrolujące oraz wartość firmy).	1 stycznia 2010	Zmieniony MSSF nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe	Zmiany MSR 27 określają w jakich okolicznościach jednostka ma obowiązek sporządzić skonsolidowane sprawozdanie finansowe, w jaki sposób jednostki dominujące mają obowiązek ujmować zmiany w ich udziale własnościowym w jednostkach zależnych oraz w jaki sposób straty jednostki zależnej należy przyporządkować udziałom kontrolującym i udziałom niekontrolującym.	1 stycznia 2010	Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

KIMSF 19 Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych	Interpretacja objaśnia, że instrumenty kapitałowe wyemitowane dla wierzyciela w celu uregulowania zobowiązań finansowych są „wypłaconymi świadczeniami” zgodnie z MSR 39.41. Wyżej wymienione instrumenty kapitałowe są wyceniane wg wartości godziwej, a różnica między wartością bilansową uregulowanego zobowiązania finansowego a wstępną wyceną wyemitowanych instrumentów kapitałowych powinna być ujęta w zyskach lub stratach.	1 stycznia 2011	Bank nie ukończył analizy zmiany.
---	--	-----------------	-----------------------------------

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Składniki aktywów trwałych zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, wykazywane są w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej, zostały zastosowane dla wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

Zastosowanie szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonywane przez Bank

Utrata wartości należności kredytowych

Szacowanie potencjalnej wartości strat kredytowych jest zawsze obarczone niepewnością i zależy pod względem ryzyka kredytowego od wielu czynników, w tym historycznych trendów w zakresie strat kredytowych, klasyfikacji należności, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach, wobec których BZ WBK S.A. ma zaangażowanie oraz innych czynników zewnętrznych, w tym wymagań prawnych i regulacyjnych. Na kredyty zagrożone tworzone są rezerwy, jeśli w ocenie kierownictwa szacowana spłata możliwa do uzyskania od dłużnika, łącznie z wartością posiadanych zabezpieczeń, może być niższa od kwoty pozostałej do spłaty ekspozycji. Wartość rezerw wykazanych w BZ WBK S.A. ma na celu pokrycie różnicy pomiędzy wartością bilansową aktywów a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla tych aktywów.

Proces identyfikacji kredytów, które wymagają utworzenia rezerw opiera się na kilku niezależnych poziomach weryfikacji. Jakość portfela należności kredytowych oraz rezerwy kredytowe są regularnie monitorowane na poziomie centralnym. W Banku istnieje jednolity system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów, a jego kluczowym celem jest wczesna identyfikacja zagrożonych kredytów, umożliwiającą odpowiednio szybkie podjęcie działań naprawczych. System klasyfikacji kredytowej odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu rezerw w BZ WBK S.A.; na jego podstawie rozpoczynany jest proces, którego efektem jest utworzenie rezerwy dla poszczególnych zaangażowań cechujących się ryzykiem braku spłaty. Rezerwy IBNR (Incurred But Not Reported) są także wykorzystywane do pokrycia należności, które na koniec okresu sprawozdawczego uznaje się za objęte utratą wartości, lecz które nie zostały indywidualnie zidentyfikowane. Jak pokazuje doświadczenie, należności takie istnieją w każdym portfelu kredytowym.

Rezerwy IBNR (Incurred But Not Reported) utrzymywane są na poziomie adekwatnym do oceny przez kierownictwo następujących czynników: profili klasyfikacji kredytowej i zmian w tej klasyfikacji, historycznych wskaźników strat kredytowych, zmian w procesie zarządzania kredytami, procedurach, procesach i politykach, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach / profili portfeli branżowych oraz bieżących szacunków co do straty na portfelu.

Szacunki dotyczące oczekiwanej straty uwzględniają następujące kluczowe wskaźniki:

- Oparte na danych historycznych prawdopodobieństwo niedotrzymania warunków (Probability of Default-PD), które łącznie z EP w najlepszy sposób prezentuje istniejącą, ale niemożliwą do bezpośredniej identyfikacji utratę wartości,
- Stracie w przypadku niedotrzymania warunków (Loss-Given Default-LGD), tj. tej części zaangażowania, które będzie uznane za stracone w przypadku wystąpienia zaniechania spłat,
- Oszacowanie wysokości ekspozycji w momencie default (exposure at default-EAD)
- Okres ujawnienia straty, pomiędzy momentem zaistnienia zdarzenia implikującego zagrożenie utraty wartości a momentem powzięcia przez Bank takiej informacji (Emergence Period-EP),
- Współczynnik konwersji zadłużenia określający na jakim poziomie zobowiązanie Banku zostanie zrealizowane (zobowiązanie warunkowe zamieni się na należność bilansową)- (credit conversion Factor-CCF).

Systemy klasyfikacji kredytowej zostały opracowane wewnętrznie i są stale ulepszone, np. poprzez zewnętrzną analizę wskaźnikową pozwalającą na lepsze zastosowanie wyżej wymienionych wskaźników do oszacowania oczekiwanej straty.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wycena aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec okresu sprawozdawczego w celu określenia, czy zaistniały przesłanki dokonania odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwaną aktywów.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

W przypadku pozostałych należności odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości tworzy się do wysokości oszacowanych kwot możliwych do uzyskania, a dla pozostałych należności długoterminowych również z uwzględnieniem dyskontowania.

Aktywa do zbycia wycenia się według wartości mniejszej z wartości bilansowej oraz oszacowanej wartości godziwej pomniejszonej o oszacowane koszty sprzedaży.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Niektóre instrumenty finansowe są wykazywane według wartości godziwej. Są to m.in. wszystkie instrumenty pochodne, pozostałe aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz papiery wartościowe sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży. Instrumenty finansowe są wyceniane poprzez odniesienie do obowiązujących cen rynkowych dla danego instrumentu lub poprzez zastosowanie odpowiedniego modelu wyceny. W przypadku gdy wartość godziwa jest obliczana z wykorzystaniem modeli wyceny dla rynków finansowych, zgodnie z wykorzystywaną metodologią wylicza się szacowane przepływy pieniężne z danego kontraktu, a następnie dyskontuje się je do wartości bieżącej. Modele te opierają się na niezależnie określanych parametrach rynkowych, np. krzywych stóp procentowych, cenach papierów wartościowych i towarów, zmienności kwotowań cen opcji oraz kursów walutowych. Większość parametrów rynkowych ustalana jest na podstawie kwotowań lub wynika z cen instrumentów finansowych.

Wyliczenie wartości godziwej dla każdego instrumentu finansowego może wiązać się z koniecznością korekty obowiązujących cen lub modeli wyceny w celu odzwierciedlenia kosztów ryzyka kredytowego (jeśli nie uwzględniono go w danym modelu lub cenie).

Inne wartości szacunkowe

Rezerwy związane ze świadczeniami pracowniczymi po okresie zatrudnienia tj. rezerwy na odprawy emerytalne są wyceniane metodą aktuarną. Wycena aktuarna tych rezerw jest aktualizowana nie rzadziej niż raz w roku.

Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu prawdopodobnej kwoty do zapłaty.

Waluty obce

Transakcje w walutach obcych

Transakcje w walutach obcych są przeliczane po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, przeliczane są po kursie obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane w wartości godziwej, przeliczane są na walutę, w której sporządzane jest sprawozdanie finansowe po kursie, który obowiązywał na dzień ustalenia ich wartości godziwej. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w zyskach lub stratach z wyjątkiem różnic kursowych powstających z przeliczenia instrumentów kapitałowych innych jednostek zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które odnoszone są do innych całkowitych dochodów.

Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Bank klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności;
- kredyty i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- inne zobowiązania finansowe.

Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Jest to składnik aktywów lub zobowiązań finansowych spełniający jeden z poniższych warunków:

(a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu.

Składniki aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:

- (i) nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie;
- (ii) częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków;
- (iii) instrumentami pochodnymi z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi.

(b) Przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez Bank jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktualnie w Banku nie występuje ta kategoria instrumentów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Bank ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności. W przypadku sprzedaży lub przekwalifikowania inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności o wartości większej niż nieznaczną w stosunku do całkowitej kwoty inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności przed terminem wymagalności, cała kategoria inwestycji podlega przeklasyfikowaniu do kategorii aktywów dostępnych do sprzedaży. W takim przypadku przez okres 2 lat Bank nie może kwalifikować do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności żadnych aktywów finansowych.

Kredyty i należności

Kredyty i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- (a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- (b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży;
- (c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do kategorii kredytów i należności należą kredyty i pożyczki udzielone innym bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności, inwestycje w instrumenty dłużne pod warunkiem, że nie są kwotowane na aktywnym rynku oraz należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące:

- (a) kredytami i należnościami,
- (b) inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności,
- (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Inne zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania finansowe nienależące do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Są to zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu i obejmują: zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, otrzymane kredyty i pożyczki, wyemitowane dłużne instrumenty finansowe.

Ujmowanie

Bank ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Standaryzowaną transakcję kupna składnika aktywów finansowych ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień zawarcia transakcji. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych.

Kredyty są rozpoznawane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie wypłaty środków do kredytobiorcy. Kredyty są ujmowane na zobowiązaniach warunkowych w momencie podpisania umowy.

Wyłączenia

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Bank przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Standaryzowaną transakcję sprzedaży składnika aktywów finansowych wyłączają się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień zawarcia transakcji sprzedaży. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych.

Bank wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło - to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nieklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty) chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne zawierają wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Po początkowym ujęciu, Bank wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, za wyjątkiem:

- (a) kredytów i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej;
- (b) inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- (c) inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

- (a) zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej;
- (b) zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, które nie kwalifikuje się do wyłączenia.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Przekwalifikowanie

Określony składnik aktywów finansowych zaklasyfikowany jako dostępny do sprzedaży, może zostać przekwalifikowany z tej kategorii w przypadku, gdy spełnia definicję kredytów i należności oraz gdy Bank ma zamiar i możliwość utrzymać ten składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości do terminu jego wymagalności. Wartość godziwa składnika aktywów finansowych w dniu przekwalifikowania uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

W przypadku składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, zyski lub straty ujęte w kapitałach własnych do dnia przekwalifikowania, amortyzuje się i ujmuje w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres pozostały do terminu wymagalności. Wszelkie różnice pomiędzy nowym zamortyzowanym kosztem a kwotą umorzeniową amortyzuje się przez okres pozostały do terminu wymagalności instrumentu. Amortyzacja prowadzona jest przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Zyski i straty wynikające z wyceny w terminie późniejszym

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, niestanowiących części powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w następujący sposób:

- zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się w przychodach lub kosztach,
- zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, ujmuje się w innych całkowitych dochodach, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach ujmuje się w zyskach lub stratach. Jednakże odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmuje się w rachunku zysków i strat. Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania.

Wartość godziwa instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek, wynika z bieżących cen kupna. W przypadku braku aktywnego rynku dla danego instrumentu lub w przypadku nienotowanych papierów wartościowych, Bank ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny, do których zalicza się wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki wyceny powszechnie używane przez uczestników rynku.

W przypadku braku możliwości uzyskania wiarygodnej wyceny wartości godziwej, instrumenty finansowe nienotowane ujmuje się w cenie nabycia i dokonuje okresowych testów na utratę wartości.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto wtedy i tylko wtedy, gdy łącznie spełnione są dwa warunki:

- (a) istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot;
- (b) oraz w przypadku, gdy rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto albo realizacja składnika aktywów i wykonanie zobowiązania następuje jednocześnie.

Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone oraz wspólne przedsięwzięcia

Inwestycje w spółki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wykazywane są w kwocie poniesionych kosztów, pomniejszonych o utratę wartości. Utrata wartości jest rozpoznawana w rachunku zysków i strat. Rozwiązanie rezerwy z tytułu utraty wartości ujmowane jest w rachunku zysków i strat, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach wykorzystywanych dla określenia kwoty zwrotu z inwestycji.

Transakcje przyrzeczeniem odkupu

Bank pozyskuje/lokuje również środki poprzez sprzedaż/kupno instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu/odsprzedaży w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Papierów wartościowych sprzedanych z przyrzeczeniem ich odkupu ("repos") nie wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu stanowi koszt odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Papierów wartościowych kupionych z przyrzeczeniem ich odsprzedaży ("reverse repos") nie rozpoznaje się w w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną zakupu a ceną odsprzedaży stanowi przychód odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Podstawą do wyznaczenia wartości godziwej pochodnego instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna, tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty.

Bank oddziela wbudowane instrumenty pochodne od umowy zasadniczej i ujmuje je analogicznie jak pozostałe instrumenty pochodne, jeżeli cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej oraz umowa zasadnicza nie jest wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wbudowane instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Bank wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności Banku. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na sprawozdanie z całkowitych dochodów skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Bank dokumentuje w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Bank wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe m.in. w celu zabezpieczenia przed ryzykiem stóp procentowych wynikających z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej.

Bank zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w następujących sytuacjach:

- (a) zostało stwierdzone, że instrument pochodny nie jest lub przestał być efektywny dla zabezpieczenia danego ryzyka;
- (b) instrument pochodny wygasł, został sprzedany, zapadł lub został wykonany;
- (c) instrument zabezpieczany zapadł, został sprzedany lub spłacony.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed wpływem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na sprawozdanie z całkowitych dochodów. Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat, zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu, będącej składnikiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które

- a) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takim, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które
- b) mogłyby wpływać na sprawozdanie z całkowitych dochodów.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w zyskach lub stratach.

Przychody i koszty odsetkowe od instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających ujmowane są w zyskach lub stratach w wyniku z tytułu odsetek.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu – kredyty i należności

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych oraz zobowiązań warunkowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych oraz zobowiązań warunkowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Wskazanie pojedynczego zdarzenia, powodującego utratę wartości, może nie być możliwe. Utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń. Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia. Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane informacje dotyczące następujących zdarzeń powodujących stratę:

- (a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- (b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłaceniem odsetek lub należności głównej;
- (c) przyznanie pożyczkobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił;
- (d) wysoce prawdopodobna upadłość pożyczkobiorcy lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy;
- (e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub
- (f) pozyskane informacje wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
  - (i) negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w Banku, lub
  - (ii) krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem aktywów w Banku.

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości kredytów i należności, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy pożyczka, należność jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez rozpoznanie rezerwy. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczonym zastawem składnikiem aktywów, odzwierciedla przepływy pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone

o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne.

Bank okresowo przeprowadza analizę pod kątem występowania ekspozycji o zidentyfikowanym zagrożeniu utraty wartości.

Analiza utraty wartości jest przeprowadzana:

- w odniesieniu do indywidualnych ekspozycji kredytowych stanowiących istotne pozycje sprawozdawcze, objętych klasyfikacją klientów komercyjnych, property i samorządów lokalnych jak również Małych i Średnich Przedsiębiorstw (analiza indywidualna),
- w odniesieniu do portfela ekspozycji kredytowych, które indywidualnie nie są istotne (analiza portfelowa).

Dla indywidualnych ekspozycji kredytowych przegląd pod kątem utraty wartości przeprowadzany jest raz na kwartał lub częściej, jeżeli okoliczność tego wymaga. Utrata wartości dla indywidualnych ekspozycji kredytowych mierzona jest w oparciu o możliwą do uzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżąca wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową. Utrata wartości dla portfela ocenianego łącznie poddawana jest weryfikacji w okresach miesięcznych. Bank przynajmniej raz w roku przeprowadza walidację (tzw. „back testy”) parametrów (na podstawie historycznych obserwacji) wykorzystywanych do kalkulacji rezerw portfelowych.

Jeżeli Bank stwierdzi, że nie istnieją obiektywne dowody utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący czy też nie, to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia je pod względem utraty wartości. Aktywa ocenione indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku, których Bank dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Dla celów łącznej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy (np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego stosowanego przez Bank lub procesu oceniania według przyjętej skali z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, położenia geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników). Wybrane cechy charakterystyczne są istotne z punktu widzenia oceny przyszłych przepływów pieniężnych dla grup takich aktywów, gdyż wskazują, jaka jest zdolność dłużników do spłaty wszystkich dłużnych kwot zgodnie z warunkami umowy dotyczącej składnika aktywów będącego przedmiotem oceny.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego do charakterystyki tych aktywów, które znajdują się w grupie. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych tak, aby odzwierciedlić oddziaływanie bieżących warunków, które nie miały wpływu w okresie, na którym opierają się dane historyczne dotyczące strat, jak też, aby wyeliminować czynniki mające wpływ na dane historyczne a niewystępujące obecnie.

Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają i zasadniczo są zgodne ze zmianami powiązanych dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary). Bank regularnie sprawdza metodologię i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Dla ekspozycji kredytowych, dla których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości Bank przeprowadza analizę utraty wartości na podstawie koncepcji strat już poniesionych, ale jeszcze nie zaraportowanych związanych z utratą wartości kredytów (IBNR- Incurred But Not Reported) szacowanych na podstawie doświadczeń historycznych strat dla kredytów o podobnym charakterze ryzyka oraz szacowanego okresu pomiędzy wystąpieniem utraty wartości a identyfikacją i udowodnieniem straty, oraz korekt danych historycznych analogicznie jak opisano powyżej.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie rezerwy. Odwrócenie nie może spowodować zwiększenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby zamortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kiedy prawdopodobieństwo odzyskania należności kredytowych z rozpoznaną utratą wartości się nie zwiększa, można dojść do przekonania, że odzyskanie tych należności jest w praktyce niemożliwe. W takiej sytuacji kwota należności kredytowej podlega spisaniu w ciężar utworzonej uprzednio rezerwy z tytułu utraty wartości. Kwoty należności spisanych, odzyskane w późniejszych okresach, pomniejszają wartość rezerw utworzonych z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w innych całkowitych dochodach wyksięgowuje się i ujmuje w zyskach lub stratach. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i ujęta w zyskach lub stratach, stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zyskach lub stratach.

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy inwestycja jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana

do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez rozpoznanie rezerwy w straty Banku.

Zobowiązania warunkowe

Bank tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe (nieodwołalne otwarte linie kredytowe, gwarancje finansowe, akredytywy, itp.). Wartość rezerwy wyznacza się jako różnicę pomiędzy szacunkiem dotyczącym wykorzystania zaangażowania warunkowego a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji.

Rzeczowy majątek trwały

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowego majątku trwałego wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa będące przedmiotem umów leasingu

Umowy leasingowe, na mocy których Bank przejmuje zasadniczo całość ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania aktywów, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa pozyskane w ramach umowy leasingu finansowego wykazywane są w wartości godziwej lub, jeśli mniejsza, w wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, pomniejszonej o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Bank ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Bank uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są według metody liniowej przez okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych i wykazywane są w rachunku zysków i strat.

Szacowane okresy użytkowania są następujące:

• budynki	40 lat
• budowle	22 lata
• maszyny i urządzenia	3 - 14 lat
• samochody	4 lata

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień klasyfikacji składnika aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, Bank wycenia taki składnik aktywów w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Ewentualne pomniejszenie wartości bilansowej aktywów przeznaczonych do sprzedaży na dzień ich początkowej klasyfikacji jak i późniejsze odpisy aktualizujące do poziomu wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Wartości niematerialne***Oprogramowanie komputerowe***

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są aktywowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i jego zaimplementowania.

Nakłady, które są związane bezpośrednio z produkcją możliwych do zidentyfikowania i unikalnych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank i które prawdopodobnie będą generowały korzyści ekonomiczne przekraczające nakłady w okresie powyżej jednego roku, są wykazywane jako wartości niematerialne.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Bank, wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o wartość skumulowanej amortyzacji i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są aktywowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Amortyzacja jest ujmowana w rachunku zysków i strat przy użyciu metody liniowej w szacowanym okresie użytkowania poszczególnych składników wartości niematerialnych. Szacowany okres użytkowania wynosi od 3 do 5 lat.

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Pozostałe składniki sprawozdania z sytuacji finansowej***Pozostałe należności handlowe i inne należności***

Należności handlowe i inne należności są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Inne zobowiązania

Zobowiązania, inne niż zobowiązania finansowe, są ujmowane w kwocie wymagającej zapłaty.

Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych. Kapitał zakładowy wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku i przeznaczony na pokrycie strat bilansowych.

W kapitale rezerwowym ujmuje się efekt wyceny programu motywacyjnego realizowanego w formie akcji (MSSF 2.53).

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, różnice z wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiących efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych z uwzględnieniem podatku dochodowego odroczonego. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży łączne skutki okresowej zmiany wartości godziwej odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny zostają wyksięgowane (odwrócone). Całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa lub zmniejsza wartość danego składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Skutki zmian wartości godziwej są wyksięgowywane z kapitałów z aktualizacji wyceny w korespondencji z rachunkiem zysków i strat

Wynik finansowy netto roku obrotowego stanowi wynik z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowanego obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązań z tytułu dywidendy w ramach pozostałych zobowiązań.

Świadczenia pracownicze***Krótkoterminowe świadczenia pracownicze***

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Banku zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne i są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Banku z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach. Rezerwy na

odprawy emerytalne są oszacowane na podstawie wyceny metodą aktuarialną. Wycena tych rezerw jest aktualizowana przynajmniej raz w roku.

Płatności w formie akcji

Bank wprowadził program motywacyjny polegający na płatności w formie akcji. Dla praw do akcji przyznanych po 7 listopada 2002 roku (MSSF 2.53), wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników jest mierzona w odniesieniu do wartości godziwej przyznanych praw według wartości na dzień przyznania. Koszty usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznane prawa są rozpoznawane w rachunku zysków i strat, w okresie, w którym uprawnieni je nabywają bezwarunkowo. Kwota ujęta w kosztach jest określona w odniesieniu do wartości godziwej przyznanych praw. Wartość godziwa praw jest ustalana w oparciu o modele wyceny płatności w formie akcji, które uwzględniają cenę wykonania, cenę akcji na dzień przyznania, stopę dyskontową - stopę wolną od ryzyka, oczekiwaną zmienność ceny akcji w okresie trwania programu oraz inne właściwe czynniki wpływające na wartość godziwą. Bank ocenia prawdopodobieństwo vestingu programu co ma wpływ na wartość programu w kosztach okresu.

Warunki nabycia praw zawarte w warunkach przyznania nie są uwzględniane przy ustalaniu wartości godziwej, z wyjątkiem sytuacji, gdy warunki te są uzależnione od czynników rynkowych. Nierynkowe warunki nabycia praw są uwzględniane poprzez korygowanie liczby praw ujętych w wycenie dla potrzeb pomiaru kosztu usług świadczonych przez pracowników, w ten sposób, że ostatecznie kwota ujęta w rachunku zysków i strat odzwierciedla liczbę akcji, którą nabędą uprawnieni.

Koszty związane z płatnościami w formie akcji są odnoszone do kapitałów własnych. W przypadku gdy warunki planu płatności w formie akcji przewidują emisję nowych akcji, wpływy z emisji akcji zwiększają kapitał akcyjny oraz ewentualną nadwyżką kapitału zapasowego w momencie wykonania prawa.

Rezerwy

Rezerwę tworzy się wówczas, gdy na Banku ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. W przypadku, gdy kwota ta jest istotna, rezerwa jest szacowana poprzez zdyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o stopę dyskontową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań.

W oparciu o powyższą zasadę rozpoznawane są rezerwy na zobowiązania warunkowe takie jak: gwarancje, akredytywy dokumentowe, nieodwołalne niewykorzystane linie kredytowe.

Wynik z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek dla wszystkich instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w wysokości wynikającej z wyceny wg zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego.

Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Bank dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów.

Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje (np. za uruchomienie i przyznanie kredytu, uruchomienie transzy kredytu, prolongata kredytu, odnowienie kredytu, prowizja za restrukturyzację, aneksy powodujące zmiany w przepływach), koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są naliczane od wartości bieżącej należności (to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość) przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Wynik z tytułu prowizji

Prowizje rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej są opisane powyżej.

Prowizje od limitów kredytowych, kredytów rewalingowych, kart kredytowych i zobowiązań warunkowych rozliczane są liniowo do rachunku zysków i strat.

Pozostałe prowizje i opłaty, nie rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, zalicza się zgodnie z zasadą memoriału do rachunku zysków i strat.

Wynik z tytułu prowizji od walutowych transakcji w sieci oddziałów uwzględnia elementy rewaluacji.

Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja obejmuje zyski i straty wynikające ze zmian w wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Przychody i koszty odsetkowe od tych instrumentów dłużnych są uwzględniane w wyniku odsetkowym.

Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy zaliczane są do zysków Banku w momencie nabycia prawa do nich.

Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć

Wynik na sprzedaży akcji i udziałów w podmiotach zależnych ustalany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów netto a uzyskaną za nie ceną sprzedaży.

Wynik na sprzedaży podmiotów stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć ustalany jest jako różnica między wartością bilansową a uzyskaną ceną sprzedaży.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody operacyjne nie związane bezpośrednio z działalnością statutową Banku. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania, kary i grzywny.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności dokonane z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane metodą liniową w koszty Banku przez okres leasingu.

Płatności z tytułu leasingu finansowego

Minimalne płatności leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe rozlicza się na poszczególne okresy objęte okresem leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek dochodowy jest wykazywany w zyskach i stratach z wyjątkiem pozycji, które odniesiono na inne całkowite dochody.

Podatek bieżący jest to kwota podatku podlegającego zapłacie od dochodu do opodatkowania za dany rok z zastosowaniem stawek podatkowych, które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego oraz uwzględniając wszelkie korekty podatku podlegającego zapłacie dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową, z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest pomniejszana w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z tymi aktywami korzyści podatkowych.

Odroczone i bieżące aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się tylko wtedy, gdy dotyczą tego samego tytułu rozliczeń podatkowych oraz gdy istnieje ważny tytuł prawny i intencja dokonania rozliczenia w kwocie netto albo realizacji składnika aktywów i wykonania zobowiązania jednocześnie.

3. Zarządzanie ryzykiem

Bank Zachodni WBK jest narażony na szereg ryzyk związanych z bieżącą działalnością. Obejmują one między innymi ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności i operacyjne. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż BZ WBK powiększając wartość dla akcjonariuszy będzie podejmował ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany. Polityki zarządzania ryzykiem są opracowywane w celu identyfikacji i pomiaru podejmowanego ryzyka, a także dla regularnego ustalania odpowiednich limitów ograniczających skalę narażania się na te ryzyka. BZ WBK na bieżąco modyfikuje i poszerza sposoby zarządzania ryzykiem dla uwzględnienia zmian na rynku, produktów, środowiska regulacyjnego oraz rozwijających się dobrych praktyk branżowych.

Na Zarządzie Banku spoczywa odpowiedzialność za wdrożenie i nakreślenie struktury zarządzania ryzykiem. Zarząd Banku zatwierdza polityki i strategie biznesowe, dokonuje przeglądu wyników finansowych Banku, sposobów zarządzania i kontroli ryzyk. Zarząd Banku powołał szereg Komitetów bezpośrednio odpowiedzialnych za rozwijanie metod zarządzania ryzykiem i monitorowanie poziomu ryzyka w określonych obszarach. Strategię zarządzania ryzykiem w Banku Zachodnim WBK S.A. wyznacza Komitet Zarządzania Ryzykiem (KZR), który m.in. identyfikuje kluczowe ryzyka, określa akceptowalny poziom ryzyka oraz sposoby jego pomiaru, kontrolowania, monitorowania i raportowania. KZR nadzoruje działalność pozostałych Komitetów Banku, zajmujących się zarządzaniem ryzykiem, do których należą m.in. Forum Polityk Kredytowych, Komitet Kredytowy, Komitet Rezerw, Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo), Komitet Zarządzania Ryzykiem Rynkowym.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w ramach profilu ryzyka zatwierzonego przez Komitet Zarządzania Ryzykiem i wynikającego z przyjętego ogólnego poziomu akceptacji ryzyka.

Ryzyko operacyjne

Bank BZ WBK przyjął definicję ryzyka operacyjnego w brzmieniu ustalonym przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru Bankowego: Ryzyko operacyjne jest to możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich procesów biznesowych podejmowanych przez Bank, w tym czynności realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach outsourcingu oraz wykonywanych we współpracy ze stronami trzecimi. Każda jednostka organizacyjna w Banku ponosi pełną odpowiedzialność za identyfikację oraz zarządzanie ryzykiem operacyjnym w zakresie swojej działalności. Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia i/lub ograniczenie skutków niespodziewanych niekorzystnych zdarzeń.

W Banku Zachodnim WBK S.A. obowiązuje Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym. Ponadto stosowane są szczegółowe procedury i wytyczne opisujące sposób identyfikowania, szacowania, monitorowania i ograniczania ryzyka.

Powołany przez Zarząd Banku Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) wyznacza kierunek działań strategicznych z zakresu ryzyka operacyjnego, m.in. w obszarze ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji i zapobiegania przestępstwom. Komitet ORMCo stanowi forum, na którym prowadzi się oficjalne dyskusje na temat problematyki ryzyka operacyjnego, określa i monitoruje cele zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także ustala priorytety w sprawach wysokiego ryzyka. Wyniki tych prac przekazywane są Zarządowi Banku.

Niżej wymienione procesy mają na celu zapewnienie, że ryzyko operacyjne jest odpowiednio zarządzane i najważniejsze zagrożenia są zidentyfikowane:

- Identyfikacja i szacowanie ryzyka operacyjnego

Jednostki organizacyjne, stosując samoocenę ryzyka operacyjnego, identyfikują ryzyka występujące w ich procesach, systemach lub produktach, szacują ryzyka pod kątem prawdopodobieństwa i konsekwencji wystąpienia potencjalnych zagrożeń (na poziomie inherentnym i rezydualnym), opisują stosowane mechanizmy kontrolne. W ramach przeglądu samooceny dokonywana jest analiza potencjalnych zagrożeń mających wpływ na działalność banku. Dla zidentyfikowanych w procesie samooceny ryzyk z wysoką wyceną rezydualną, opracowywane są odpowiednie plany działań, które podlegają kwartalnemu przeglądowi na posiedzeniach Komitetu ORMCo.

- Raportowanie i wyciąganie wniosków ze zdarzeń operacyjnych

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek informowania - w cyklu miesięcznym - o zaistniałych incydentach operacyjnych. Zebrane dane wykorzystywane są do analizy przyczyn oraz skutków wystąpienia zdarzeń operacyjnych, co umożliwia wyciąganie wniosków na przyszłość oraz podejmowanie działań naprawczych i prewencyjnych. Proces wyciągania wniosków ze strat operacyjnych jest narzędziem wzmacniającym i usprawniającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Zapewnia też zdecydowaną reakcję po zaistnieniu zdarzeń, których skutkiem są lub mogłyby być straty.

- Analiza wskaźników ryzyka

Wskaźniki ryzyka składają się z mierników finansowych i operacyjnych, które dają obraz poziomu ryzyka występującego w Banku. Wskaźniki te pełnią rolę sygnałów wczesnego ostrzegania przed pojawiającymi się zagrożeniami i stratami operacyjnymi.

- Plany utrzymania ciągłości biznesowej (BCM)

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek przygotowania i aktualizowania swojego planu BCM w celu zapewnienia nieprzerwanej realizacji krytycznych procesów biznesowych na wypadek ich nieplanowego zakłócenia. Plany te uwzględniają też przypadek niedostępności pracowników. Plan BCM musi być przynajmniej raz w roku testowany przez każdą jednostkę organizacyjną, aby upewnić się, że gwarantuje odtworzenie krytycznych procesów biznesowych na wymaganym poziomie usług i w ustalonych ramach czasowych. Bank dysponuje lokalizacjami zapasowymi do realizacji procesów krytycznych, gdzie w przypadku wystąpienia incydentu możliwe jest odtworzenie działalności.

- Okresowa sprawozdawczość dla Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Rady Nadzorczej banku

Sprawozdawczość dotyczy zagadnień związanych z ryzykiem operacyjnym, obejmuje m.in.: raport ze zdarzeń operacyjnych, wskaźniki ryzyka, analizę samooceny ryzyka operacyjnego.

- Ubezpieczenie

Bank posiada m.in. polisy ubezpieczenia ryzyk bankowych, przestępstw elektronicznych, odpowiedzialności cywilnej zawodowej i majątkowej.

Bank Zachodni WBK S.A. współpracuje z Grupą AIB w zakresie tworzenia i wdrażania strategii i polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym, wyboru i implementacji narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem operacyjnym, w celu wypełnienia wymogów Nowej Umowy Kapitałowej.

Ryzyko kredytowe

Działalność kredytowa Banku Zachodniego WBK S.A. koncentruje się na wzroście portfela kredytowego przy zagwarantowaniu jego wysokiej jakości, dobrej rentowności oraz satysfakcji klienta.

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty w wyniku niespłacenia w terminie przez dłużnika banku zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami i innymi opłatami. Ryzyko kredytowe przejawia się także w postaci spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych, będącego następstwem pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika. Pomiar ryzyka kredytowego opiera się na oszacowaniu wielkości aktywów kredytowych ważonych ryzykiem, przy czym stosowane wagi ryzyka uwzględniają zarówno prawdopodobieństwo zaniechania spłat, jak i wielkość możliwej do poniesienia straty w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez kredytobiorcę.

Ryzyko kredytowe banku wynika głównie z działalności kredytowej na rynku detalicznym, korporacyjnym i międzybankowym. Jest ono zarządzane w ramach polityki ustalonej przez zarząd na bazie przyjętych procedur kredytowych oraz poprzez system limitów kompetencyjnych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej. Stosowany przez Bank wewnętrzny system monitoringu oraz klasyfikacji kredytów umożliwia wczesne wykrywanie sytuacji grożących pogorszeniem jakości portfela kredytowego.

Proaktywne zarządzanie ryzykiem kredytowym jest istotnym warunkiem sprawnego funkcjonowania Banku w sytuacji dużej zmienności rynku oraz pogarszającej się koniunktury gospodarczej. W roku 2009 Bank podjął następujące działania:

- * aktywnie zarządzał portfelem kredytów na nieruchomości dochodowe, kładąc nacisk na ścisłą kontrolę istniejących ekspozycji oraz zrównoważenie ich udziału w portfelu kredytowym,
- * istotnie ograniczył a następnie wstrzymał kredytowanie w walutach obcych,
- * sukcesywnie weryfikował podejście do zarządzania ryzykiem kredytowym, dostosowując metody oceny ryzyka do nowych parametrów i zacieśniając dotychczasowe polityki kredytowe.

Wysoka jakość portfela kredytowego potwierdza skuteczność podejmowanych działań.

Forum Polityk Kredytowych

W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Zachodnim WBK S.A. funkcjonuje Forum Polityk Kredytowych, którego podstawowym celem jest tworzenie i zatwierdzanie najlepszych praktyk branżowych, analiz sektorowych, polityk kredytowych oraz systemów klasyfikacji i wyceny ryzyka zmierzających do zapewnienia zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego adresowanych do sieci oddziałów Banku i jednostek organizacyjnych Centrum Wsparcia Biznesu bezpośrednio odpowiedzialnych za rozwój i wsparcie biznesu.

Polityki kredytowe

Polityki kredytowe zawierają wytyczne w zakresie określania obszarów występowania specyficznych rodzajów ryzyka, ich pomiaru, a także metod ich minimalizacji do poziomu akceptowanego przez bank (np. ryzyko kursowe w przypadku kredytów walutowych).

Jednocześnie, prowadzony w ramach standardowego procesu, okresowy przegląd polityk kredytowych ma na celu ich aktualizację i dostosowanie do bieżących potrzeb banku w powyższym zakresie.

Klasyfikacja kredytowa

Bank dynamicznie rozwija stosowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego, dostosowując je do rekomendacji Komitetu Bazylejskiego oraz Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/ Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej .

Działania te prowadzone są w oparciu o doświadczenie i dobre praktyki Grupy AIB przy istotnym wsparciu zewnętrznych firm doradczych o międzynarodowej reputacji.

Nowe modele oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Bank dla najistotniejszych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MŚP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontaktach osobistych.

W roku 2009 wdrożone zostały nowe modele oceny ryzyka dla kart kredytowych i kredytów gotówkowych wykorzystujące m.in. cechy behawioralne klienta w oparciu o dane zawarte w BIK oraz nowy model dla klientów zewnętrznych sektora MŚP.

Bank prowadzi okresowy monitoring klasyfikacji kredytowej według zasad opisanych w Podręcznikach Kredytowych. W roku 2009 monitoring został zintensyfikowany, zaktualizowane zostały jego zasady, aby dostosować je do bieżącej sytuacji. Dodatkowo dla wybranych modeli realizowany jest automatyczny proces weryfikacji klasy ryzyka w oparciu o długość opóźnienia w spłacie lub analizę danych behawioralnych klienta. Weryfikacja klasyfikacji następuje również w przypadku podejmowania kolejnych decyzji kredytowych.

Kalkulacja utraty wartości

W Banku Zachodnim WBK S.A. odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności kredytowych tworzone są według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF). Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych, która zostaje uznana w przypadku, gdy Bank posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego oraz według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR 39), które to zostały opisane w sekcji dotyczącej wyceny aktywów według kosztu zamortyzowanego.

Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, bank stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Bank dokonuje regularnie, każdego roku, porównania założeń i parametrów wykorzystywanych do kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych banku i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów. Za realizację polityki banku w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Banku zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Zwrot z ryzyka

Bank rozwija i udoskonala oparte na ryzyku metody wyceny kredytów, alokacji kapitału oraz pomiaru efektywności. Aktualnie, dla wszystkich istotnych portfeli kredytowych wdrażane są kolejno modele wyceny ryzyka oparte o metodologię EVA (Economic Value Added).

Proces podejmowania decyzji kredytowych

Proces podejmowania decyzji kredytowych, jako element zarządzania ryzykiem, opiera się na systemie Indywidualnych Kompetencji Kredytowych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia pracowników oraz obszarów działalności kredytowej banku (bankowość detaliczna, korporacyjna oraz MSP). Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez Komitet Kredytowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla.

Bank stale podejmuje działania mające na celu dostarczanie najwyższej jakości usług kredytowych przy jednoczesnym dostosowaniu ich do oczekiwań kredytobiorców i zapewnieniu bezpieczeństwa portfela kredytowego. W tym celu, funkcje zatwierdzania ryzyka transakcji i funkcje sprzedażowe zostały rozdzielone. Funkcje związane z podejmowaniem decyzji kredytowych oraz funkcje sprzedażowe łączone są tylko na poziomie Bankowości Oddziałowej i ograniczają się do ściśle określonych kwot zaangażowań. Podejmowanie decyzji kredytowej oraz nadzór nad jakością portfela kredytowego pozostają w kompetencjach Głównego Oficera Kredytowego oraz podległych mu menedżerów.

W celu lepszego zarządzania ryzykiem, Bank wdrożył techniki scoringowe dla klientów detalicznych, klientów sektora MŚP oraz kredytów mieszkaniowych. Wdrożone techniki scoringowe są stale udoskonalane co wpływa na polepszenie zarządzania ryzykiem oraz przyspieszenie procesów decyzyjnych.

Przeglądy kredytowe

Bank dokonuje regularnych przeglądów mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności rezerw oraz pozwala na obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu

kredytami. Przeglądy dokonywane są przez Departament Przeglądów Specjalistycznych i Departament Przeglądów Oddziałowych, które są niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

Koncentracja ryzyka kredytowego

Bank Zachodni WBK S.A. przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych na dzień 31.12.2009 maksymalne limity dla Banku zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosiły:

- 938 673 tys. zł (według przepisów 20% funduszy własnych banku) w przypadku zaangażowania w podmioty zależne lub dominujące, lub zależne od podmiotu dominującego wobec Banku,
- 1 173 342 tys. zł (według przepisów 25% funduszy własnych banku) w pozostałych przypadkach.

Realizowana przez Bank polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie w powyższym zakresie bardziej rygorystycznych zasad niż ustawowe, określonych w Polityce Dużych Zaangażowań. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Przeprowadzona na dzień 31.12.2009 analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Bank nie posiada zaangażowań, które przekraczałyby limity wyznaczone przez ustawodawcę.

Na koniec grudnia 2009 r. Bank posiadał zaangażowanie kredytowe (łącznie bilansowe i pozabilansowe) przekraczające 10% funduszy własnych wobec 2 podmiotów (nie uwzględniając zaangażowania wobec podmiotów zależnych), stanowiące łącznie 33,4% funduszy własnych (wobec 800% dopuszczalnej normy).

Lista 20 największych kredytobiorców Banku Zachodniego WBK S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2009 .

Symbol PKD	Opis kodu PKD	Łączna kwota	Kredyt wykorzystany	Otwarta linia kredytowa + gwarancje + limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
64	USŁUGI FINANSOWE	1 084 948	473 504	611 444
64	USŁUGI FINANSOWE	1 058 871	426 924	631 947
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	861 388	840 436	20 952
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	708 252	639 764	68 488
64	USŁUGI FINANSOWE	688 500	221 084	467 416
41	BUDOWNICTWO	421 171	238 261	182 910
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	360 892	315 464	45 428
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	358 646	279 774	78 872
41	BUDOWNICTWO	357 888	301 617	56 271
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	334 389	307 026	27 363
41	BUDOWNICTWO	313 954	311 915	2 039
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	309 509	231 893	77 616
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	303 746	229 323	74 423
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	275 335	241 254	34 081
41	BUDOWNICTWO	264 952	230 384	34 568
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	255 881	225 842	30 039
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	242 543	227 043	15 500
41	BUDOWNICTWO	233 742	233 742	0
16	PRODUKCJA	210 108	112 755	97 353
43	BUDOWNICTWO SPEC.	207 035	67 308	139 727
Razem brutto		8 851 750	6 155 313	2 696 437

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Bank zarządza ryzykiem kredytowym za pomocą ratingów wewnętrznych, dla potrzeb prezentacyjnych pogrupowanych w klasy ryzyka uzależnione od wskaźnika pokrycia rezerwą.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycje Banku Zachodniego WBK na ryzyko kredytowe.

Ekspozycje na ryzyko kredytowe wg klas

Niniejsza tabela przedstawia podział instrumentów finansowych Banku Zachodniego WBK S.A. na klasy odpowiadające różnym poziomom utraty wartości aktywów. Wyróżnia się osobne progi procentowe dla portfela bez utraty wartości (zarówno przeterminowanego jak i nieprzeterminowanego) oraz dla portfeli, na których zidentyfikowane zostały przesłanki utraty wartości (jednakowe dla portfela analizowanego indywidualnie jak i kolektywnie).

	Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów		Należności od banków		Inwestycyjne aktywa finansowe		Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu*	
		31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Portfel oceniany indywidualnie- z utratą wartości									
	<i>do 50 %</i>	684 470	288 661						
	<i>50% - 70%</i>	133 609	96 352						
	<i>70% - 85%</i>	15 903	26 284						
	<i>powyżej 85 %</i>	83 929	170 799		5 969				
Wartość brutto		917 911	582 096	-	5 969	-	-	-	-
Utrata wartości		(299 829)	(295 231)		(5 969)				
Wartość netto		618 082	286 865	-	-	-	-	-	-
Portfel oceniany kolektywnie -z utratą wartości									
	<i>do 50 %</i>	460 541	105 383						
	<i>50% - 70%</i>	114 548	71 023						
	<i>70% - 85%</i>	212 527	109 216						
	<i>powyżej 85 %</i>	98 598	97 617						
Wartość brutto		886 214	383 239	-	-	-	-	-	-
Utrata wartości		(410 621)	(250 092)						
Wartość netto		475 593	133 147	-	-	-	-	-	-
Portfel bez utraty wartości (przeterminowany i nieprzeterminowany)									
	<i>do 0,10 %</i>	9 503 969	8 730 796	647 559	1 347 832	13 265 805	12 894 385	1 301 037	3 222 357
	<i>0,10% - 0,30%</i>	5 899 110	6 992 635						
	<i>0,30% - 0,65%</i>	4 895 743	6 999 737						
	<i>powyżej 0,65 %</i>	11 516 762	9 308 798						
Wartość brutto		31 815 584	32 031 966	647 559	1 347 832	13 265 805	12 894 385	1 301 037	3 222 357
Utrata wartości		(365 002)	(304 554)						
Wartość netto		31 450 582	31 727 412	647 559	1 347 832	13 265 805	12 894 385	1 301 037	3 222 357
Pozostałe należności		81 919	506 839	-	-	-	-	-	-
Ekspozycje pozabilansowe									
Udzielone zobowiązania finansowe		7 317 366	9 847 961						
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		1 130 010	950 992						
Nominały instrumentów pochodnych- zakupione								37 730 770	116 147 308
Całkowita ekspozycja pozabilansowa		8 447 376	10 798 953	-	-	-	-	37 730 770	116 147 308

*wartość aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu uwzględnia korektę wyceny do wartości godziwej jak opisano w Nocie 19

Portfel objęty utratą wartości (IBNR)

	Należności od klientów	
	31.12.2009	31.12.2008
Portfel nieprzeterminowany	30 920 009	31 178 095
Portfel przeterminowany	895 575	853 871
<i>0-30 dni</i>	680 334	736 450
<i>31-60 dni</i>	160 480	86 124
<i>61-90 dni</i>	51 998	29 175
<i>>90 dni</i>	2 763	2 122
Wartość brutto	31 815 584	32 031 966

W portfelu zawierającym należności objęte odpisem z tytułu utraty wartości na straty poniesione i nie ujawnione (IBNR) zostały ujęte kwoty należności, podlegające w przeszłości renegotjacji warunków umowy w wysokości 560 150 tys. zł na 31.12.2009 oraz 100 926 tys. zł na dzień 31.12.2008 r.

Rezerwy wg klas

	Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów		Należności od banków	
		31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Utrata wartości oceniana indywidualnie					
<i>do 50 %</i>		(125 336)	(47 816)		
<i>50% - 70%</i>		(79 295)	(56 840)		
<i>70% - 85%</i>		(12 692)	(20 942)		
<i>powyżej 85 %</i>		(82 506)	(169 633)	-	(5 969)
Suma utraty wartości ocenianej indywidualnie		(299 829)	(295 231)	-	(5 969)
Utrata wartości oceniana kolektywnie					
<i>do 50 %</i>		(85 790)	(23 762)	-	-
<i>50% - 70%</i>		(67 400)	(42 981)	-	-
<i>70% - 85%</i>		(163 156)	(87 211)	-	-
<i>powyżej 85 %</i>		(94 275)	(96 138)	-	-
Suma utraty wartości ocenianej kolektywnie		(410 621)	(250 092)	-	-
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty					
<i>do 0,10 %</i>		(5 643)	(4 368)	-	-
<i>0,10% - 0,30%</i>		(10 478)	(13 169)	-	-
<i>0,30% - 0,65%</i>		(20 776)	(32 718)	-	-
<i>powyżej 0,65 %</i>		(328 105)	(254 299)	-	-
Całkowity odpis na poniesione niezidentyfikowane straty		(365 002)	(304 554)	-	-
Całkowita utrata wartości		(1 075 452)	(849 877)	-	(5 969)

Na dzień 31.12.2008 r., w związku z istotnymi zmianami w otoczeniu gospodarczym, Bank dokonał szacunkowych korekt poziomu rezerw na poniesione niezidentyfikowane straty, które zostały nadal utrzymane na 31.12.2009 r.

Zabezpieczenia

Poniższe tabele przedstawiają typy zabezpieczeń, które mogą być przyjmowane pod kredyty i pożyczki udzielone klientom nie będącym podmiotami bankowymi.

Klienci indywidualni

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
gotówkowy	weksel, poręczenie, ubezpieczenie
pod aktywa płynne	kaucja, blokada na rachunku bankowym, fundusze inwestycyjne
studencki	poręczenie
mieszaniowy	hipoteka, ubezpieczenie, przelew wierzytelności

Podmioty gospodarcze

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
obrotowy	kaucja, zastaw rejestrowy, weksel
rewolwingowy	cesja, weksel, poręczenie, zastaw rejestrowy
na nieruchomości	hipoteka
inwestycyjny	hipoteka, poręczenie, gwarancja
dotowane i z dopłatami	poręczenie, gwarancje

Bank w ramach procesu zarządzania wierzytelnościami prowadzi między innymi działania związane z realizacją zabezpieczeń. Wybór odpowiedniego zakresu i sposobu działań w celu zaspokojenia roszczeń Banku z zabezpieczenia jest uzależniony od jego rodzaju (wyróżniamy dwie podstawowe kategorie zabezpieczeń: osobiste i rzeczowe). Zasadniczo Bank dąży do polubownej (dobrowolnej) realizacji zabezpieczeń w procesie negocjacyjnym. W przypadku braku woli współpracy ze strony dostawcy zabezpieczenia uprawnienia Banku w tym zakresie są realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi Banku w drodze postępowań egzekucyjnych i upadłościowych.

Koncentracja branżowa

Polityka kredytowa Banku Zachodniego WBK zakłada angażowanie akcji kredytowej w branży o niskim poziomie ryzyka i zmniejszanie zaangażowania w branżę o ryzyku podwyższonym i wysokim. Bank w celu utrzymania odpowiednio zdywersyfikowanego portfela kredytowego i kontrolowania w ten sposób ryzyka związanego ze zbyt wysokim udzieleniem kredytów podmiotom jednej branży zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu. Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku największy poziom koncentracji zanotowano dla branż „obsługa nieruchomości” (21% portfela BZ WBK), "budownictwo" (14%) oraz dla sektora produkcyjnego (11%).

Grupy PKD w podziale na sektory :

	Sektor	Zaangażowanie bilansowe	
		31.12.2009	31.12.2008 *
	Obsługa nieruchomości	7 155 425	6 821 977
	Budownictwo	4 554 195	4 663 122
	Sektor produkcyjny	3 873 451	4 450 316
	Dystrybucja	3 083 488	3 452 185
	Sektor finansowy	1 740 490	1 704 692
	Sektor rolniczy	521 308	687 715
	Sektor energetyczny	353 275	316 499
	Transport	338 314	411 468
	Pozostałe sektory	1 425 977	1 279 031
A	Razem podmioty gospodarcze	23 045 923	23 787 005
B	Detal (w tym kredyty hipoteczne)	10 573 786	9 210 296
A+B	Portfel BZ WBK	33 619 709	32 997 301
C	Pozostałe należności (obligacje kom., reverse repo)	81 919	506 839
A+B+C	CAŁKOWITY PORTFEL BZ WBK	33 701 628	33 504 140

* w związku ze zmianą prezentacji danych wg wartości bilansowych, dane za 2008 uległy zmianie

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp. Występuje zarówno w działalności handlowej jak i biznesowej (produkty walutowe, produkty na stopę procentową, produkty powiązane z indeksami giełdowymi).

Ogólne zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Podstawowym celem prowadzonej przez Bank polityki w obszarze ryzyka rynkowego jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych (np. stóp procentowych, kursów walutowych) na rentowność Banku - dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Banku oraz jego wartości rynkowej. Działalność i strategie związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi ALCO, które także rekomenduje do zatwierdzenia polityki i strategie Zarządowi Banku. Przyjęte przez BZ WBK polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i wskaźników zarówno obligatoryjnych jak i obserwacyjnych. Kluczowe limity ryzyka rynkowego są kwantyfikowane w odniesieniu do posiadanych zasobów kapitałowych, które mogą być wykorzystane do pokrycia ewentualnych strat. Metodologia pomiaru i jednocześnie wyznaczania limitów jest przedstawiona poniżej. Limity ryzyka podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii i bieżących celów Banku.

Ryzyka stopy procentowej i walutowe generowane na działalności bankowej przez jednostki biznesowe są transferowane do Pionu Skarbu BZ WBK S.A., gdzie wykwalifikowany personel przy pomocy odpowiednich systemów i mechanizmów kontrolnych zarządza nimi operacyjnie w scentralizowany sposób.

W celu ograniczenia ryzyka struktury bilansu i zapewnienia stabilnego strumienia dochodów w bilansie BZ WBK został określony fundusz (pula pasywów netto) niewrażliwy na wahania stóp procentowych, który jest

inwestowany w określony portfel dłużnych papierów wartościowych. Zgodnie z Polityką zatwierdzoną przez Zarząd, wszelkie decyzje dotyczące wartości i struktury powyższego portfela podejmowane są przez ALCO. Pion Skarbu – jako jednostka, która na bieżąco zarządza scentralizowaną ekspozycją BZ WBK na ryzyko rynkowe, jest także odpowiedzialna za pozyskiwanie finansowania, zarządzanie płynnością i dokonywanie transakcji w imieniu ALCO. Dlatego też w ramach limitów wynikających z polityk dotyczących ryzyka rynkowego występuje limit operacyjny Pionu Skarbu, wyznaczany przez Dyrektora Banku nadzorującego ten Pion. Limit ten jest wyznaczany w oparciu o strategię biznesową Pionu Skarbu i jest zatwierdzany na szczeblu całej Grupy Kapitałowej AIB. Dodatkowo, w celu ograniczenia strat na portfelu handlowym wprowadzono mechanizm „stop-loss”, który skutkuje zamknięciem pozycji handlowych w wypadku odnotowania straty, przekraczającej ustalony limit. W ramach Pionu Skarbu powołano jednostkę kontroli ryzyka odpowiedzialną za zapewnienie odpowiednich metodologii pomiaru podejmowanego ryzyka, monitorowanie i wdrażanie procedur kontroli ryzyka.

Metodologie pomiaru

BZ WBK wykorzystuje kilka metod pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego, są to: Wartość Zagrożona (VaR), pomiar wrażliwości i testy scenariuszy skrajnych.

VaR ustala się jako różnicę między wyceną rynkową pozycji opartą na bieżących cenach/stawkach rynkowych a wyceną opartą o zmianę stawek w „najgorszym przypadku”. VaR jest wyznaczany oddzielnie dla ryzyka stopy procentowej, walutowego i instrumentów kapitałowych.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z metodologii VaR (między innymi VaR nie prognozuje maksymalnego poziomu strat, prognozuje przyszłość na bazie historycznych danych, zakłada stałą ekspozycję ryzyka poprzez zakładany okres utrzymywania pozycji co wynika z założeń co do prawdopodobnego przyszłego spreadu i prawdopodobnych zmian stawek rynkowych), BZ WBK wspiera metodologię VaR poprzez pomiar wrażliwości, który wskazuje zmianę wartości pozycji przy danej zmianie cen/rentowności. Wrażliwość jest mierzona na poziomie produktu, waluty, desk-u, ekonomicznego przeznaczenia transakcji (handlowa, inwestycyjna, zabezpieczająca). Pomiary te mogą być wykorzystywane do wsparcia decyzji zabezpieczających. Może być także podjęta decyzja o zamknięciu pozycji w wypadku gdy poziom wrażliwości połączony z prawdopodobną zmianą stawek wskazuje na zbyt wysokie potencjalne straty na wartości rynkowej. VaR i pomiary wrażliwości szacują prawdopodobne, maksymalne straty przy założeniu normalnej sytuacji na rynku. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku.

Ryzyko stopy procentowej

Jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz pasywów BZ WBK. Głównym źródłem ryzyka przeszacowania są transakcje zawierane w oddziałach, centrach korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Pion Skarbu. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym. Jednakże wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane przez system kontraktów wewnętrznych i tym samym scentralizowane w Pionie Skarbu, gdzie dealerzy Banku ponoszą odpowiedzialność za inwestowanie

środków nadwyżki Banku w portfel instrumentów, tak by zapewnić optymalizację stosunku ryzyka do korzyści płynących z ryzyka stopy procentowej, charakteryzującego bilans bankowy i portfel instrumentów.

Ryzyko stopy procentowej jest zarządzane w oparciu o limit na VaR otwartych pozycji Pionu Skarbu. VaR ustala się jako różnicę między wyceną rynkową transakcji na stopę procentową, opartą o bieżące krzywe rentowności a wyceną opartą o krzywą rentowności „najgorszego przypadku”, która jest oparta o zmienności stóp procentowych wyznaczanych przy 99% poziomie ufności i na bazie 3-letniej historii. Zmienność jest oparta o 1-miesięczny okres utrzymywania pozycji. VAR jest wyznaczany wspólnie dla portfela handlowego i portfela bankowego. Z pomiaru jest wyłączony portfel papierów wartościowych zarządzany przez ALCO i dedykowany do zabezpieczenia strukturalnego ryzyka bilansu. Dodatkowo mechanizm “stop-loss” jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach objętych zasadami wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Są one oparte o raport wrażliwości i scenariusze skrajnych ruchów stawek rynkowych, wyznaczanych na bazie największych dziennych i miesięcznych zmian stóp procentowych, zanotowanych w okresie ostatnich 7 lat.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2009 i 2008 roku (obie miary zakładają miesięczny okres utrzymywania pozycji):

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	<i>VaR</i>		<i>Scenariusz skrajny</i>	
Miesięczny okres utrzymywania pozycji	<i>2009</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
<i>Średni</i>	30 520	20 995	137 162	142 177
<i>Maksymalny</i>	39 996	28 596	185 874	177 608
<i>Minimalny</i>	17 563	12 698	82 710	101 898
<i>31 grudnia</i>	36 458	20 059	142 906	102 707

Pion Skarbu działa w ramach limitu operacyjnego, który na koniec 2009 roku wynosił 61 623 tys. zł (15 000 tys. EUR). Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej jest scentralizowane w celu osiągnięcia najwyższej jego efektywności, jednakże jest oddzielone od jednostek odpowiedzialnych za pomiar i kontrolę ryzyka.

Dla celów zarządzania ryzykiem wyróżnia się działalność handlową i bankową/inwestycyjną. Portfel handlowy zawiera papiery wartościowe i instrumenty pochodne zawarte w celach handlowych przez Pion Skarbu. Każdego dnia są one rewaluowane do rynku i jakiegokolwiek zmiany ich wartości są natychmiast odnotowane w wyniku. Portfel bankowy BZ WBK zawiera oddziałowe kredyty i depozyty, portfel inwestycyjny Pionu Skarbu i instrumenty pochodne dedykowane do rachunkowości zabezpieczeń.

Zamieszczone poniżej tabele zawierają informację o wrażliwości portfeli handlowego i bankowego na koniec 2009 roku i w okresie porównywalnym:

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	<i>Wrażliwość 31-12-2009</i>		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel handlowy	Portfel bankowy	Razem
<i>0-3m</i>	(10)	(53)	(63)
<i>3m-1R</i>	(3)	77	74
<i>1R-5L</i>	(28)	(501)	(529)
<i>powyżej 5L</i>	5	(24)	(19)
Razem	(36)	(501)	(537)

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2008		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel handlowy	Portfel bankowy	Razem
<i>0-3m</i>	12	30	42
<i>3m-1R</i>	5	(71)	(66)
<i>1R-5L</i>	(25)	(280)	(305)
<i>powyżej 5L</i>	2	(15)	(13)
Razem	(6)	(336)	(342)

Strukturalne ryzyko bilansu jest definiowane jako narażenie Banku na wahania dochodów z działalności niehandlowej spowodowanych zmianami poziomu stóp procentowych. Zmienność stóp procentowych wpływa na dochody Banku wynikające z różnicy pomiędzy wielkością aktywów i pasywów nieoprocentowanych. W tej różnicy nazywanej (NIRIL - net interest rate insensitive liabilities - pasywa netto niewrażliwe na zmiany stóp procentowych) zawiera się m.in. nadwyżka kapitałów i funduszy własnych nad majątkiem trwałym, nieoprocentowane rachunki bieżące. Głównym celem polityki NIRIL jest zapewnienie w dłuższym okresie stabilnego dochodu odsetkowego netto z powyższych inwestycji.

ALCO jest odpowiedzialne za nadzór powyższego ryzyka. Poziom ryzyka jest monitorowany i aktywnie zarządzany przez specjalnie wydzielony portfel (portfel NIRIL): nadwyżki kapitałowej (finansowane z nadwyżki kapitału nad majątkiem trwałym) i nadwyżki biznesowej (finansowany przez nieoprocentowane pasywa). Portfel ten składa się z bezpiecznych i płynnych aktywów, które są dodatkowo traktowane jako rezerwa płynności. ALCO podejmuje decyzje dotyczące inwestycji do tego portfela, a Pion Skarbu je egzekwuje w imieniu ALCO.

Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość portfela NIRIL na koniec 2009 i 2008 roku:

Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2009		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel Nadwyżki Biznesowej	Portfel Nadwyżki Kapitałowej	Razem
<i>0-3m</i>	(9)	(7)	(16)
<i>3m-1R</i>	(42)	(29)	(71)
<i>1R-5L</i>	(911)	(557)	(1 468)
<i>powyżej 5L</i>	-	(871)	(871)
Razem	(962)	(1 464)	(2 426)
Ryzyko Stopy Procentowej (tys. zł.)	Wrażliwość 31-12-2008		
Wzrost krzywej rentowności o 1 pkt bazowy	Portfel Nadwyżki Biznesowej	Portfel Nadwyżki Kapitałowej	Razem
<i>0-3m</i>	-	-	-
<i>3m-1R</i>	(52)	(26)	(78)
<i>1R-5L</i>	(1 036)	(590)	(1 626)
<i>powyżej 5L</i>	-	(471)	(471)
Razem	(1 088)	(1 087)	(2 175)

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o limit na VaR otwartych pozycji walutowych Banku. VaR jest wyznaczany poprzez zastosowanie procesu modelowania statystycznego. VaR określa potencjalną stratę na otwartych pozycjach walutowych przy 99% poziomie ufności i utrzymywaniu otwartych pozycji przez okres 10 dni roboczych.

Parametry statystyczne są wyznaczone na bazie 3-letniej historii kursów walutowych. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Są one oparte o ekspozycję walutową i scenariusze założonych skrajnych ruchów kursów walutowych, bazujących na największych wahaniami kursów zanotowanych w okresie ostatnich 3 lat (kalkulacje są prowadzone dla dziennego i 10-cio dniowego okresu utrzymywania pozycji). Dodatkowo mechanizm "stop-loss" jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach handlowych.

Zgodnie z polityką Bank nie utrzymuje otwartych pozycji na opcjach walutowych. Transakcje zawierane z klientami są natychmiast zamykane na rynku międzybankowym, stąd Bank ma ograniczoną ekspozycję na ryzyko rynkowe. W związku z gwałtownymi zmianami kursów walutowych szczegółowo analizowano ekspozycje indywidualne klientów wobec banku i przeprowadzono stress-testy oddzielnie dla ekspozycji wobec kontrahentów międzybankowych i komercyjnych/korporacyjnych. Po szczegółowych analizach ekspozycji i standingu klientów dokonano stosownych korekt wartości godziwej wybranych ekspozycji, w celu odzwierciedlenia ryzyka nie rozliczenia części transakcji.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2009 i 2008 roku (obie miary są skalowane do miesięcznego okresu utrzymywania pozycji w celu uzyskania porównywalności):

Ryzyko walutowe (tys. zł.)	VaR		Scenariusz skrajny	
	2009	2008	2009	2008
Miesięczny okres utrzymywania pozycji				
Średni	2 030	897	13 186	4 370
Maksymalny	4 440	3 240	27 182	14 706
Minimalny	435	160	3 388	842
31 grudnia	2 163	886	14 725	6 228

Wzrost wartości średnich wykazanych w scenariuszu skrajnym wynika z nadzwyczajnych zmian na rynku walutowym, które miały miejsce we wrześniu 2008 po ogłoszeniu upadłości Banku Lehman a testowanych w czwartym kwartale 2008 i 2009.

Pion Skarbu działa w ramach limitu operacyjnego, który wynosił 6 158 tys. zł. (1 500 tys EUR). Do października 2009 roku limit operacyjny wynosił 4 067 tys. zł. (990 tys. EUR) i został zwiększony w wyniku zmiany strategii Banku. Przekroczenia limitu zostały zgłoszone odpowiednim jednostkom w Banku.

Zarządzanie ryzykiem walutowym jest scentralizowane w celu osiągnięcia najwyższej jego efektywności, jednakże jest oddzielone od jednostek odpowiedzialnych za pomiar i kontrolę ryzyka.

W poniższych tabelach przedstawiono główne pozycje walutowe Banku - na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008.

31.12.2009	PLN	EUR	CHF	POZOSTAŁE	RAZEM
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	2 486 433	101 876	4 785	67 555	2 660 649
Należności od banków	168 123	371 693	26 592	81 151	647 559
Należności od klientów	20 790 330	8 949 246	2 281 999	604 601	32 626 176
Inwestycyjne aktywa finansowe	12 669 044	442 183	-	154 578	13 265 805
Wybrane aktywa	36 113 930	9 864 998	2 313 376	907 885	49 200 189
PASYWA					
Zobowiązanie wobec banku centralnego	1 519 208	-	-	-	1 519 208
Zobowiązania wobec banków	1 436 109	520 272	34 828	310 283	2 301 492
Zobowiązania wobec klientów	37 421 686	2 786 368	31 004	1 023 116	41 262 174
Wybrane pasywa	40 377 003	3 306 640	65 832	1 333 399	45 082 874

31.12.2008	PLN	EUR	CHF	POZOSTAŁE	RAZEM
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	2 798 689	256 638	7 954	114 818	3 178 099
Należności od banków	1 073 549	134 905	2 430	136 948	1 347 832
Należności od klientów	20 706 133	8 733 388	2 424 298	790 444	32 654 263
Inwestycyjne aktywa finansowe	12 156 115	655 238	-	83 032	12 894 385
Wybrane aktywa	36 734 486	9 780 169	2 434 682	1 125 242	50 074 579
PASYWA					
Zobowiązanie wobec banku centralnego	1 242 574	-	-	-	1 242 574
Zobowiązania wobec banków	800 932	938 945	56 040	161 692	1 957 609
Zobowiązania wobec klientów	39 180 665	2 945 924	41 482	1 213 834	43 381 905
Wybrane pasywa	41 224 171	3 884 869	97 522	1 375 526	46 582 088

W 2009 roku Bank ograniczył działalność kredytową na walutach w wyniku czego luka walutowa nie uległa większej zmianie. Pozycje te zostały zamknięte poprzez transakcje pozabilansowe typu forward i swap dwuwalutowe w celu zapewnienia finansowania tych pozycji oraz wyeliminowania wpływu kursów walutowych na wyniki Banku.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko nie wywiązania się z bezwarunkowych i warunkowych zobowiązań wobec Klientów i kontrahentów.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Polityka zarządzania płynnością BZ WBK ma na celu:

- zapewnienie zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania bieżących i przyszłych zobowiązań po ekonomicznej cenie;
- zarządzanie strukturalnym niedopasowaniem bilansu;
- ustalenie skali – poprzez szereg limitów wewnętrznych – podejmowanego ryzyka płynności;
- zapewnienie właściwej organizacji procesu zarządzania płynnością w całym Banku;
- odpowiednie przygotowanie organizacji na wypadek wystąpienia negatywnych czynników czy to zewnętrznych, czy też wewnętrznych;
- zapewnienie zgodności z obowiązującymi wymaganiami nadzorczymi zarówno jakościowymi, jak i ilościowymi.

Generalną zasadą przyjętą przez BZ WBK w procesie zarządzania płynnością jest to, że wszystkie oczekiwane wpływy, które wystąpią w ciągu 1 miesiąca związane z lokatami, środkami bieżącymi, uruchomieniami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami do realizacji, muszą mieć co najmniej pełne pokrycie przez przewidywane wpływy lub aktywa łatwo zbywalne (QLA – Qualified Liquid Assets) przy założeniu normalnych lub przewidywalnych warunków funkcjonowania Banku. Zasadniczo do aktywów łatwo zbywalnych (QLA) są zaliczane gotówka znajdująca się w kasach Banku i na rachunkach w Narodowym Banku Polskim oraz papiery wartościowe, które mogą być sprzedane lub zastawione w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego w NBP.

Polityka ta ma na celu również zapewnienie odpowiedniej struktury finansowania rosnącej skali działalności BZ WBK przez zachowanie na zdefiniowanym poziomie wskaźników płynności średnio- i długoterminowej. Dlatego też dodatkowo do wskazanych powyżej limitów ustalany jest codziennie szereg wskaźników obserwacyjnych (m.in. wskaźnik kredytów udzielonych do depozytów, wskaźnik uzależnienia od finansowania na rynku hurtowym). W zakresie płynności długoterminowej oprócz miar wewnętrznych stosowany jest limit tożsamy z limitem regulacyjnym, który wymaga aby kapitał i stabilne źródła finansowania w całości pokryły wartość portfela kredytowego i aktywów niepłynnych (np. majątek trwały).

Proces zarządzania i raportowanie

Ogólną odpowiedzialność za nadzorowanie ryzyka płynności posiada ALCO. Pełni ono funkcję doradczą w odniesieniu do Zarządu. ALCO przygotowuje polityki oraz rekomenduje Zarządowi podejmowanie odpowiednich działań w zakresie strategicznego zarządzania płynnością.

Zarządzanie ryzykiem płynności jest scentralizowane w Pionie Skarbu, natomiast funkcje kontrolne i pomiaru ryzyka płynności są wykonywane niezależnie od źródeł powstawania ryzyka płynności.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych - spowodowanych czy to zewnętrznymi czy też wewnętrznymi czynnikami - Bank posiada opracowany i zatwierdzony przez Zarząd scenariuszowy plan działań awaryjnych.

Pomiar ryzyka

Płynność jest mierzona za pomocą modyfikowanej luki płynności, która jest konstruowana oddzielnie dla pozycji złotych i w walutach obcych. Raportowane pozycje kontraktowe podlegają - zgodnie z przyjętą Polityką Płynności - szeregowi modyfikacji opartych na: badaniach statystycznych zachowań bazy depozytowej i kredytowej, ocenach możliwości upłynnienia papierów wartościowych Skarbu Państwa poprzez ich sprzedaż lub zastawienie w transakcjach repo lub kredycie lombardowym z NBP, ocenach rolowania transakcji na rynku międzybankowym. Tak urealniona luka płynności służy do wyznaczenia wskaźników płynności, czyli stosunku prognozowanych skonsolidowanych wpływów do prognozowanych wpływów w danym przedziale czasowym. Polityka Płynności określa minimalne wartości wskaźników dla terminów do tygodnia i miesiąca. Wskaźniki są wyznaczone dla PLN i pozostałych walut. W wypadku „niedoboru” PLN lub walut możliwa jest konwersja nadwyżek złotych/walut do pokrycia niedoboru walut/złotych, jednakże wartość takiej konwersji jest limitowana na bazie oceny możliwości ich wymiany na rynku hurtowym.

Równoległe pomiar dokonywany jest zgodnie z obowiązującą uchwałą KNF nr 386/2008 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.

W 2009 rozszerzeniu uległ zakres prowadzonych testów warunków skrajnych w zakresie płynności służących do oceny ryzyka płynności także i w dłuższym okresie czasu.

Ocena ryzyka

W poniższych tabelach przedstawiono profil płynności - na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku

31.12.2009	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiąca	od 3 do 12 miesiąca	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślone	Razem
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	2 660 649	-	-	-	-	-	-	2 660 649
Należności od banków	647 559	-	-	-	-	-	-	647 559
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	488 469	137 284	283 023	182 351	119 975	90 995	(1 060)	1 301 037
Należności od klientów	2 346 405	1 837 961	7 436 975	8 101 061	5 548 231	8 430 995	(1 075 452)	32 626 176
Inwestycyjne aktywa finansowe	49 876	1 743 454	1 589 739	4 475 703	2 771 513	1 992 640	642 880	13 265 805
Pozostałe pozycje aktywów	-	-	-	-	-	-	1 438 390	1 438 390
Pozycja długa	6 192 958	3 718 699	9 309 737	12 759 115	8 439 719	10 514 630	1 004 758	51 939 616
Zobowiązania wobec banku centralnego i banków	2 246 770	1 038 928	535 002	-	-	-	-	3 820 700
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	52 811	109 628	420 788	110 481	60 952	58 222	-	812 882
Zobowiązania wobec klientów	26 849 629	8 233 007	5 245 918	920 089	11 243	2 288	-	41 262 174
Pozostałe pozycje pasywów	-	-	-	-	-	-	6 043 860	6 043 860
Pozycja krótka	29 149 210	9 381 563	6 201 708	1 030 570	72 195	60 510	6 043 860	51 939 616
Luka – bilans	(22 956 252)	(5 662 864)	3 108 029	11 728 545	8 367 524	10 454 120	(5 039 102)	
Warunkowe zobowiązania udzielone								
Finansowe	243 175	857 168	3 470 031	1 862 470	613 787	284 644	(13 909)	7 317 366
Gwarancyjne	56 308	106 121	434 686	276 680	253 051	4 808	(1 644)	1 130 010
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy	4 905 568	2 042 795	3 730 157	655 913	786 025	902 592	-	13 023 050
Wypływy	4 854 745	2 053 791	3 910 551	654 662	740 246	902 350	-	13 116 345
Luka – pozabilans	(248 660)	(974 285)	(4 085 111)	(2 137 899)	(821 059)	(289 210)	15 553	

31.12.2008	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiąca	od 3 do 12 miesiąca	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślone	Razem
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	3 178 099	-	-	-	-	-	-	3 178 099
Należności od banków	1 206 490	141 342	-	-	-	-	-	1 347 832
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	396 878	580 752	1 589 705	408 902	106 352	139 768	-	3 222 357
Należności od klientów	1 947 967	1 884 200	7 064 739	7 953 736	4 576 451	10 077 047	(849 877)	32 654 263
Inwestycyjne aktywa finansowe	15 956	599 846	2 604 010	3 437 478	4 080 804	1 518 129	638 162	12 894 385
Pozostałe pozycje aktywów	-	-	-	-	-	-	1 514 120	1 514 120
Pozycja długa	6 745 390	3 206 140	11 258 454	11 800 116	8 763 607	11 734 944	1 302 405	54 811 056
Zobowiązania wobec banku centralnego i banków	1 953 985	1 246 198	-	-	-	-	-	3 200 183
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	739 379	570 716	1 155 256	612 213	92 033	83 692	-	3 253 289
Zobowiązania wobec klientów	31 300 941	8 842 327	2 673 585	418 241	146 799	12	-	43 381 905
Pozostałe pozycje pasywów	-	-	-	-	-	-	4 975 679	4 975 679
Pozycja krótka	33 994 305	10 659 241	3 828 841	1 030 454	238 832	83 704	4 975 679	54 811 056
Luka – bilans	(27 248 915)	(7 453 101)	7 429 613	10 769 662	8 524 775	11 651 240	(3 673 274)	
Warunkowe zobowiązania udzielone								
Finansowe	255 845	616 947	3 852 153	2 902 112	649 283	1 581 190	(9 569)	9 847 961
Gwarancyjne	63 263	120 928	263 099	362 939	137 475	5 694	(2 406)	950 992
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy	7 883 443	4 026 456	6 462 310	2 190 333	44 325	364 073	-	20 970 940
Wypływy	8 205 177	4 170 829	6 517 716	2 515 655	38 059	364 208	-	21 811 644
Luka – pozabilans	(640 842)	(882 248)	(4 170 658)	(3 590 373)	(780 492)	(1 587 019)	11 975	

Poniżej zaprezentowany jest raport zarządcy Pionu Skarbu o przewidywanych wpływach, wypływach i posiadanych aktywach płynnych/łatwozbywalnych.

Ryzyko płynności (tys. zł.)	<1T	<1M	>1M
31-12-2009			
<i>Aktywa płynne</i>	11 023 232	-	1 931 412
<i>Wpływy Pion Skarbu</i>	2 098 604	3 797 865	7 163 425
<i>Pozostałe wpływy</i>	1 451 558	593 711	33 840 436
<i>Wypływy Pion Skarbu</i>	(3 247 340)	(3 782 486)	(9 292 350)
<i>Pozostałe wypływy</i>	(3 441 017)	(317 267)	(41 819 783)
Luka	7 885 037	291 823	(8 176 860)
Luka skumulowana	7 885 037	8 176 860	-

Ryzyko płynności (tys. zł.)	<1T	<1M	>1M
31-12-2008			
<i>Aktywa płynne</i>	11 382 962	566 552	1 300 540
<i>Wpływy Pion Skarbu</i>	2 476 074	6 961 845	12 223 334
<i>Pozostałe wpływy</i>	629 768	249 314	36 286 296
<i>Wypływy Pion Skarbu</i>	(2 263 818)	(7 564 051)	(14 016 408)
<i>Pozostałe wypływy</i>	(5 284 241)	(516 776)	(42 431 390)
Luka	6 940 744	(303 117)	(6 637 627)
Luka skumulowana	6 940 744	6 637 627	-

Na koniec 2009 roku nastąpiło wydłużenie średniego okresu życia detalicznej bazy depozytowej co ma odzwierciedlenie w luce kontraktowej. Poziom aktywów płynnych nie uległ znaczącej zmianie rok do roku.

W roku 2009 oraz 2008 wszystkie kluczowe miary nadzorcze dla Banku były utrzymywane na wymaganym poziomie.

Pochodne transakcje finansowe związane z ryzykami rynkowymi

Bank zawiera transakcje na pochodne instrumenty finansowe zarówno dla celów handlowych jak i ograniczających/zabezpieczających ryzyka rynkowe.

W głównej mierze transakcje te są związane z ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym, jednakże Bank zawiera także transakcje pochodne w celu finansowania aktywów walutowych, ograniczając ryzyko utraty płynności.

Charakterystyka poszczególnych transakcji przedstawiona jest poniżej:

Transakcje walutowe

Terminowe transakcje walutowe (forward) i swap zawierane są z klientami i na rynku międzybankowym do celów handlowych lub do zarządzania płynnością.

W przypadku walutowych transakcji opcyjnych Bank zawiera je z klientami. Jednocześnie zamykane są one na rynku międzybankowym, tym samym nie ma otwartych pozycji opcyjnych narażonych na ryzyko rynkowe.

Transakcje na stopę procentową

Bank zawiera następujące transakcje na stopy procentowe:

- swapy stopy procentowej (Interest Rate Swap – IRS),
- walutowe swapy na stopę procentową (Cross-currency Interest Rate Swap – CIRS),
- terminowe transakcje na stopę procentową (Forward Rate Agreement - FRA)
- opcje na stopę procentową typu CAP

Transakcje IRS zawierane są na rynku międzybankowym i z klientami Banku. Służą do zabezpieczenia/niwelowania otwartych pozycji stopy procentowej, a także dla celów handlowych.

Transakcje CIRS wykorzystywane są przede wszystkim w celach płynnościowych – zapewniają średnioterminowe finansowanie walutowych aktywów Banku.

Celem zawierania transakcji FRA jest zabezpieczenie przed spadkiem stóp procentowych w przyszłości. Instrument ten służy także do spekulacji przy oczekiwaniach zmian stóp procentowych. W Banku instrument ten jest głównie wykorzystywany w portfelu handlowym.

Bank zawiera transakcje opcyjne CAP z klientami i jednocześnie zamyka je na rynku międzybankowym, tym samym eliminowane są otwarte pozycje narażone na ryzyko rynkowe.

Zarządzanie kapitałem własnym

Wprowadzenie

Polityką Banku Zachodniego WBK S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitału adekwatnego do rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz do poziomu ponoszonego ryzyka zgodnie z obowiązującym w Polsce Prawem Bankowym i przepisami Komisji Nadzoru Finansowego, wdrażającymi postanowienia Nowej Umowy Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego (Basel II).

Nowa Umowa Kapitałowa Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego zrewidowała metodologię pomiaru minimalnego regulacyjnego wymogu kapitałowego (ujętego w Filarze 1) oraz wprowadziła pomiar kapitału wewnętrznego (Filar 2), zgodnie z którym modele wewnętrzne są wykorzystywane przez banki do bieżącego zarządzania ryzykiem. Oszacowany kapitał wewnętrzny jest więc w większym stopniu wrażliwy na ryzyko i powinien

podlegać ostrożnej i szczegółowej weryfikacji pod kątem prawidłowości jego ustalenia. Proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część procesu zarządzania Bankiem.

Dodatkowo, poziom utrzymywanego kapitału przez Bank jest zdeterminowany przez docelowy rating zewnętrzny oraz wyniki testów warunków skrajnych dla poszczególnych ryzyk zidentyfikowanych jako istotne dla prowadzonej działalności.

Za całość procesów zarządzania kapitałem, szacowania i utrzymywania kapitału, w tym także za procesy związane z oceną adekwatności tego kapitału w różnych warunkach ekonomicznych, łącznie z oceną wyników testów warunków skrajnych i ich wpływu na poziom kapitału wewnętrznego i adekwatność kapitałową odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Rada Nadzorcza Banku sprawuje ogólny nadzór nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem na Komitet ALCO/ICAAP Forum. Komitet na bieżąco dokonuje oceny adekwatności kapitałowej, również w warunkach skrajnych, monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje transakcje mające wpływ na wielkość posiadanych funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Komitet ALCO/ICAAP Forum jest pierwszym organem w Banku określającym politykę kapitałową, zasady zarządzania kapitałem i zasady oceny adekwatności kapitałowej zarówno Banku jak i Grupy Kapitałowej oraz dokonującym przeglądu i zatwierdzenia planów kapitałowych oraz określającym zasady alokacji kapitału na poszczególne segmenty działalności przy ocenie ich rentowności. Z zastrzeżeniem, że wszelkie decyzje dotyczące poziomu utrzymywanego kapitału (podniesienia lub uwolnienia kapitału), są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie Organy Banku.

Polityka kapitałowa

Współczynnik wypłacalności, wskazujący relację pomiędzy wymogami kapitałowymi z tytułu określonych ryzyk do posiadanych kapitałów po uwzględnieniu obligatoryjnych pomniejszeń ujmowanych zgodnie z przepisami Prawa Bankowego i Uchwał Komisji Nadzoru Finansowego, stanowi jedną z podstawowych miar stosowanych w Banku Zachodnim WBK S.A. do zarządzania kapitałem. Minimalna – wymagana przez Prawo Bankowe - wielkość współczynnika adekwatności kapitałowej nie może być niższa niż 8% zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej.

Prowadzona polityka zarządzania kapitałem Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada docelowy poziom współczynnika wypłacalności w wysokości 10%.

Równocześnie wskaźnik kapitału 1 kategorii (liczony jako iloraz kapitału 1 kategorii do aktywów ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego) powinien być utrzymywany na poziomie przynajmniej 8% zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej (dodatkowo może być zastosowany dodatkowy wymóg jako część procesu SREP Filara 2).

Współczynnik wypłacalności

Ryzyka Filara 1 oraz wielkość wymaganego kapitału na ich pokrycie oceniane są w sposób ilościowy. Bank stosuje nadzorcze metody pomiaru tych ryzyk, które za pomocą ściśle określonych reguł i przy użyciu odpowiednich parametrów prowadzą do wyliczenia wielkości niezbędnego kapitału na pokrycie tych ryzyk. W 2009 roku, analogicznie jak w 2008 roku, w odniesieniu do ryzyka:

- a) Kredytowego – Bank stosował metodę standardową dla wszystkich portfeli,
- b) Operacyjnego – Bank stosował metodę standardową,
- c) Rynkowego – Bank stosował podstawowe metody pomiaru.

Ustalony wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk jest bezpośrednio sumowany w celu określenia łącznego minimalnego wymogu kapitałowego (Filar 1).

W poniższych tabelach przedstawiono kalkulację współczynnika wypłacalności dla Banku na dzień 31 grudnia 2009 r. i 31 grudnia 2008 roku.

		31.12.2009	31.12.2008
I	Wymóg kapitałowy ogółem (Ia+Ib+Ic+Id)	3 042 079	3 220 737
	z tego:		
Ia	- z tytułu ryzyka kredytowego	2 592 133	2 748 200
Ib	- z tytułu ryzyka rynkowego	15 397	20 554
Ic	- z tytułu ryzyka rozliczenia -dostawy/kontrahenta	41 983	116 691
Id	- z tytułu ryzyka operacyjnego	392 566	335 292
II	Ogółem kapitały i fundusze	5 090 339	4 337 694
III	Pomniejszenia	396 972	389 614
IV	Kapitały i fundusze po pomniejszeniach (II+III)	4 693 367	3 948 080
V	Współczynnik wypłacalności [IV/(I*12.5)]	12,34%	9,81%

Kapitał wewnętrzny

Bank definiuje kapitał wewnętrzny jako kapitał wymagany do ochrony banku przed konsekwencjami dużych, nieprzewidzianych strat, które mogą zagrozić wypłacalności banku.

Kluczowym zadaniem wynikającym z Filaru 2 Nowej Umowy Kapitałowej jest przeprowadzenie procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). W ramach procesu ICAAP Bank szacuje (ustala), alokuje i utrzymuje odpowiedni poziom kapitału wewnętrznego, zapewniający bezpieczeństwo prowadzonej działalności bankowej, z uwzględnieniem profilu ryzyka Banku, wynikającego z przyjętej deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka.

Podstawowym celem procesu ICAAP jest powiązanie profilu ryzyka, zarządzania ryzykiem, sposobu ograniczania ryzyka oraz wielkości kapitału wewnętrznego. Bank posiada odpowiedni proces oceny, obejmujący wszystkie kluczowe elementy planowania i zarządzania kapitałem (w tym agregacja kapitału z tytułu różnych rodzajów ryzyka) oraz prowadzący do generowania odpowiedniego poziomu kapitału na pokrycie tych ryzyk. Proces szacowania kapitału wewnętrznego jest adekwatny do rodzaju, skali i złożoności działalności Banku.

Obecnie stosowane podejście do agregacji zakłada sumowanie regulacyjnych wymogów kapitałowych wyliczanych w ramach Filara 1, i oszacowanej wielkości kapitału na pokrycie ryzyk Filara 2, na jakie jest lub może być narażony Bank. Tam, gdzie jest to praktyczne i możliwe do zastosowania stosowane są metody ilościowe pomiaru ryzyka.

Pozostałe ryzyka Filara 2 są oceniane i zarządzane w sposób jakościowy za pomocą odpowiednich procesów zarządzania, monitorowania i ograniczania ryzyka. Obecna metoda jest bardzo ostrożnościowa, gdyż zakłada brak korelacji między ryzykami.

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności) jest – zgodnie z wytycznymi Komitetu Bazylejskiego i definicją przyjętą przez udziałowca strategicznego - definiowane jako ryzyko sankcji z strony organów nadzorczych, znacznych strat finansowych lub naruszenia reputacji, na które narażony jest Bank Zachodni WBK w przypadku naruszenia obowiązujących przepisów prawa, standardów i kodeksów postępowania odnoszących się do jej działalności.

Identyfikacja i ocena ryzyka

W Banku Zachodnim WBK do zarządzania poszczególnymi procesami, zostały dedykowane odpowiednie jednostki.

Zakres zadań Obszaru Zapewnienia Zgodności obejmuje zagadnienia zgodności związanej z wymaganiami prawnymi i regulacyjnymi w zakresie rodzaju działalności biznesowej, w tym przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy, ochronę informacji wrażliwej oraz ochronę danych osobowych. Zadania w zakresie identyfikacji, interpretacji i upowszechniania wiedzy w Banku na temat pozostałych wymogów prawnych i regulacyjnych zostały powierzone jednostkom posiadającym właściwe kompetencje w tych obszarach.

Za zagadnienia związane ze zgodnością z prawem pracy odpowiedzialny jest Pion Zarządzania Zasobami Ludzkimi, za zgodność z przepisami podatkowymi odpowiada Pion Finansów, a za dopełnienie norm ostrożnościowych Pion Finansów i Pion Zarządzania Ryzykiem.

W Banku Obszar Zapewnienia Zgodności koordynuje co 6 miesięcy proces oszacowania kluczowych ryzyk prawnych i regulacyjnych (braku zgodności).

Proces obejmuje oszacowanie wagi ryzyk, ich potencjalnego wpływu na prowadzoną działalność, a także efektywność funkcjonujących w Banku mechanizmów kontrolnych ograniczających te ryzyka. W przeglądach ryzyk prawnych i regulacyjnych (braku zgodności) bierze się pod uwagę zagrożenia, na które może być narażony Bank w perspektywie kolejnych trzech lat, w tym ryzyka związane z wprowadzaniem nowych przepisów, wzmożonych kontroli ze strony organów nadzorczych (tzw. regulatorów) oraz wzrostu wymagań akcjonariuszy.

Ryzyka Banku omawiane są przez Komitet Zarządzania Ryzykiem oraz Komitet Audytu przy Radzie Nadzorczej Banku. W ramach tego procesu Obszar Zapewnienia Zgodności przy współpracy z jednostkami biznesowymi stosuje model zarządzania ryzykiem, który jest wykorzystywany do identyfikacji, oszacowania i kontroli kluczowych ryzyk braku zgodności na poziomie poszczególnych jednostek. Zidentyfikowane ryzyka prawne i regulacyjne są uwzględniane w arkuszach samooceny ryzyka operacyjnego przygotowywanych przez jednostki.

Zarządzanie ryzykiem i mechanizmy kontrolne

Zarząd Banku przyjął do stosowania politykę dotyczącą zgodności wypełniania zobowiązań prawnych i regulacyjnych, która następnie została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą. Polityka powołuje Obszar Zapewnienia Zgodności i

zapewnia mu właściwy zakres uprawnień jako jednostki wspierającej kierownictwo w efektywnym zarządzaniu ryzykiem braku zgodności. Co sześć miesięcy Komitet Audytu przeprowadza przegląd kluczowych ryzyk zgodności, by potwierdzić, że są one właściwie zarządzane.

Komitet Zarządzania Ryzykiem zapewnienia realizację obowiązków regulacyjnych oraz zatwierdza zasady kontroli wewnętrznej i ramy funkcjonowania polityki zgodności, dbając o to, aby Obszar Zapewnienia Zgodności był niezależny od jednostek biznesowych i posiadał odpowiednie zasoby.

W szczególności, jednostka do spraw zapewnienia zgodności jest odpowiedzialna za:

- niezależną identyfikację, ocenę i monitorowanie ryzyka braku zgodności, na które narażony jest Bank,
- doradzanie i raportowanie Komitetowi Zarządzania Ryzykiem, Zarządowi Banku i Komitetowi Audytu przy Radzie Nadzorczej na temat efektywności procesów zapewniania zgodności z przepisami prawa i wymogami regulacyjnymi leżącymi w jej kompetencjach,
- przekazywanie wskazówek kierownictwu i pracownikom w zakresie ryzyk braku zgodności oraz polityk i procedur określających zasady zarządzania tymi ryzykami, oraz
- prowadzenie na zlecenie jednostek specjalistycznych - skoncentrowanego na wysoko oszacowanych ryzykach - monitoringu ryzyka braku zgodności w zakresie zobowiązań wynikających z przepisów prawnych i wymogów regulacyjnych o charakterze nie związanym z rodzajem prowadzonej działalności, tj. w odniesieniu do przepisów podatkowych, prawa spółek, prawa pracy, przepisów z zakresu ochrony środowiska i BHP.

Zarządzanie ryzykiem prawnym i regulacyjnym (braku zgodności) koordynowane jest przez Obszar Zapewnienia Zgodności podlegający członkowi Zarządu kierującemu Pionem Prawnym i Zapewnienia Zgodności.

Monitorowanie ryzyka i sprawozdawczość

Obszar Zapewnienia Zgodności jest odpowiedzialny za monitorowanie zgodności z odpowiednimi politykami, procedurami i wymaganiami regulacyjnymi. Monitoring jest prowadzony przez specjalnie powołane do tego celu Biuro Ryzyka i Monitoringu Zgodności, pracowników Biura Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy, oficerów compliance w wyznaczonych jednostkach i spółkach ryzyk kapitałowego oraz – w odniesieniu do sieci oddziałów - pracowników innych jednostek kontrolnych działających zgodnie z wytycznymi Obszaru Zapewnienia Zgodności.

Na podstawie oszacowania ryzyka prawnego i regulacyjnego przygotowywane są plany monitoringu uwzględniające priorytety. Monitoring koncentruje się przede wszystkim na procesach, ale może też dotyczyć poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Roczny plan monitoringu akceptowany przez Komitet Audytu jest regularnie weryfikowany i aktualizowany w celu uwzględnienia nowych ryzyk, zmian w ocenie ryzyk istniejących oraz obszarów znajdujących się w danym okresie w centrum zainteresowania organów nadzorczych (tzw. regulatorów). Problemy zidentyfikowane w wyniku monitoringu są przedmiotem działań naprawczych realizowanych przez kierownictwo poszczególnych jednostek zgodnie z harmonogramami ustalonymi z Obszarem Zapewnienia Zgodności, który systematycznie monitoruje terminowość i jakość realizacji tych działań.

4. Wynik z tytułu odsetek

Przychody odsetkowe z tytułu	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Należności od podmiotów gospodarczych	1 298 567	1 418 005
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	916 596	742 834
<i>Kredytów mieszkaniowych</i>	278 119	299 277
Dłużnych papierów wartościowych, w tym:	738 991	602 504
<i>w portfelu inwestycyjnym utrzymywanym do terminu zapadalności</i>	376 940	90 252
<i>w portfelu inwestycyjnym dostępnym do sprzedaży</i>	316 042	487 697
<i>w portfelu handlowym</i>	46 009	24 555
Należności od banków	71 930	174 576
Należności sektora budżetowego	18 744	32 170
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	14 948	42 906
Odsetki od IRS -zabezpieczających	(16 320)	4 126
Razem	3 043 456	3 017 121

Koszty odsetkowe z tytułu	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Depozytów klientów indywidualnych	(969 558)	(783 506)
Depozytów podmiotów gospodarczych	(416 667)	(465 542)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(131 037)	(107 823)
Depozytów sektora budżetowego	(94 687)	(98 335)
Depozytów banków	(15 968)	(65 030)
Wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	-	(5 418)
Razem	(1 627 917)	(1 525 654)

Wynik z tytułu odsetek	1 415 539	1 491 467
-------------------------------	------------------	------------------

Na dzień 31 grudnia 2009 przychody odsetkowe zawierają odsetki od kredytów nieregularnych w kwocie 83 249 tys. zł (31 grudnia 2008 - 51 230 tys. zł)

5. Wynik z tytułu prowizji

Przychody prowizyjne	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Obszar eBiznes & Płatności	370 651	313 280
Obsługa rachunków i obrót pieniężny	251 571	233 747
Prowizje walutowe	226 534	235 013
Prowizje od kredytów	89 309	68 921
Karty kredytowe	68 250	54 734
Prowizje ubezpieczeniowe	66 895	71 519
Opłaty dystrybucyjne związane z funduszami inwestycyjnymi	59 026	92 092
Gwarancje i poręczenia	12 390	12 786
Pozostałe opłaty dystrybucyjne	6 388	-
Organizowanie emisji	6 147	9 307
Pozostałe prowizje	2 980	4 220
Razem	1 160 141	1 095 619

Koszty prowizyjne	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Obszar eBiznes & Płatności	(97 450)	(76 470)
Prowizje za pośrednictwo w udzielaniu kredytów	(18 534)	(25 264)
Karty kredytowe	(7 084)	(8 054)
Pozostałe prowizje	(14 163)	(11 689)
Razem	(137 231)	(121 477)

Wynik z tytułu prowizji	1 022 910	974 142
--------------------------------	------------------	----------------

Powyższe zestawienie obejmuje przychody prowizyjne z tytułu: kredytów, kart kredytowych oraz gwarancji i poręczeń w kwocie 169 949 tys. zł (136 441 tys. zł za 2008) i koszty prowizyjne związane z kartami kredytowymi i za pośrednictwo w udzielaniu kredytów w kwocie (25 618) tys. zł ((33 318) tys. zł za 2008) (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych nie wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

6. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów zależnych	243 446	150 082
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów portfela inwestycyjnego	94 107	68 249
Razem	337 553	218 331

7. Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Dochód z walutowych operacji międzybankowych	151 481	59 177
Operacje pochodnymi instrumentami finansowymi	88 377	(33 146)
Operacje dłużnymi instrumentami finansowymi	2 487	2 181
Pozostałe handlowe dochody z transakcji walutowych	26 589	17 131
Razem	268 934	45 343

W pozycji wynik handlowy i rewaluacja zawarta jest korekta wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie (28 843) tys. zł ((80 996) tys. zł za 2008).

W 2009 roku Bank Zachodni WBK S.A. dokonał rewizji szacunku wyceny do wartości godziwej walutowych swapów stopy procentowej na skutek znacznych wzrostów marż rynkowych obserwowanych od końca 2008 roku. Łączna korekta wyceny transakcji CIRS do wartości godziwej w bieżącym okresie wyniosła 37 989 tys. zł. Instrumenty te stanowią źródło finansowania i intencją Banku jest utrzymywanie ich do terminu zapadalności. Wycena rynkowa tych transakcji będzie dążyć do zera na poszczególnych kontraktach w okresie pozostałym do zapadalności. W okresie porównywalnym wyżej wymienione korekty nie wystąpiły.

8. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Wynik na instrumentach kapitałowych	3 386	66 122
Wynik na instrumentach dłużnych	(7 223)	(13 103)
Utrata wartości	-	71
Razem wynik na instrumentach finansowych	(3 837)	53 090
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	26 550	(37 803)
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	(28 852)	40 603
Razem wynik na instrumentach zabezpieczających i zabezpieczanych	(2 302)	2 800
Razem	(6 139)	55 890

9. Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych

Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych i stowarzyszonych	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Sprzedaż podmiotów zależnych	-	982
Sprzedaż podmiotów stowarzyszonych	-	(756)
Razem	-	226

Szczegółowe informacje znajdują się w nocie 46.

10. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Przychody z tytułu sprzedaży usług	20 141	31 609
Rozwiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa	11 691	5 150
Przychody z tytułu zwrotów na rzecz BFG	5 826	1 657
Przychody z tytułu odzyskanych należności (przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych)	3 981	2 529
Przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań od ubezpieczycieli	2 280	1 957
Przychody z tytułu zwrotu kosztów komorniczych	826	860
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	224	404
Pozostałe	4 715	10 117
Razem	49 684	54 283

11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych

Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Odpis na poniesione zidentyfikowane straty (indywidualne i portfelowe)	(402 312)	(179 418)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(61 349)	(176 257)
Przychód z tytułu należności odzyskanych	17 458	10 205
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	(3 497)	(6 419)
Razem	(449 700)	(351 889)

12. Koszty pracownicze

Koszty pracownicze	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Wynagrodzenia i premie	(650 474)	(639 146)
Narzuty na wynagrodzenia	(103 129)	(94 791)
Koszty świadczeń socjalnych	(19 480)	(19 613)
Koszty szkoleń	(8 431)	(21 677)
Rezerwa na odprawę emerytalne i niewykorzystane urlopy oraz inne świadczenia pracownicze	1 122	(10 636)
Razem	(780 392)	(785 863)

13. Koszty działania banku

Koszty działania banku	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(194 986)	(152 388)
Eksploatacja systemów informacyjnych	(80 479)	(84 348)
Marketing i reprezentacja	(68 741)	(94 546)
Opłaty pocztowe i telekomunikacyjne	(49 217)	(49 883)
Samochody i usługi transportowe oraz transport wartości	(30 730)	(32 180)
Koszty ponoszone na rzecz BFG i KNF	(24 809)	(14 282)
Koszty pozostałych usług obcych	(23 405)	(31 310)
Materiały eksploatacyjne, druki, czekki karty	(18 256)	(23 213)
Transmisja danych	(16 205)	(16 198)
Podatki i opłaty	(14 007)	(15 190)
Koszty konsultacji i doradztwa	(12 489)	(29 702)
Koszty zabezpieczenia banku	(12 281)	(12 440)
Rozliczenia KIR, SWIFT	(11 974)	(11 156)
Koszty remontów maszyn i urządzeń	(5 424)	(17 363)
Pozostałe	(8 255)	(16 745)
Razem	(571 258)	(600 944)

14. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Zawiazania rezerw na zobowiązania sporne i inne aktywa	(4 965)	(4 949)
Koszty windykacji	(1 889)	(1 415)
Udzielone darowizny	(1 531)	(1 585)
Koszty sprzedaży usług	(1 193)	(281)
Koszty z tytułu należności przedawnionych	(1 143)	(1 093)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(881)	(1 056)
Składki na rzecz organizacji o charakterze dobrowolnym	(685)	(692)
Koszty postępowań sądowych	(534)	(677)
Pozostałe	(3 255)	(4 194)
Razem	(16 076)	(15 942)

15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Część bieżąca	(247 925)	(217 115)
Część odroczonego	75 253	38 847
Razem	(172 672)	(178 268)

Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Zysk przed opodatkowaniem	1 158 900	987 433
Stawka podatku	19%	19%
Obciążenie podatkowe od zysku przed opodatkowaniem	(220 191)	(187 612)
Koszty niepodatkowe	(3 264)	(4 959)
Strata na sprzedaży wierzytelności	(11 872)	(6 958)
Przychody niepodatkowe ("dywidendy")	64 122	28 520
Inne obciążenia:		
- odpisania wierzytelności	(2 049)	(1 128)
- pozostałe koszty niepodatkowe	-	(4 494)
- pozostałe	582	(1 637)
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(172 672)	(178 268)

Podatek odroczonego ujęty bezpośrednio w kapitale własnym

Na dzień 31 grudnia kwota podatku odroczonego ujętego bezpośrednio w kapitałach wynosi:

Związany z instrumentami kapitałowymi dostępnymi do sprzedaży	(97 433)	(97 294)
Związany z dłużnymi instrumentami dostępnymi do sprzedaży	(1 166)	12 173
Związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(450)	5 787
	(99 049)	(79 334)

16. Zysk na akcję

Zysk na akcję	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	986 228	809 165
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	73 076 013	72 960 284
Podstawowy zysk na akcję (zł)	13,50	11,09
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	986 228	809 165
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	73 076 013	72 960 284
Średnio ważona liczba potencjalnych akcji zwykłych	309 001	298 400
Rozwodniony zysk na akcję (zł)	13,44	11,05

17. Gotówka i operacje z bankami centralnymi

Gotówka i operacje z bankami centralnymi	31.12.2009	31.12.2008
Rachunki bieżące w bankach centralnych	1 697 190	2 004 861
Gotówka	963 456	1 173 235
Pozostałe ekwiwalenty gotówki	3	3
Razem	2 660 649	3 178 099

Bank utrzymuje na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową w wysokości 3% wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Bank. Kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR.

W 2008 roku wysokość rezerwy obowiązkowej wynosiła 3,5% wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Bank.

18. Należności od banków

Należności od banków	31.12.2009	31.12.2008
Lokaty i kredyty	587 440	822 604
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	518 826
Rachunki bieżące	60 119	12 371
Należności brutto	647 559	1 353 801
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	-	(5 969)
Razem	647 559	1 347 832

Wartość godziwą "Należności od banków" przedstawia nota 38.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków	31.12.2009	31.12.2008
Stan na 1 stycznia	(5 969)	(5 969)
Spisanie należności w ciężar rezerw	5 969	-
Koniec okresu sprawozdawczego	-	(5 969)

19. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych uzyskuje się na podstawie notowań cen rynkowych, modeli zdyskontowanych przepływów środków pieniężnych oraz modeli wyceny opcji, zależnie od tego, które rozwiązanie jest w danej sytuacji odpowiednie.

Kontrakty opcyjne wyceniane są do wartości godziwej na podstawie notowań cen rynkowych oraz modeli wyceny opcji zależnie od tego, które rozwiązanie jest w danej sytuacji odpowiednie.

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	31.12.2009		31.12.2008	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
Pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym	713 940	812 882	2 353 774	3 253 289
Transakcje stopy procentowej	289 680	304 699	906 745	886 948
Opcje	-	-	8	8
Swap stopy procentowej (IRS)	281 288	295 221	664 337	640 766
Konkragt na przyszłą stopę procentową (FRA)	8 392	9 478	242 400	246 174
Transakcje walutowe	424 260	508 183	1 447 029	2 366 341
Swap walutowo-procentowy (CIRS)	134 662	368 189	63 259	507 120
Forward	58 527	29 198	352 024	210 347
Swap walutowy (FX Swap)	165 554	46 239	683 470	1 259 958
Spot	1 003	1 325	4 182	3 787
Opcje	64 514	63 232	344 094	385 129

Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe	587 097	-	868 583	-
Dłużne papiery wartościowe	587 097	-	868 583	-
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	187 369	-	868 583	-
- bony	71 808	-	549 120	-
- obligacje	115 561	-	319 463	-
Papiery wartościowe Banku Centralnego:	399 728	-	-	-
- bony	399 728	-	-	-
Razem aktywa/zobowiązania finansowe	1 301 037	812 882	3 222 357	3 253 289

W 2009 roku Bank Zachodni WBK S.A. dokonał rewizji szacunku wyceny do wartości godziwej walutowych swapów stopy procentowej na skutek znacznych wzrostów marż rynkowych obserwowanych od końca 2008 roku. Łączna korekta wyceny transakcji CIRS do wartości godziwej w bieżącym okresie wyniosła 37 989 tys. zł. Instrumenty te stanowią źródło finansowania i intencją Banku jest utrzymywanie ich do terminu zapadalności. Wycena rynkowa tych transakcji będzie dążyć do zera na poszczególnych kontraktach w okresie pozostałym do zapadalności.

W okresie porównywalnym wyżej wymienione korekty nie wystąpiły

Przychody odsetkowe z instrumentów dłużnych oraz innych instrumentów o stałej stopie dochodu są ujmowane w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

Zyski i straty powstające z tytułu zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu są ujmowane w wyniku handlowym i rewaluacji rachunku zysków i strat. W pozycji "Pochodne instrumenty walutowe" została zawarta korekta wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kontrahenta.

Wszystkie aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zostały zakwalifikowane do tej kategorii w związku z handlowym charakterem zawieranych transakcji. Na dzień sprawozdawczy 31.12.2009 oraz w okresie porównywalnym przy początkowym ujęciu nie wystąpiły przypadki desygnacji do wyżej wymienionej kategorii aktywów finansowych.

W pozycji aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu - pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym zawarta jest korekta wyceny z tytułu z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie (109 839) tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia nominały instrumentów pochodnych wykazywanych jako pozycje pozabilansowe.

Nominały instrumentów pochodnych	31.12.2009	31.12.2008
1. Transakcje pochodne –terminowe (zabezpieczające)	1 773 682	2 704 674
a) Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	573 682	1 854 674
b) Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne	1 200 000	850 000
2. Transakcje pochodne-terminowe (handlowe)	51 914 663	140 560 049
a) Transakcje stopy procentowej	22 520 179	91 617 349
- Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	18 510 338	47 257 128
- Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	4 000 000	44 350 000
- Opcje na stopę procentową	9 841	10 221
b) Transakcje walutowe	29 394 484	48 942 700
- Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione	7 219 044	14 425 872
- Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane	7 094 264	14 983 627
- Forward kupiony	1 345 501	3 696 166
- Forward sprzedany	1 309 044	3 538 979
- Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	5 035 054	3 062 275
- Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	5 288 891	3 502 177
- Opcje walutowe kupione	1 051 343	2 866 802
- Opcje walutowe sprzedane	1 051 343	2 866 802
3. Bieżące operacje walutowe	1 119 621	957 290
Spot - zakupiony	559 649	478 844
Spot - sprzedany	559 972	478 446
Razem	54 807 966	144 222 013

Nominały instrumentów pochodnych dla transakcji jednowalutowych (IRS, FRA, forward, opcje nie będące opcjami walutowymi) zostały zaprezentowane wyłącznie jako kwoty nabyte.

20. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Zabezpieczające pochodne instrumenty finansowe	31.12.2009		31.12.2008	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
IRS zabezpieczające wartość godziwą	1 325	6 982	347	31 700
IRS zabezpieczające przepływy pieniężne	9 476	25 951	-	36 862
Ogółem zabezpieczające instrumenty finansowe	10 801	32 933	347	68 562

21. Należności od klientów

Należności od klientów	31.12.2009	31.12.2008
Należności od podmiotów gospodarczych	22 995 582	23 757 297
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	10 600 060	9 208 049
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	<i>6 062 546</i>	<i>5 450 515</i>
Należności od podmiotów sektora publicznego	83 106	85 668
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	10 083	441 783
Pozostałe należności	12 797	11 343
Należności brutto	33 701 628	33 504 140
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 075 452)	(849 877)
Razem	32 626 176	32 654 263

Na dzień 31.12.2009 korekta do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka kredytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła 1 565 tys. zł, (31.12.2008 - 1 607 tys. zł). Wartość godziwą "Należności od klientów" przedstawia nota 38.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów	31.12.2009	31.12.2008
Utrata wartości oceniana indywidualnie i portfelowo		
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(545 323)	(424 481)
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(402 312)	(179 418)
Spisanie należności w ciężar rezerw	244 476	63 514
Transfer	(10 866)	480
Różnice kursowe	3 575	(5 418)
Stan na koniec okresu	(710 450)	(545 323)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty		
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(304 554)	(131 612)
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(61 349)	(176 257)
Transfer	-	3 723
Różnice kursowe	901	(408)
Stan na koniec okresu	(365 002)	(304 554)
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(1 075 452)	(849 877)

22. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	31.12.2009	31.12.2008
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wyceniane według wartości godziwej	6 596 250	6 506 108
Dłużne papiery wartościowe	5 953 370	5 867 946
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	5 869 399	5 088 651
- bony	1 105 854	1 369 842
- obligacje	4 763 545	3 718 809
Papiery wartościowe banku centralnego:	-	599 731
- obligacje	-	599 731
Komercyjne papiery wartościowe:	83 971	179 564
- obligacje	83 971	179 564
Kapitałowe papiery wartościowe	602 661	596 732
- notowane	14 626	13 552
- nienotowane	588 035	583 180
Certyfikaty inwestycyjne	40 219	41 430
Razem	6 596 250	6 506 108

Według stanu na 31.12.2009 roku dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej o stałej stopie procentowej wynoszą 5 208 458 tys. zł, natomiast papiery o zmiennej stopie wynoszą 744 912 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2008 roku dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej o stałej stopie procentowej wynoszą 4 244 739 tys. zł, natomiast papiery o zmiennej stopie wynoszą 1 623 207 tys. zł.

Na dzień 31.12.2009 korekta do wartości godziwej z tytułu zabezpieczonego ryzyka wartości godziwej obligacji objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła (1 510) tys. zł (31.12.2008: 27 300 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2009 roku BZWBK dokonał przeglądu wartości godziwej nienotowanych instrumentów finansowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. W wyniku przeglądu nie zidentyfikowano istotnych różnic w stosunku do ujawnionej wartości bilansowej. Wycena do wartości godziwej inwestycji w podmioty Grupy Aviva Polska została dokonana dla dwóch kluczowych inwestycji. Dokonano jej z wykorzystaniem modeli wyceny bazujących na metodzie mnożnikowej (C/Z i C/WK) oraz dochodowej (DDM). Pozostałe nienotowane kapitałowe instrumenty finansowe nie są wyceniane do wartości godziwej ze względu na brak aktywnego rynku oraz brak możliwości wiarygodnego oszacowania ich wartości godziwej.

Wartość godziwą "Inwestycyjnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży" przedstawia nota 38.

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty finansowe z prawem do kapitału	Razem
Stan na 1 stycznia 2009	5 867 946	638 162	6 506 108
Zwiększenia	4 341 806	6 457	4 348 263
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(4 275 978)	(5 856)	(4 281 834)
Wycena do wartości godziwej	28 284	3 328	31 612
Zmiana stanu odsetek naliczonych	17 203	-	17 203
Różnice kursowe	(25 891)	789	(25 102)
Stan na 31 grudnia 2009	5 953 370	642 880	6 596 250

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty finansowe z prawem do kapitału	Razem
Stan na 1 stycznia 2008	9 047 923	650 384	9 698 307
Zwiększenia	5 127 467	24 822	5 152 289
Transfery	-	975	975
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(2 261 845)	(44 649)	(2 306 494)
Wycena do wartości godziwej	78 786	5 909	84 695
Zmiana stanu odsetek naliczonych	134 109	-	134 109
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(125)	(125)
Różnice kursowe	148 079	846	148 925
Przekwalifikowanie*	(6 406 573)	-	(6 406 573)
Stan na 31 grudnia 2008	5 867 946	638 162	6 506 108

*W październiku 2008 roku bank dokonał zmiany klasyfikacji obligacji Skarbu Państwa z kategorii „dostępne do sprzedaży” do kategorii „utrzymywane do terminu zapadalności”. Wartość bilansowa przeklasyfikowanych instrumentów finansowych wyniosła 6 406 573 tys. zł. Zmiana klasyfikacji skutkuje przyjęciem zasad wyceny, których wpływ na wynik i kapitały własne banku jest zgodny z przeznaczeniem ww. instrumentów finansowych. Podstawowym celem utrzymywania tej grupy instrumentów finansowych jest zarządzanie strukturą sprawozdania z sytuacji finansowej, z uwzględnieniem pozycji kapitałów własnych i nieoprocenowanych rachunków bieżących. Intencją banku jest utrzymywanie tych instrumentów do terminu zapadalności.

23. Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	31.12.2009	31.12.2008
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	6 669 555	6 388 277
- obligacje	6 669 555	6 388 277
Razem	6 669 555	6 388 277

Wartość godziwą "Inwestycyjnych aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności" przedstawia nota 38.

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności	31.12.2009	31.12.2008
Stan na 1 stycznia	6 388 277	-
Przekwalifikowanie*	-	6 406 573
Amortyzacja wartości godziwej	13 498	3 049
Zwiększenia	553 616	-
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(300 361)	-
Zmiana stanu odsetek naliczonych	14 525	(21 345)
Stan na 31 grudnia	6 669 555	6 388 277

*W październiku 2008 roku bank dokonał zmiany klasyfikacji obligacji Skarbu Państwa z kategorii „dostępne do sprzedaży” do kategorii „utrzymywane do terminu zapadalności”. Wartość bilansowa przeklasyfikowanych instrumentów finansowych wyniosła 6 406 573 tys. zł. Zmiana klasyfikacji skutkuje przyjęciem zasad wyceny, których wpływ na wynik i kapitały własne banku jest zgodny z przeznaczeniem ww. instrumentów finansowych. Podstawowym celem utrzymywania tej grupy instrumentów finansowych jest zarządzanie strukturą sprawozdania z sytuacji finansowej, z uwzględnieniem pozycji kapitałów własnych i nieoprocenowanych rachunków bieżących. Intencją banku jest utrzymywanie tych instrumentów do terminu zapadalności.

24. Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia

Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	31.12.2009	31.12.2008
podmioty zależne	192 818	192 694
podmioty stowarzyszone	8 000	8 000
wspólne przedsięwzięcia	33 531	33 531
Razem	234 349	234 225

Wartość godziwą inwestycji w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia przedstawia nota 38.

Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wg stanu na 31.12.2009

Nazwa jednostki	BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	Dom Maklerski BZ WBK S.A.	BZ WBK Nieruchomości S.A.	BZ WBK AIB Asset Management S.A.	POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.*	BZWBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	BZWBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	Razem
Siedziba	Poznań	Poznań	Poznań	Poznań	Poznań	Szczecin	Poznań	Poznań	
Rodzaj powiązania	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka stowarzyszona	wspólne przedsięwzięcie	wspólne przedsięwzięcie	
Procent posiadanego kapitału	100,00	100,00	99,99	99,99	50,00	50,00	50,00	50,00	
Wartość bilansowa	21 350	118 094	45 925	694	6 755	8 000	18 516	15 015	234 349
Aktywa jednostki razem	24 129	118 046	1 032 107	758	138 944	79 575	145 609	239 349	1 778 517
Kapitał własny jednostki, w tym:	24 086	118 032	1 635 565	707	120 883	72 746	36 809	25 744	562 572
kapitał zakładowy	50	1 050	44 974	750	13 500	16 000	27 000	21 750	125 074
pozostały kapitał własny, w tym:	24 036	116 982	1 185 591	(43)	107 383	56 746	9 809	3 994	437 498
niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych	-	-	5 602	(106)	-	-	(2 414)	(1 014)	2 068
zysk (strata) netto	146	12	52 012	14	94 420	1 827	3 205	(2 641)	148 995
Zobowiązania jednostki razem	43	14	868 542	51	18 061	6 829	108 800	213 605	1 215 945
Przychody	175	165	191 764	372	212 114	7 893	62 213	176 768	651 464

* wybrane dane finansowe według stanu na koniec 30.11.2009

Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	nabywanie i zbywanie akcji i udziałów spółek prawa handlowego oraz innych papierów wartościowych; działalność związana z poszukiwaniem inwestorów dla spółek
BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	scentralizowane zarządzanie spółkami BZ WBK Leasing S.A., BZ WBK Finanse&Leasing S.A., BZ WBK Faktor Sp. z o.o
Dom Maklerski BZ WBK S.A.	oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym, nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na cudzy rachunek, nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na własny rachunek celem realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego,
BZ WBK Nieruchomości S.A.	organizowanie, obsługa i prowadzenie usług gastronomicznych i hotelarskich, pośrednictwo w zakresie usług turystycznych i świadczeniu usług turystycznych
BZ WBK AIB Asset Management S.A.	działalność maklerska polegająca na zarządzaniu cudzym pakietem papierów wartościowych dopuszczonych, jak i nie dopuszczonych do publicznego obrotu
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	nabywanie papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa, nabywanie bądź obejmowanie udziałów lub akcji podmiotów zarejestrowanych i działających w Polsce, nabywanie innych papierów wartościowych emitowanych przez te podmioty
BZWBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	ubezpieczenia majątkowe i osobowe
BZWBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	ubezpieczenia na życie

Investycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wg stanu na 31.12.2008

Nazwa jednostki	BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	BZ WBK Faktor Sp. z o.o.	BZ WBK Finanse & Leasing S.A.	BZ WBK Leasing S.A.	Dom Maklerski BZ WBK S.A.	BZ WBK Nieruchomości S.A.	BZ WBK AIB Asset Management S.A.	POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.*	BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.*	BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.*	Razem
Siedziba	Poznań	Warszawa	Poznań	Poznań	Poznań	Poznań	Poznań	Szczecin	Poznań	Poznań	
Rodzaj powiązania	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka stowarzyszona	wspólne przedsięwzięcie	wspólne przedsięwzięcie	
Procent posiadanego kapitału	100,00	100,00	99,99	99,99	99,99	99,99	50,00	50,00	50,00	50,00	
Wartość bilansowa	21 350	6 200	50 513	61 257	45 925	694	6 755	8 000	15 015	18 516	234 225
Aktywa jednostki razem	24 397	314 106	1 332 761	1 957 472	753 531	742	343 549	75 781	104 209	61 354	4 967 902
Kapitał własny jednostki, w tym:	24 081	13 714	108 539	169 682	166 909	693	321 167	21 929	30 064	34 164	890 942
kapitał zakładowy	50	50	50 500	121 692	44 974	750	13 500	16 000	21 750	27 000	296 266
pozostały kapitał własny, w tym:	24 031	13 664	58 039	47 990	121 935	(57)	307 667	5 929	8 314	7 164	594 676
niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych	-	-	-	-	3 697	(228)	-	2 638	-	-	6 107
zysk (strata) netto	764	4 896	12 087	22 585	58 085	133	278 679	2 817	1 049	(1 854)	379 241
Zobowiązania jednostki razem	316	300 392	1 224 222	1 787 790	586 622	49	22 382	53 852	74 145	27 190	4 076 960
Przychody	2 401	40 407	96 986	157 463	219 433	852	325 038	5 961	58 090	42 428	949 059

* wybrane dane finansowe według stanu na koniec listopada 2008

Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	nabywanie i zbywanie akcji i udziałów spółek prawa handlowego oraz innych papierów wartościowych; działalność związana z poszukiwaniem inwestorów dla spółek
BZ WBK Faktor Sp. z o.o.	pozostałe pośrednictwo pieniężne i finansowe, pozostałe formy udzielania kredytów, działalność pomocnicza finansowa, badanie rynku i opinii publicznej, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, zarządzanie holdingami
BZ WBK Finanse & Leasing S.A.	świadczenie usług najmu, dzierżawy, leasingu wszelkich środków trwałych,
BZ WBK Leasing S.A.	sprzedaż hurtowa i detaliczna pojazdów mechanicznych oraz sprzedaż części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, leasing finansowy, wynajem samochodów osobowych, pozostałych środków transportu, wynajem maszyn i urządzeń
Dom Maklerski BZ WBK S.A.	oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym, nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na cudzy rachunek, nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na własny rachunek celem realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego,
BZ WBK Nieruchomości SA	organizowanie, obsługa i prowadzenie usług gastronomicznych i hotelarskich, pośrednictwo w zakresie usług turystycznych i świadczeniu usług turystycznych
BZ WBK AIB Asset Management SA	działalność maklerska polegająca na zarządzaniu cudzym pakietem papierów wartościowych dopuszczonych, jak i nie dopuszczonych do publicznego obrotu
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	nabywanie papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa, nabywanie bądź obejmowanie udziałów lub akcji podmiotów zarejestrowanych i działających w Polsce, nabywanie innych papierów wartościowych emitowanych przez te podmioty
BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	ubezpieczenia na życie
BZ WBK CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	ubezpieczenia majątkowe i osobowe

25. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne Rok 2009	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe (know- how)	Nakłady	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	518 571	6 019	88 946	613 536
Zwiększenia z tytułu:				
-zakupu	-	-	34 661	34 661
-przeniesienia z nakładów	52 968	-	-	52 968
Zmniejszenia z tytułu:				
-przeniesienia z nakładów	-	-	(52 968)	(52 968)
-transferów	-	-	(74)	(74)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	571 539	6 019	70 565	648 123
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(452 236)	(5 841)	-	(458 077)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
-amortyzacji bieżącego okresu	(27 223)	(130)	-	(27 353)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(479 459)	(5 971)	-	(485 430)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	571 539	6 019	70 565	648 123
Skumulowana amortyzacja	(479 459)	(5 971)	-	(485 430)
Stan na 31 grudnia 2009	92 080	48	70 565	162 693

Wartości niematerialne Rok 2008	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe (know- how)	Nakłady	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	485 583	6 019	50 663	542 265
Zwiększenia z tytułu:				
- zakupu	-	-	73 166	73 166
- przeniesienia z nakładów	34 794	-	-	34 794
Zmniejszenia z tytułu:				
- likwidacji	(1 806)	-	-	(1 806)
- przeniesienia z nakładów	-	-	(34 794)	(34 794)
- transferów	-	-	(89)	(89)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	518 571	6 019	88 946	613 536
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(433 648)	(5 711)	-	(439 359)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
- amortyzacji bieżącego okresu	(18 630)	(130)	-	(18 760)
- likwidacji	42	-	-	42
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(452 236)	(5 841)	-	(458 077)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	518 571	6 019	88 946	613 536
Skumulowana amortyzacja	(452 236)	(5 841)	-	(458 077)
Stan na 31 grudnia 2008	66 335	178	88 946	155 459

26. Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowy majątek trwały Rok 2009	Nierucho- mości	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Środki trwale w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	607 517	296 041	39 369	283 983	79 563	1 306 473
Zwiększenia z tytułu:						
-zakupu	-	-	-	-	48 392	48 392
-leasingu	-	-	1 915	-	-	1 915
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	45 672	29 449	-	24 761	-	99 882
-transferów	-	-	-	-	74	74
Zmniejszenia z tytułu:						
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	(5 711)	(15 846)	(5 962)	(3 868)	(237)	(31 624)
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(99 882)	(99 882)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	647 478	309 644	35 322	304 876	27 910	1 325 230
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(245 165)	(241 401)	(15 182)	(186 020)	-	(687 768)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
-amortyzacji bieżącego okresu	(27 451)	(22 704)	(8 859)	(25 788)	-	(84 802)
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	3 979	15 733	5 892	3 637	-	29 241
-transferów	-	-	(800)	-	-	(800)
Odpisy/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	-	31	-	31
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(268 637)	(248 372)	(18 949)	(208 140)	-	(744 098)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	647 478	309 644	35 322	304 876	27 910	1 325 230
Skumulowana amortyzacja	(268 637)	(248 372)	(18 949)	(208 140)	-	(744 098)
Stan na 31 grudnia 2009	378 841	61 272	16 373	96 736	27 910	581 132

Rzeczowy majątek trwały Rok 2008	Nierucho- mości	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	567 644	277 934	30 742	248 024	54 181	1 178 525
Zwiększenia z tytułu:						
-zakupu	-	-	-	-	162 302	162 302
-leasingu	-	-	17 744	-	-	17 744
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	52 478	40 282	-	44 139	-	136 899
-transferów	-	10	-	267	89	366
Zmniejszenia z tytułu:						
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	(12 605)	(22 185)	(9 117)	(8 447)	-	(52 354)
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(136 899)	(136 899)
-transferów	-	-	-	-	(110)	(110)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	607 517	296 041	39 369	283 983	79 563	1 306 473
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(225 170)	(240 148)	(14 491)	(170 689)	-	(650 498)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
-amortyzacji bieżącego okresu	(23 839)	(22 983)	(8 278)	(23 751)	-	(78 851)
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	3 844	21 725	8 872	8 106	-	42 547
-transferów	-	5	(1 285)	(81)	-	(1 361)
Odpisy/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	-	-	-	395	-	395
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(245 165)	(241 401)	(15 182)	(186 020)	-	(687 768)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	607 517	296 041	39 369	283 983	79 563	1 306 473
Skumulowana amortyzacja	(245 165)	(241 401)	(15 182)	(186 020)	-	(687 768)
Stan na 31 grudnia 2008	362 352	54 640	24 187	97 963	79 563	618 705

27. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2009	31.12.2008
Rezerwy na kredyty i zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	200 861	150 113
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	100 051	283 261
Przychody przyszłych okresów	59 517	45 255
Inne rezerwy nie będące kosztem podatkowym	47 928	45 919
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od lokat i papierów wartościowych	31 851	31 957
Dodatkowy składnik aktywów podatkowych wynikający z art. 38 a Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	-	7 399
Pozostałe	1 133	3 265
Suma aktywów z tytułu podatku odroczonego	441 341	567 169
Pasywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2009	31.12.2008
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	(98 599)	(85 121)
Niezrealizowane należności od instrumentów pochodnych	(70 737)	(260 417)
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od kredytów, papierów wartościowych i lokat międzybankowych	(44 143)	(55 194)
Rezerwa z tyt. zastosowania ulgi inwestycyjnej	(2 778)	(2 967)
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne	(450)	5 787
Pozostałe	(954)	(1 116)
Suma pasywów z tytułu podatku odroczonego	(217 661)	(399 028)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	223 680	168 141

Na dzień 31.12.2009 w wyliczeniu aktywów z tytułu podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie 19 982 tys. zł, i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie 39 833 tys. zł. W okresie porównywalnym wartości te wynosiły odpowiednio 20 216 tys. zł i 41 698 tys. zł.

Zmiana stanu podatku odroczonego netto	31.12.2009	31.12.2008
Stan na początek okresu	168 141	124 080
Zmiany odniesione do rachunku zysków i strat	75 253	38 847
Zmiany odniesione na kapitał własny	(19 714)	5 214
Stan na koniec okresu	223 680	168 141

Na różnice przejściowe odniesione na kapitał własny składa się podatek odroczone od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne.

Na różnice przejściowe odniesione do rachunku zysków i strat składa się podatek odroczone od wyceny pozostałych aktywów finansowych, rezerw na należności kredytowe oraz innych aktywów i pasywów wykorzystywanych w bieżącej działalności Banku.

28. Pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa	31.12.2009	31.12.2008
Dłużnicy różni	98 484	131 585
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	41 998	175 679
Czynne rozliczenia międzyokresowe	26 883	27 421
Aktywa do zbycia	2 502	2 502
Pozostałe	51	56
Razem	169 918	337 243

Aktywa do zbycia wyodrębnione z majątku BZ WBK S.A.

31 grudnia 2009	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Nieruchomości	4 224	(1 815)	2 409
Pozostały majątek trwały	436	(343)	93
Razem	4 660	(2 158)	2 502

W porównywalnym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w stanie aktywów do zbycia.

29. Zobowiązania wobec banku centralnego

Zobowiązania wobec banku centralnego	31.12.2009	31.12.2008
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1 519 208	1 242 574
Razem	1 519 208	1 242 574

Wartość godziwą „Zobowiązań wobec banku centralnego” przedstawia nota 38.

30. Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	31.12.2009	31.12.2008
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1 531 795	1 358 084
Lokaty	745 682	568 972
Rachunki bieżące	24 015	30 553
Razem	2 301 492	1 957 609

Wartość godziwą "Zobowiązań wobec banków" przedstawia nota 38.

31. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2009	31.12.2008
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	24 988 922	23 817 147
- depozyty terminowe	14 149 033	13 122 765
- w rachunku bieżącym	10 807 044	10 621 036
- transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	1 927
- pozostałe	32 845	71 419
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	13 948 852	16 059 686
- depozyty terminowe	9 101 280	11 700 253
- w rachunku bieżącym	4 594 813	4 074 077
- transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	1 827
- pozostałe	252 759	283 529
Zobowiązania wobec podmiotów sektora publicznego	2 324 400	3 505 072
- depozyty terminowe	781 613	1 958 735
- w rachunku bieżącym	1 542 230	1 545 806
- pozostałe	557	531
Razem	41 262 174	43 381 905

Na dzień 31.12.2009 roku depozyty stanowiące zabezpieczenie należności kredytowych wynoszą 165 882 tys. zł. (31.12.2008 r. - 232 325 tys. zł.).

Wartość godziwą "Zobowiązań wobec klientów" przedstawia nota 38.

32. Pozostałe pasywa

Pozostałe pasywa	31.12.2009	31.12.2008
Rezerwy, w tym:	162 573	124 550
<i>Rezerwy pracownicze</i>	130 021	87 062
<i>Rezerwa na sprawy sporne</i>	17 000	25 512
<i>Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym</i>	15 552	11 976
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	133 380	131 255
Wierzyciele różni	64 596	73 004
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	63 950	38 964
Rozliczenia międzyokresowe bierne	58 736	72 980
Rozliczenia publiczno-prawne	34 153	34 835
Razem	517 388	475 588

Bank tworzy rezerwy wynikające z istniejącego obowiązku, na prawne lub zwyczajowo oczekiwane, pewne lub w dużym stopniu prawdopodobne zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. Zobowiązania te wynikają z przeszłych zdarzeń i prawdopodobny jest wypływ środków w celu ich zaspokojenia.

Na rezerwy pracownicze składają się kategorie wymienione w nocie 49.

Zmiana stanu rezerw	31.12.2009	31.12.2008
Stan na początek okresu	124 550	160 755
Rezerwy pracownicze	87 062	131 660
Rezerwa na sprawy sporne	25 512	27 979
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	11 976	1 116
Zawiązania rezerw	171 039	136 280
Rezerwy pracownicze	114 451	105 538
Rezerwa na sprawy sporne	1 906	1 793
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	54 682	28 949
Wykorzystania rezerw	(67 608)	(150 277)
Rezerwy pracownicze	(67 218)	(150 061)
Rezerwa na sprawy sporne	(469)	(454)
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	79	238
Rozwiązania rezerw	(65 408)	(26 411)
Rezerwy pracownicze	(4 274)	(75)
Rezerwa na sprawy sporne	(9 949)	(3 806)
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	(51 185)	(22 530)
Transfer	-	4 203
Rezerwy pracownicze	-	-
Rezerwa na sprawy sporne	-	-
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	-	4 203
Stan na koniec okresu	162 573	124 550
Rezerwy pracownicze	130 021	87 062
Rezerwa na sprawy sporne	17 000	25 512
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	15 552	11 976

33. Kapitał akcyjny**31.12.2009**

Seria	emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
H	na okaziciela	brak	brak	115 729	1 157
				73 076 013	730 760

Akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy banku był AIB European Investments Ltd. z siedzibą w Dublinie, tj. jednostka zależna w 100% od Banku AIB (Allied Irish Banks, p.l.c.). Udział spółki w kapitale zakładowym oraz w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A. wynosi 70,4%. Pozostałe akcje znajdują się w wolnym obrocie giełdowym.

Podwyższenie kapitału zakładowego o kwotę 1 157 tys. zł nastąpiło w wyniku realizacji pierwszej edycji programu motywacyjnego "Akcje za wyniki" z 2006 roku. Szczegóły zostały zaprezentowane w notcie 50.

31.12.2008

Seria	emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
				72 960 284	729 603

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy banku był AIB European Investments Ltd. z siedzibą w Dublinie, tj. jednostka zależna w 100% od Banku AIB (Allied Irish Banks, p.l.c.). Udział spółki w kapitale zakładowym oraz w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A. wynosił 70,5%. Pozostałe akcje znajdują się w wolnym obrocie giełdowym.

34. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały	31.12.2009	31.12.2008
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	649 810	529 810
Premia akcyjna	261 699	261 699
Inne kapitały rezerwowe	2 442 780	1 752 068
Razem	3 354 289	2 543 577

Pozostałe kapitały:

Premia akcyjna (emisyjna) - powstaje z nadwyżki nad wartością nominalną sprzedanych akcji po odjęciu kosztów emisji akcji i stanowi kapitał rezerwowy Banku.

Według stanu na 31.12.2009 na "inne kapitały rezerwowe" składają się kapitał rezerwowy w wysokości 2 331 108 tys. zł (w tym: efekt planu opcyjnego w wysokości 17 429 tys. zł) oraz kapitał zapasowy w wysokości 111 672 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2008 na "inne kapitały rezerwowe" składają się kapitał rezerwowy w wysokości 1 640 396 tys. zł (w tym: efekt planu opcyjnego w wysokości 15 882 tys. zł) oraz kapitał zapasowy w wysokości 111 672 tys. zł.

Inne zmiany pozostałych kapitałów zostały zaprezentowane w zestawieniach zmian w kapitałach własnych za 2008 i 2009 rok.

Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym statutem Banku. Kapitał ten nie podlega podziałowi. Tworzony jest na pokrycie strat bilansowych. Coroczne odpisy na kapitał zapasowy z zysku netto powinny wynosić co najmniej 8 % zysku netto i dokonywane są od czasu osiągnięcia przez kapitał zapasowy wysokości co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego Banku. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

35. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2009
Kapitały według stanu na 31 grudnia 2008 r.	338 213
Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:	66 374
Zwiększenia:	77 334
-Dłużnych aktywów będących w portfelu na początek okresu	50 873
-Kapitałowych aktywów będących w portfelu na początek okresu	3 392
-Dłużnych aktywów zakupionych/otrzymanych w trakcie okresu	23 069
Zmniejszenia:	(10 960)
-Zmiana wyceny aktywów zapadłych w trakcie okresu	(10 960)
Wycena brutto z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	32 827
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży	4 562
Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(19 714)
Stan na 31.12.2009 r	422 262

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2008
Kapitały według stanu na 31 grudnia 2007 r.	360 441
Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży:	32 221
Zwiększenia:	41 411
-Dłużnych aktywów będących w portfelu na początek okresu	32 420
-Kapitałowych aktywów będących w portfelu na początek okresu	5 817
-Zmiana wyceny aktywów zapadłych w trakcie okresu	3 031
-Aktywów przeniesionych z podmiotów stowarzyszonych	143
Zmniejszenia:	(9 190)
-Dłużnych aktywów zakupionych/otrzymanych w trakcie okresu	(9 162)
-Kapitałowych aktywów zakupionych/otrzymanych w trakcie okresu	(28)
Wycena brutto z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(30 460)
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży	(29 203)
Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 214
Stan na 31.12.2008 r	338 213

Stan kapitału z aktualizacji wyceny na dzień 31.12.2008 r. zawiera wycenę do wartości godziwej instrumentów finansowych przeniesionych w trakcie okresu sprawozdawczego z kategorii "dostępne do sprzedaży" do kategorii "utrzymywane do terminu zapadalności" (jak ujawniono w nocy 22) w kwocie (35 893) tys. zł, na dzień 31.12.2009 r w kwocie (22 396) tys. zł.

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje wpływ wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji. Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży łączne skutki okresowej zmiany wartości godziwej odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny zostają wyksięgowane (odwrócone). Całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa lub zmniejsza wartość danego składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

36. Rachunkowość zabezpieczeń

BZ WBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń zgodnie z założeniami zarządzania ryzykiem opisanymi w punkcie 3 sprawozdania rocznego.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Transakcje zabezpieczające aranżowane są przy użyciu swapów na stopę procentową. Mają one za zadanie eliminować ryzyko zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych. Transakcje te nie zabezpieczają przed zmianami wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego. BZ WBK stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej, w okresie bieżącym oraz porównywalnym, w odniesieniu do następujących klas instrumentów finansowych:

- Udzielony kredyt walutowy o stałym oprocentowaniu stanowiący portfel aktywów,
- Dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu denominowane w złotych stanowiące grupę aktywów z zabezpieczanym ryzykiem stopy procentowej,
- Dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu denominowane w dolarach amerykańskich stanowiące grupę aktywów z zabezpieczanym ryzykiem stopy procentowej,

Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem korekty do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka.

Szczegóły dotyczące poszczególnych grup transakcji zabezpieczających na 31 grudnia 2009 i w okresie porównywalnym zawierają poniższe tabele:

31.12.2009	IRS zabezpieczający kredyt korporacyjny	IRS zabezpieczające obligacje
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	39 670 tys. zł	534 012 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego należność/(zobowiązanie)	(1 561) tys. zł	1 587 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie)	1 565 tys. zł	(1 510) tys. zł
Ryzyko zabezpieczane	Zmiany wartości godziwej instrumentu wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2011	do roku 2018

31.12.2008	IRS zabezpieczające kredyty korporacyjne	IRS zabezpieczające obligacje
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	287 674 tys. zł	1 567 000 tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego należność/(zobowiązanie)	(1 545) tys. zł	(24 979) tys. zł
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie)	1 607 tys. zł	27 300 tys. zł
Ryzyko zabezpieczane	Zmiany wartości godziwej instrumentu wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2011	do roku 2017

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Od roku 2008, Bank Zachodni WBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń przyszłych przepływów pieniężnych w ujęciu portfelowym. Transakcje zabezpieczające konstruowane są przy użyciu swapów na stopę procentową. Mają one za zadanie eliminować ryzyko zmiany przyszłych przepływów pieniężnych, generowanych przez grupę instrumentów zabezpieczanych, wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych stosowane jest w odniesieniu do depozytów złotówkowych o zmiennym oprocentowaniu z uwzględnieniem ich odnawialności.

Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Przy spełnionych warunkach efektywności rachunkowości zabezpieczeń zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitałach własnych. Na dzień 31 grudnia 2009 wartość nominalna pozycji zabezpieczającej i zabezpieczanej wynosi 1 200 000 tys. zł (31 grudnia 2008 - 850 000 tys. zł). Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego wynosi 2 367 tys. zł (31 grudnia 2008 - (30 460) tys. zł), ta sama kwota po pomniejszeniu o podatek odroczonej rozpoznana jest w kapitałach własnych Banku, w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny. Instrumenty zabezpieczające zostały zawarte na okres do roku 2015.

37. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży

BZ WBK S.A. pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Na dzień 31.12.2009 r. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z klauzulą przyrzeczenia odkupu wynoszą 3 051 003 tys. zł (31.12.2008 r. – 2 604 412 tys. zł).

Jednocześnie po stronie aktywów zostały zablokowane papiery wartościowe (bony i obligacje skarbowe) w kwocie 31.12.2009 r. - 3 218 246 tys. zł (31 grudnia 2008 – 2 655 853 tys. zł).

Na dzień 31.12.2009 r. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności z klauzulą przyrzeczenia odsprzedaży wynoszą 10 083 tys. zł (31.12.2008 r. – 960 609 tys. zł).

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie koszty oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów oraz możliwość ich sprzedaży pozostaje po stronie Banku.

Instrumenty finansowe stanowiące zabezpieczenie dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu (reverse repo) mogą podlegać sprzedaży lub obciążeniu w ramach standardowo zawartych umów, ale podlegają zwrotowi w dacie zapadalności transakcji. Na 31.12.2009 r. nie było instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie podstawy dla zawartych transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo), których termin zapadalności jest krótszy lub równy od terminu zapadalności transakcji pierwotnej.

Na dzień 31.12.2008 r. instrumenty finansowe o wartości nominalnej 10 000 tys. zł przyjęte jako zabezpieczenie stanowiły podstawę dla zawartych transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo), których termin zapadalności jest krótszy lub równy od terminu zapadalności transakcji pierwotnej.

38. Wartość godziwa

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup aktywów i pasywów.

	31.12.2009		31.12.2008	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa				
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	2 660 649	2 660 649	3 178 099	3 178 099
Należności od banków	647 559	647 572	1 347 832	1 347 993
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 301 037	1 301 037	3 222 357	3 222 357
Pochodne instrumenty zabezpieczające	10 801	10 801	347	347
Należności od klientów	32 626 176	32 250 127	32 654 263	31 917 744
Inwestycyjne aktywa finansowe	13 265 805	13 347 045	12 894 385	12 952 850
Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	234 349	234 349	234 225	234 225
Pasywa				
Zobowiązania wobec banku centralnego	1 519 208	1 519 208	1 242 574	1 242 574
Zobowiązania wobec banków	2 301 492	2 301 485	1 957 609	1 957 161
Pochodne instrumenty zabezpieczające	32 933	32 933	68 562	68 562
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	812 882	812 882	3 253 289	3 253 289
Zobowiązania wobec klientów	41 262 174	41 265 071	43 381 905	43 379 477

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych z powyższej tabeli.

Aktywa i zobowiązania finansowe nie wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej

W Banku znajdują się instrumenty finansowe, które zgodnie z MSSF w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Dla oszacowania wartości godziwej tych instrumentów zastosowano następujące metody i założenia.

Należności od banków: Wartość godziwa lokat i depozytów jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego dla należności o podobnym ryzyku kredytowym, pozostającym w terminie do wykupu i walucie.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu rezerw. Wartość godziwa zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od momentu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu marż i stóp procentowych.

Inwestycyjne aktywa finansowe nie wyceniane do wartości godziwej: Bank nie stosuje wyceny do wartości godziwej w odniesieniu do obligacji Skarbu Państwa sklasyfikowanych w portfelu utrzymywane do zapadalności oraz grupy nienotowanych kapitałowych papierów wartościowych, dla których nie możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej instrumenty z prawem do kapitału prezentowane są w cenie nabycia skorygowanej o odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Dłużne instrumenty finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu a dla potrzeb tego ujawnienia wartość godziwa określona została na podstawie notowań rynkowych.

Inwestycje w podmioty zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia: Aktywa finansowe stanowiące udziały w podmiotach zależnych, stowarzyszonych i współzależnych zostały zaprezentowane w cenie nabycia. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej jest to najlepsze możliwe do ustalenia przybliżenie wartości godziwej dla tych instrumentów.

Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów: Wartość godziwą depozytów o terminie wymagalności powyżej 6 miesięcy, oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

Na dzień 31.12.2009 oraz 31.12.2008 Bank dokonał następującego zaklasyfikowania instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej do odpowiednich kategorii:

Kategoria I (kwotowania aktywnego rynku) : dłużne, kapitałowe i pochodne instrumenty finansowe, które na dzień bilansowy zostały wycenione na podstawie cen kwotowanych na aktywnym rynku. Do tej kategorii Bank klasyfikuje stałoprocentowe obligacje Skarbu Państwa, bony skarbowe, euroobligacje rządu niemieckiego, euroobligacje rządu amerykańskiego, akcje Spółek notowanych na giełdzie oraz kontrakty terminowe na WIG 20.

Kategoria II (techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku): Zaliczone do niej są wszystkie instrumenty pochodne oprócz FX Forward oraz opcji walutowych oraz dłużne papiery wartościowe wyceniane na podstawie modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem tych dłużnych papierów wartościowych, dla których Bank samodzielnie szacuje spread z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta).

Do kategorii II Bank klasyfikuje następujące instrumenty pochodne: IRS, CIRS, FRA, FX SWAP.

Oprócz ww. instrumentów pochodnych do kategorii II zostały zaklasyfikowane zmiennoprocentowe obligacje Skarbu Państwa oraz zmiennoprocentowe obligacje NBP. Powyższe obligacje zostały wycenione w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych bazujący na krzywej dyskontowej uzyskanej z rynku stałoprocentowych obligacji skarbowych.

Kategoria III (techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku): Do kategorii tej należą niekwotowane na aktywnym rynku kapitałowe papiery wartościowe, wycenione przez Bank na podstawie eksperckiego modelu wyceny; certyfikaty inwestycyjne wycenione na dzień bilansowy na podstawie ceny ogłaszanej przez fundusz; dłużne papiery wartościowe (obligacje komercyjne i komunalne) oraz transakcje FX Forward i opcje walutowe dla których Bank samodzielnie szacuje spread kredytowy z tytułu ryzyka kontrahenta.

W roku 2009 Bank uwzględnił w kalkulacji wartości godziwej korektę z tytułu ryzyka kontrahenta. W związku z powyższym transakcje IRS i CIRS oraz FX swap z klientami niebankowymi przesunięto z Kategorii II do III

Na dzień 31 grudnia 2009 r. oraz w okresie porównywalnym Bank zaklasyfikował instrumenty finansowe do następujących kategorii wartości godziwej.

31.12.2009	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Suma
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	533 120	346 423	421 494	1 301 037
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	10 801	-	10 801
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	5 208 457	660 942	83 971	5 953 370
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	13 127	-	629 753	642 880
Suma	5 754 704	1 018 166	1 135 218	7 908 088
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	609 385	203 497	812 882
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	32 933	-	32 933
Suma	-	642 318	203 497	845 815

31.12.2008	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Suma
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	814 327	1 711 912	696 118	3 222 357
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	347	-	347
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	4 244 739	1 443 643	179 564	5 867 946
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	13 552	-	624 610	638 162
Suma	5 072 618	3 155 902	1 500 292	9 728 812
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	2 657 813	595 476	3 253 289
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	68 562	-	68 562
Suma	-	2 726 375	595 476	3 321 851

W opisywanych okresach sprawozdawczych transfery pomiędzy pierwszą i drugą kategorią wartości godziwej nie miały miejsca.

Zarówno w bieżącym okresie sprawozdawczym, jak i w okresie porównywalnym Bank nie dokonał zmian do założeń technik wyceny instrumentów zakwalifikowanych do Kategorii III [MSSF 7.27B (e)], ani też nie przyjął innych racjonalnie możliwych założeń alternatywnych.

W 2008 roku Bank przeklasyfikował obligacje SP do portfela „Utrzymywane do terminu wymagalności”. Na dzień 31 grudnia 2008 r. ich wartość godziwa wynosiła 6 482 636 tys. zł, natomiast ich wartość bilansowa wynosiła 6 388 277 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość godziwa tych instrumentów wynosiła 6 750 795 tys. zł, natomiast ich wartość bilansowa wyniosła 6 669 555 tys. zł.

Gdyby te instrumenty nie zostały przekwalifikowane, zysk wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów wyniósłby na koniec 2008 roku 58 465 tys. zł, natomiast na koniec 2009 58 844 tys. zł.

Na 31 grudnia 2008 r. zysk na instrumentach zaliczonych do portfela 'Utrzymywane do terminu wymagalności' wyniósł 90 252 tys. zł, natomiast na 31 grudnia 2009 r. wyniósł 376 940 tys. zł.

Wynik na pochodnych instrumentach finansowych zakwalifikowanych do III Kategorii utrzymywanych w portfelu na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 117 355 tys. zł.

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku.

Kategoria III	Aktywa finansowe			Zobowiązania finansowe
	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
31.12.2009				
Na początek okresu	696 118	179 564	624 610	(595 476)
Zyski lub straty	(6 895)	1 872	(877)	(3 712)
<i>rozpoznane w rachunku zysków i strat</i>	<i>(6 895)</i>	-	<i>337</i>	<i>(3 712)</i>
<i>rozpoznane w kapitałach własnych</i>	-	<i>1 872</i>	<i>(1 214)</i>	-
Zakupy	-	87 774	6 458	-
Sprzedaże	-	(56 075)	(438)	-
Spląty	(566 182)	(129 164)		506 758
Transfery	298 453			(111 067)
Na koniec okresu	421 494	83 971	629 753	(203 497)

Kategoria III	Aktywa finansowe			Zobowiązania finansowe
	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
31.12.2008				
Na początek okresu	73 850	252 935	627 119	(120 173)
Zyski lub straty	634 207	(866)	2 942	(673 689)
<i>rozpoznane w rachunku zysków i strat</i>	<i>634 207</i>	-	-	<i>(673 689)</i>
<i>rozpoznane w kapitałach własnych</i>	-	<i>(866)</i>	<i>2 942</i>	-
Zakupy	-	6 906	16 923	-
Sprzedaże	-	-	(22 249)	-
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	(125)	-
Spłaty	(11 939)	(79 411)		198 386
Na koniec okresu	696 118	179 564	624 610	(595 476)

39. Zobowiązania warunkowe

Informacja o wszczętych postępowaniach sądowych

Na dzień 31 grudnia 2009 roku nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku, których wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosi 225 185 tys. zł, co stanowi 4,1 % kapitałów własnych Banku. W kwocie tej 26 751 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Banku, 70 470 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Bank jest pozwany, natomiast 127 964 tys. zł to wartość wierzytelności Banku w sprawach o układ lub upadłość.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku, których wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosi 244 677 tys. zł, co stanowi 5,53 % kapitałów własnych Banku. W kwocie tej 54 896 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Banku, 54 381 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Bank jest pozwany, natomiast 135 400 tys. zł to wartość wierzytelności Banku w sprawach o układ lub upadłość.

Rezerwy na sprawy sporne zostały zaprezentowane w nocie 32.

Zobowiązania warunkowe

Wartości zobowiązań warunkowych z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane poniżej. Wartości gwarancji i akredytyw pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań.

Zobowiązania warunkowe udzielone	31.12.2009	31.12.2008
Zobowiązania udzielone		
- finansowe:	7 317 366	9 847 961
- linie kredytowe	6 414 737	8 726 066
- kredyty z tyt. kart płatniczych	845 493	879 874
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	27 933	182 000
- akredytywy importowe	29 203	60 021
- gwarancyjne:	1 130 010	950 992
Razem	8 447 376	10 798 953

40. Aktywa i pasywa stanowiące zabezpieczenie

Aktywa stanowiące zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych BFG stanowią dłużne papiery wartościowe.

Bank Zachodni WBK S.A. przyjął do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą z przepisów stawkę procentową w wysokości 0,4%, stąd aktywa stanowiące zabezpieczenie według stanu na 31.12.2009 wynoszą 167 100 tys. zł, natomiast w analogicznym okresie roku ubiegłego wynosiły 150 561 tys. zł.

W 2009 roku została założona lokata w wysokości 239 958 tys. zł stanowiąca zabezpieczenie wyceny transakcji Skarbu (w 2008 roku została założona lokata w wysokości 182 306 tys. zł).

W 2009 Bank Zachodni WBK SA przyjął depozyt na kwotę 4 724 tys. zł stanowiący zabezpieczenie transakcji Skarbu.

Dodatkowe aktywa stanowiące zabezpieczenie przedstawione są w nocie 37 i w nocie 31.

41. Działalność powiernicza

W 2008 i 2009 roku Bank Zachodni WBK S.A. nie prowadził działalności powierniczej.

42. Leasing finansowy i operacyjny

Leasing finansowy

Bank Zachodni WBK S.A. jest leasingobiorcą zaangażowanym w umowy leasingu finansowego, zawarte ze swoimi spółkami zależnymi. W ramach tych umów finansowany jest zakup samochodów.

Zobowiązanie brutto z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności	31.12.2009	31.12.2008
poniżej 1 roku	903	1 514
między 1 a 5 lat	25 676	32 300
Razem	26 579	33 814
Wartość bieżąca należnych minimalnych rat leasingowych wg terminów zapadalności	31.12.2009	31.12.2008
do 1 roku	596	1 153
między 1 a 5 lat	16 705	24 115
Razem	17 301	25 268

Uzgodnienie różnic między zobowiązaniem brutto z tytułu leasingu finansowego a wartością bieżącą należnych minimalnych rat leasingowych	31.12.2009	31.12.2008
Zobowiązanie (brutto) z tytułu leasingu finansowego	26 579	33 814
Niezrealizowane koszty finansowe	(9 278)	(8 546)
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych	17 301	25 268

Leasing operacyjny

Bank Zachodni WBK S.A. leasinguje powierzchnię biurową, zgodnie z umowami leasingu operacyjnego. Standardowo umowy zawarte są na 5 do 10 lat. Nieznacząca część powierzchni jest subleasingowana poza Bank. W ciągu roku 2009 i 2008 Bank poniósł opłaty z tytułu czynszów w wysokości odpowiednio 136 449 tys. zł i 97 690 tys. zł. Opłaty te zostały ujęte w rachunku zysku i strat w pozycji „koszty działania”.

Całkowite zobowiązania z tytułu umów zawartych przez Bank z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego (łącznie z wartością wieczystego użytkowania gruntów) prezentuje poniższa tabela.

Płatności leasigowe wg terminów zapadalności	31.12.2009	31.12.2008
poniżej 1 roku	142 291	119 302
między 1 a 5 lat	456 484	374 372
powyżej 5 lat	325 885	311 110
Razem	924 660	804 784

43. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych - informacja dodatkowa

Poniższa tabela zawiera informacje na temat komponentów środków pieniężnych w sprawozdaniu z przepływów Banku Zachodniego WBK S.A.

Komponenty środków pieniężnych	31.12.2009	31.12.2008
Gotówka i operacje z bankiem centralnym	2 660 649	3 178 099
Dłużne inwestycyjne instrumenty finansowe	1 793 330	615 802
Lokaty międzybankowe, rachunek bieżący	647 559	1 347 832
Dłużne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	449 354	168 618
Razem	5 550 892	5 310 351

Bank Zachodni WBK S.A. posiada środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie należności kredytowych opisane w nocie 31, które nie mogą być wykorzystywane.

44. Podmioty powiązane

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o saldach transakcjach emitenta z podmiotami powiązanymi. Większość transakcji dotyczy operacji bankowych dokonywanych w ramach normalnej działalności biznesowej. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, gwarancje.

Transakcje z jednostkami zależnymi	31.12.2009	31.12.2008
Aktywa	1 134 672	856 331
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	6 145	155
Należności od klientów	1 121 872	852 828
Pozostałe aktywa	6 655	3 348
Pasywa	1 129 222	1 227 740
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	79 021	99 356
Zobowiązania wobec klientów	1 032 909	1 103 139
Pozostałe pasywa	17 292	25 245
Przychody	128 855	157 143
Przychody odsetkowe	37 347	44 600
Przychody prowizyjne	68 180	97 187
Pozostałe przychody operacyjne	8 926	7 863
Wynik handlowy i rewaluacja	14 402	7 493
Koszty	52 572	77 454
Koszty odsetkowe	49 110	75 707
Koszty prowizyjne	1 364	90
Koszty operacyjne w tym:	2 098	1 657
<i>koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	<i>2 064</i>	<i>1 608</i>
<i>pozostałe</i>	<i>34</i>	<i>49</i>
Zobowiązania warunkowe	3 222 998	1 211 568
Udzielone	1 611 499	605 784
-finansowe	1 356 686	555 510
-gwarancyjne	254 813	50 274
Otrzymane	1 611 499	605 784
-finansowe	1 356 686	555 510
-gwarancyjne	254 813	50 274
Nominały instrumentów pochodnych	3 487 320	2 674 910
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty kupione	1 637 460	1 124 026
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty sprzedane	1 791 175	1 305 961
-swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	58 685	244 923

Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi i wspólnymi przedsiębiorcami	31.12.2009	31.12.2008
Pasywa	90 352	121 191
Zobowiązania wobec klientów	90 352	121 191
Przychody	5 743	2 144
Przychody prowizyjne	5 586	2 086
Pozostałe przychody operacyjne	157	58
Koszty	8 324	6 620
Koszty odsetkowe	6 183	5 073
Koszty operacyjne w tym:	2 141	1 547
<i>koszty działania banku</i>	<i>2 141</i>	<i>1 547</i>

w tys. zł

Transakcje z podmiotem dominującym (Grupa AIB)	31.12.2009	31.12.2008
Aktywa	495 162	575 145
Należności od banków	376 170*	254 035**
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	117 274	187 878
Inwestycyjne aktywa finansowe	-	129 164
Pozostałe aktywa	1 718	4 068
* W tym: lokaty w kwocie 376 075 tys. zł oraz rachunki bieżące w kwocie 95 tys. zł. ** W tym: lokaty w kwocie 253 549 tys. zł oraz rachunki bieżące w kwocie 486 tys. zł.		
Pasywa	1 097 926	1 738 320
Zobowiązania wobec banków	811 523*	1 050 572**
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 564	1 489
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	272 417	671 136
Pozostałe pasywa	12 422	15 123
* W tym: transakcje z przyrzeczeniem odkupu w kwocie 305 653 tys. zł oraz lokaty w kwocie 505 870 tys. zł. ** W tym: transakcje z przyrzeczeniem odkupu w kwocie 588 159 tys. zł oraz lokaty w kwocie 462 413 tys. zł.		
Przychody	67 969	(306 982)
Przychody odsetkowe	4 375	19 057
Przychody prowizyjne	30	33
Pozostałe przychody operacyjne	2 951	17 206
Wynik handlowy i rewaluacja	60 686	(340 410)
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	(73)	(2 868)
Koszty	40 208	70 974
Koszty odsetkowe	8 139	40 969
Koszty operacyjne w tym:	32 069	30 005
<i>koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	<i>32 069</i>	<i>30 005</i>
Zobowiązania warunkowe	44 319	188 563
Udzielone	7 419	165 000
<i>-finansowe</i>	<i>7 419</i>	<i>165 000</i>
Otrzymane	36 900	23 563
<i>-finansowe</i>	<i>36 900</i>	<i>23 563</i>
Nominały instrumentów pochodnych	11 062 622	13 161 424
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty kupione	1 337 015	480 590
-swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS) - kwoty sprzedane	1 402 642	590 082
-swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	3 364 991	3 954 781
-kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	-	150 000
-opcje na stopę procentową	9 841	10 221
-swap walutowy (FX Swap) - kwoty kupione	1 961 714	2 441 470
-swap walutowy (FX Swap) - kwoty sprzedane	1 927 627	2 465 307
-opcje walutowe kupione	507 319	1 226 585
-opcje walutowe sprzedane	547 364	1 761 203
-spot kupiony	2 055	39 224
-spot sprzedany	2 054	41 961

W listopadzie 2008 r. Bank Zachodni WBK S.A. zawarł szereg krótkoterminowych transakcji typu buy-sell-back z następującymi funduszami będącymi w zarządzaniu BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.:

- Arka BZ WBK Zrównoważony Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
- Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
- Arka BZ WBK Ochrony Kapitału Fundusz Inwestycyjny Otwarty.

Według stanu na 31.12.2008 r. saldo wyżej wymienionych transakcji wynosi 427 572 tys. zł. Zabezpieczenie transakcji stanowią obligacje Skarbu Państwa. Dochód zrealizowany w 2008 roku z powyższych transakcji wynosi 3 216 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2009 r. tego typu transakcje nie wystąpiły.

TRANSAKCJE Z PERSONELEM ZARZĄDCZYM

WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.

31.12.2009

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	kwota (w tys. zł)
Aleksander Szwarc	Przewodniczący	203,7
Waldemar Frąckowiak	Członek Rady	163,7
Aleksander Galos	Członek Rady	163,7
Jacek Ślotąła	Członek Rady	139,7
John Power	Członek Rady	205,6
James O'Leary	Członek Rady	53,7

Następujący członkowie Rady Nadzorczej zrezygnowali z pobierania wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji: Gerry Byrne i Maeliosa OhOgartaigh.

Wynagrodzenie oraz wszelkie dodatkowe korzyści uzyskane przez Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	okres	wynagrodzenia	dodatkowe korzyści
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	1 217,74	324,20
Paul Barry*	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	715,89	854,57
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	622,87	73,57
Declan Flynn*	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	947,35	642,63
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	859,13	70,83
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	750,66	103,48
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	725,31	55,34
Michael McCarthy *	Członek Zarządu	01.02.2009-31.12.2009	989,60	782,00
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	723,36	93,43
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	562,55	132,75
Feliks Szyszowskiak	Członek Zarządu	01.01.2009-31.12.2009	739,32	122,22

* Dotyczy Panów Barry, Flynn, McCarthy (oddelegowanych do pracy w BZWBK z Allied Irish Banks plc, Dublin, Irlandia), których warunki oddelegowania obejmują wypłatę wynagrodzenia w walucie obcej. Ponadto warunki oddelegowania obejmują zwrot kosztów ponoszonych przez Allied Irish Banks plc w zakresie składki emerytalnej, ubezpieczenia medycznego, schematu podziału zysku Allied Irish Banks plc oraz innych świadczeń. W określonych przypadkach BZWBK pokrywa także koszt zakwaterowania i opłat szkolnych.

Nikt z Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A. nie pobierał w roku 2009 wynagrodzenia od jednostek zależnych i stowarzyszonych.

Członkowie Zarządu mają zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

31.12.2008

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	kwota (w tys. zł)
Aleksander Szwarc	Przewodniczący	201,7
Waldemar Frąckowiak	Członek Rady	177,2
Aleksander Galos	Członek Rady	163,0
Jacek Ślotała	Członek Rady	119,0
John Power	Członek Rady	214,8
James O'Leary	Członek Rady	93,6

Następujący członkowie Rady Nadzorczej zrezygnowali z pobierania wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji: Gerry Byrne i Maeliosa OhOgartaigh.

Wynagrodzenie oraz wszelkie dodatkowe korzyści uzyskane przez Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	stanowisko	okres	wynagrodzenia	dodatkowe korzyści
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	1 214,64	638,10
Paul Barry*	Członek Zarządu	01.10.2008-31.12.2008	189,37	272,73
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	566,47	59,56
Declan Flynn*	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	995,91	792,85
Michał Gajewski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.05.2008	415,29	29,02
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	854,28	69,99
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	762,57	45,30
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	729,29	56,24
James Murphy*	Członek Zarządu	01.01.2008-30.09.2008	518,58	439,00
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	729,02	70,83
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	22.07.2008-31.12.2008	252,28	17,80
Feliks Szyzkowski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	732,45	64,20

* Dotyczy Panów Barry, Flynn, Murphy (oddelegowanych do pracy w BZ WBK z Allied Irish Banks plc, Dublin, Irlandia), których warunki oddelegowania obejmują wypłatę wynagrodzenia w walucie obcej.

Ponadto warunki oddelegowania obejmują zwrot kosztów ponoszonych przez Allied Irish Banks plc w zakresie składki emerytalnej, ubezpieczenia medycznego, schematu podziału zysku Allied Irish Banks plc oraz innych świadczeń. W określonych przypadkach BZ WBK pokrywa także koszt zakwaterowania i opłat szkolnych.

Nikt z Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A. nie pobierał w roku 2008 wynagrodzenia od jednostek zależnych i stowarzyszonych.

Członkowie Zarządu mają zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

31.12.2009 r.

Kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym BZ WBK S.A. oraz ich krewnym przez Bank według stanu na dzień 31.12.2009 r. wyniosły 9 193 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Według stanu na dzień 31.12.2009 r. członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. korzystali z leasingu udzielonego przez jednostki zależne i stowarzyszone w wysokości 23 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych Członkom Zarządu wyniósł zero zł.

31.12.2008 r.

Kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym BZ WBK S.A. oraz ich krewnym przez Bank według stanu na dzień 31.12.2008 r. wyniosły 8 769 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Według stanu na dzień 31.12.2008 r. członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. korzystali z leasingu udzielonego przez jednostki zależne i stowarzyszone w wysokości 30 tys. zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych Członkom Zarządu wyniósł zero zł.

TRANSAKCJE Z PRACOWNIKAMI

31.12.2009 r.

Stan zadłużenia pracowników Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31.12.2009 r. wyniósł 565 923 tys. zł. (w tym zadłużenie wykazywane na rachunkach wspólnych wyniosło 1 406 tys. zł).

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych pracownikom Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31.12.2009 r. wyniósł 15 542 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Na rachunkach bieżących oraz depozytach terminowych pracownicy Banku utrzymują saldo w wysokości 179 331 tys. zł, (w tym saldo wykazywane na rachunkach wspólnych wynosiło łącznie 40 116 tys. zł).

31.12.2008 r.

Stan zadłużenia pracowników Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31.12.2008 r. roku wyniósł 551 617 tys. zł. (w tym zadłużenie wykazywane na rachunkach wspólnych wyniosło 1 154 tys. zł).

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych pracownikom Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31.12.2008 r. wyniósł 15 151 tys. zł.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Na rachunkach bieżących oraz depozytach terminowych pracownicy Banku utrzymują saldo w wysokości 191 443 tys. zł, (w tym saldo wykazywane na rachunkach wspólnych wynosiło łącznie 37 720 tys. zł).

45. Informacje o liczbie i wartości wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych

W 2009 roku wystawiono 37 301 tytułów egzekucyjnych o wartości 645 942 tys. zł., w tym:

- kredyty gospodarcze – 476 sztuki na kwotę 394 049 tys. zł.
- kredyty gotówkowe i limity w koncie – 24 073 sztuk na kwotę 188 907 tys. zł.
- karty kredytowe – 12 699 sztuk na kwotę 44 703 tys. zł.
- kredyty hipoteczne - 53 sztuk na kwotę 18 283 tys. zł.

W roku 2008 wystawiono 17 731 tytułów egzekucyjnych na kwotę 125 800 tys. zł w tym:

- kredyty gotówkowe i limity w koncie – 11 975 sztuk na kwotę 81 001 tys. zł
- kredyty gospodarcze - 172 sztuki na kwotę 22 451 tys. zł
- karty kredytowe – 5 521 sztuk na kwotę 15 628 tys. zł
- kredyty hipoteczne - 63 sztuki na kwotę 6 720 tys. zł.

46. Nabycia i sprzedaże podmiotów zależnych i stowarzyszonych

Nabycia podmiotów zależnych i stowarzyszonych w 2009 r.

Nabycie udziałów i rejestracja nowej spółki zależnej Banku Zachodniego WBK S.A.

W dniu 14 stycznia 2009 r. została zarejestrowana nowa spółka BZ WBK Finanse Sp. z o.o.

Bank objął w spółce BZ WBK Finanse Sp. z o.o. 1000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy co stanowi 100% w kapitale zakładowym i 100% liczby posiadanych głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Bank objął udziały za łączną kwotę 50 tys. zł.

Głównym przedmiotem działalności spółki będzie działalność holdingu finansowego.

Nabycie przez Bank udziałów w spółce BZ WBK Finanse Sp. z o.o. ma charakter długoterminowej inwestycji i zostało dokonane ze środków własnych Banku.

Dodatkowo pomiędzy Bankiem a nowo założoną spółką została zawarta umowa dotycząca przeniesienia własności akcji i udziałów wybranych spółek zależnych od Banku.

Zgodnie z Umową Bank przeniósł na BZ WBK Finanse własność:

1. 1 216 919 sztuk akcji BZ WBK Leasing S.A., o łącznej wartości nominalnej 121 691 900,00 zł stanowiących 99,99 % w kapitale zakładowym i głosach posiadanych na walnym zgromadzeniu tej spółki o łącznej wartości równej wartości ewidencyjnej w księgach Banku w kwocie 61 257 096,09 zł. Wartość akcji w księgach BZ WBK Finanse będzie wynosić 61 257 096,09 zł;
2. 100 udziałów w BZ WBK Faktor Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 50 000,00 zł stanowiących 100% w kapitale zakładowym i głosach posiadanych na zgromadzeniu wspólników tej spółki, o łącznej wartości równej wartości ewidencyjnej w księgach Banku w kwocie 6 200 073,20 zł. Wartość udziałów w księgach BZ WBK Finanse będzie wynosić 6 200 073,20 zł.
3. 504 999 sztuk akcji BZ WBK Finanse i Leasing S.A., o łącznej wartości nominalnej 50 499 900,00 zł stanowiących 99,99 % w kapitale zakładowym i głosach posiadanych na walnym zgromadzeniu tej spółki o łącznej wartości równej wartości ewidencyjnej w księgach Banku w kwocie 50 512 484,00 zł. Wartość akcji w księgach BZ WBK Finanse będzie wynosić 50 512 484,00 zł;

Powyższe akcje i udziały stanowią wkład niepieniężny Banku do kapitału spółki BZ WBK Finanse o łącznej wartości 117 969 653,29 zł.

W 2008 roku Bank Zachodni WBK SA nie nabywał żadnych podmiotów zależnych i stowarzyszonych.

Sprzedaże podmiotów zależnych i stowarzyszonych w 2009 r. i 2008 r.

W 2009 roku Bank Zachodni WBK SA nie sprzedawał żadnych podmiotów zależnych i stowarzyszonych.

Sprzedaże w roku 2008	Wartość aktywów netto	Przychód	Utrata wartości	Wynik na sprzedaży
Brytyjsko-Polskie Towarzystwo Finansowe WBK CU sp. z o.o.	218	1 200	-	982
NFI Magna Polonia SA	1 821	1 821	(756)	(756)
Razem	2 039	3 021	(756)	226

Bank Zachodni WBK S.A. dokonał częściowego zbycia udziałów w NFI Magna Polonia. Sprzedano pakiet akcji stanowiący 22,47% udziału w głosach na WZA. Pozostała część (5,06%) w związku z obniżeniem zaangażowania rozpoznana jest w portfelu aktywów inwestycyjnych.

47. Wspólne przedsięwzięcia

W dniu 30 lipca 2008 r. zostały zarejestrowane dwie spółki: BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych Spółka Akcyjna i BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna.

Bank objął w :

- spółce BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. – 13 500 akcji zwykłych imiennych serii A o wartości nominalnej 1 000 zł każda, po cenie emisyjnej jednej akcji wynoszącej 1 334 zł, co stanowi 50% w kapitale zakładowym i 50% liczby posiadanych głosów na walnym zgromadzeniu. Wartość ewidencyjna akcji objętych przez Bank wynosi 18 516 tys. zł,
- spółce BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. – 10 875 akcji zwykłych imiennych serii A o wartości 1 000 zł każda, po cenie emisyjnej jednej akcji wynoszącej 1 334 zł, co stanowi 50% w kapitale zakładowym i 50% liczby posiadanych głosów na walnym zgromadzeniu. Wartość ewidencyjna akcji objętych przez Bank wynosi 15 015 tys. zł

Nabycie przez Bank akcji w powyższych spółkach ma charakter długoterminowej inwestycji i zostało dokonane ze środków własnych.

Inwestycje zostały zaklasyfikowane do portfela dostępnego do sprzedaży i zostały ujęte w księgach w cenie nabycia.

Dnia 01.06.2009 r. spółki zmieniły nazwę na odpowiednio: BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. na BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz BZ WBK-CU Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. na BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A..

48. Wydarzenia po dacie bilansu

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A.

Sprawozdanie finansowe Banku Zachodniego WBK S.A. zostało zatwierdzone przez Zarząd do publikacji 26 lutego 2010 r. Ostateczne zatwierdzenie sprawozdania finansowego nastąpi przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Umowa pomiędzy Europejskim Bankiem Inwestycyjnym a Bankiem Zachodnim WBK S.A.

W dniu 28 stycznia 2010 r. została zawarta umowa pomiędzy Europejskim Bankiem Inwestycyjnym a Bankiem Zachodnim WBK SA.. w zakresie finansowania projektów realizowanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa w branżach przemysłowo-usługowych.

Maksymalna kwota linii kredytowej wynosi 100 000 tys. EUR. Umowa przewiduje iż finansowanie uruchamiane może być w trzech transzach po co najmniej 25 000 tys. EUR każda. Termin spłaty biegnie niezależnie dla każdej z wypłacanych transz i wynosi nie mniej niż trzy i nie więcej niż osiem lat od jej uruchomienia.

49. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze obejmują następujące kategorie:

- Świadczenia krótkoterminowe (wynagrodzenia i składki, płatne urlopy wypoczynkowe, wypłaty z zysku i premie, świadczenia niepieniężne przekazywane nieodpłatnie lub subsydiowane),
- Świadczenia po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne i podobne świadczenia, ubezpieczenia na życie lub opieka medyczna po okresie zatrudnienia),

W obrębie wymienionych kategorii Bank Zachodni WBK S.A. tworzy następujące rodzaje rezerw:

Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe

Zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów jest wyceniane w kwocie oczekiwanej do zapłaty (na podstawie bieżących zarobków) bez uwzględnienia dyskontowania.

Rezerwa na premie pracownicze

Zobowiązania z tytułu przyjętego systemu premiowego w stosunku do zysku jest wyceniane w kwocie prawdopodobnej wypłaty bez uwzględnienia dyskontowania

Rezerwa na odprawy emerytalne

Zobowiązanie z tytułu świadczeń w formie odpraw emerytalnych jest ustalone z wykorzystaniem metod aktuarialnych (obejmujących dyskontowanie).

Pozostałe rezerwy pracownicze

Obejmują one rezerwy z tytułu płatności na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i odprawy pieniężne oraz rezerwę na godziny nadliczbowe oraz szkolenia. Zobowiązania te wyceniane są w kwocie oczekiwanej do zapłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Stany wymienionych rodzajów rezerw prezentuje poniższa tabela:

Tytuł rezerwy	31.12.2009	31.12.2008
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	17 314	19 651
Rezerwa na premie pracownicze	74 935	28 316
Rezerwa na odprawy emerytalne	35 007	33 792
Pozostałe rezerwy pracownicze	2 765	5 303
Razem	130 021	87 062

Szczegółowo ruchy na rezerwach pracowniczych zostały zaprezentowane w nocie 32.

Nagrody za rok 2007 dla Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A., wypłacone w roku 2008

Imię i nazwisko	stanowisko	okres	nagrody za rok 2007
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	1 440,00
Paul Barry	Członek Zarządu	01.10.2008-31.12.2008	0,00
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	540,00
Declan Flynn	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	1 015,60
Michał Gajewski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.05.2008	840,00
Justyn Konieczny	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	840,00
Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	684,00
Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	504,00
James Murphy	Członek Zarządu	01.01.2008-30.09.2008	555,99
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	504,00
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	22.07.2008-31.12.2008	0,00
Feliks Szyzkowski	Członek Zarządu	01.01.2008-31.12.2008	648,00

W 2009 roku Członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK SA nie otrzymali nagród za rok 2008.

50. Program motywacyjny w formie akcji

W 2006 roku Bank wprowadził program motywacyjny na warunkach zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Program ma na celu stworzenie opartych o warunki rynkowe zasad motywowania dla wyższej kadry kierowniczej, w kontekście wymagających długoterminowych celów dla wzrostu w ciągu 3 kolejnych okresów finansowych 2006-2008. Warunkowe prawo do nabycia akcji może zostać zrealizowane po dacie nabycia praw, będącej datą zatwierdzenia przez WZA sprawozdania finansowego za ostatni okres obowiązywania planu, jedynie w formie objęcia akcji.

Pierwsza edycja programu motywacyjnego zakończyła się w drugim kwartale 2009 roku. Wszystkie prawa zostały wykonane i w pełni opłacone w maju-czerwcu 2009.

W przypadku drugiej i trzeciej edycji, uprawnieni nabędą prawo do nabycia od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od wzrostu wskaźnika EPS skorygowanego o inflację. Przedział wzrostu EPS skorygowanego o inflację wynosi od 8% do 16% dla edycji 2007 i 2008.

W 2007 roku warunkowe prawo do nabycia akcji przyznano uprawnionym w liczbie nie większej niż 100 osób. W 2008 przyznano prawa do nabycia akcji uprawnionym w liczbie nie większej niż 600 osób.

Do wyceny planu wykorzystano model Black'a-Scholes'a na dzień przyznania praw. Oczekiwana zmienność wartości akcji została oparta na historycznej zmienności cen akcji z okresu 160 sesji poprzedzających datę przyznania praw. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe założenia użyte dla potrzeb określenia wartości godziwej wynikającej z przyjętego modelu wyceny.

Prawa przyznane w roku:

	2008	2007
Liczba akcji	288 112	78 341
Cena akcji	149,00	292,50
Cena wykonania w zł	10	10
Okres nabywania praw	3 lata	3 lata
Oczekiwana zmienność cen akcji	40,82 %	40,69 %
Okres trwania planu	3 lata	3 lata
Stopa dyskontowa - stopa wolna od ryzyka	6,87 %	4,90 %
Wartość godziwa 1 prawa do akcji	133,01 zł	267,53 zł
Stopa dywidendy	2,01%	2,05%

Poniższa tabela podsumowuje zmiany w planie w trakcie bieżącego okresu sprawozdawczego.

	12 miesięcy 2009	12 miesięcy 2008
	Liczba praw	Liczba praw
Stan na dzień 1 stycznia	476 929	200 722
Przyznane	-	288 112
Wykonane	(115 729)	-
Utracone	(19 499)	(11 905)
Wygaste	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	341 701	476 929
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia	-	-

Cena wykonania dla wszystkich praw wynosi 10 zł.

Dla praw pozostających do wykonania na dzień 31 grudnia 2009 i 2008 pozostały okres do wykonania wynosi w przybliżeniu odpowiednio 1,1 roku i 1,6 roku.

Łączny koszt rozpoznany w rachunku zysków i strat oraz korespondujący z nim wzrost kapitałów własnych (kapitału rezerwowego) oraz rozrachunków z podmiotami zależnymi w okresie 12 miesięcy 2009 i 2008 roku wynosi odpowiednio 1 866 tys. zł. oraz 994 tys. zł.

Objęcie akcji Banku przez Członków Zarządu w ramach Programu Motywacyjnego 2006

W dniu 21 kwietnia 2009 r. Rada Nadzorcza Banku Zachodniego WBK S.A. podjęła uchwałę o spełnieniu przesłanek realizacji pierwszej edycji programu motywacyjnego "Akcje za Wyniki" z 2006 roku. W maju 2009 roku zakończono subskrypcję akcji serii H wyemitowanych przez Bank Zachodni WBK S.A. na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 4 kwietnia 2006 roku w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego. W ramach przeprowadzonej subskrypcji przydzielono łącznie 115 729 akcji dla 86 osób, z czego łączna liczba akcji objętych przez członków Zarządu Banku wynosi 23 084. W dniu 10 lipca 2009 roku akcje serii H zostały zarejestrowane przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.

Poniższe tabele przedstawiają szczegóły na temat liczby nagród warunkowych (obligacji zamiennych na akcje) przyznanych Członkom Zarządu BZ WBK.

Liczba sztuk	2009
Stan na 1 stycznia	74 766
Wykonane	(23 084)
Stan na 31 grudnia	51 682

Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia 2009

Imię i nazwisko	Stan na 01.01.2009	Wykonane w ciągu 2009	Stan na 31.12.2009
Mateusz Morawiecki	13 552	3 591	9 961
Andrzej Burliga	6 023	1 606	4 417
Justyn Konieczny	11 438	3 591	7 847
Janusz Krawczyk	10 058	3 397	6 661
Jacek Marcinowski	10 058	3 397	6 661
Marcin Prell	9 191	2 530	6 661
Mirosław Skiba	4 388	1 575	2 813
Feliks Szyszkowiak	10 058	3 397	6 661
Razem	74 766	23 084	51 682

Liczba sztuk	2008
Stan na 1 stycznia	42 949
Przyznane	35 535
Uzyskane przed objęciem funkcji Członka Zarządu	2 538
Utracone	(6 256)
Stan na 31 grudnia	74 766
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia 2008	-

Imię i nazwisko	Stan na 01.01.2008	Utracone	Uzyskane przed objęciem funkcji Członka Zarządu	Przyznane w ciągu 2008	Stan na 31.12.2008
Mateusz Morawiecki	6 149	-	-	7 403	13 552
Paul Barry*	-	-	-	-	-
Andrzej Burliga	2 691	-	-	3 332	6 023
Declan Flynn*	-	-	-	-	-
Michał Gajewski	6 256	(6 256)	-	-	-
Justyn Konieczny	6 256	-	-	5 182	11 438
Janusz Krawczyk	5 616	-	-	4 442	10 058
Jacek Marcinowski	5 616	-	-	4 442	10 058
Marcin Prell	4 749	-	-	4 442	9 191
Mirosław Skiba	-	-	2 538	1 850	4 388
Feliks Szyszkowski	5 616	-	-	4 442	10 058
Razem	42 949	(6 256)	2 538	35 535	74 766

*Członkowie Zarządu oddelegowani do pracy w BZ WBK z Allied Irish Banks plc nie uczestniczą w programie płatności w formie akcji BZ WBK.

51. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu, z podziałem na grupy zawodowe

31.12.2009 r.

Na dzień 31.12.2009 r. zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. wyniosło 8 937 osób, co stanowiło 8 809 etatów. Przeciętne zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. za rok 2009 ukształtowało się na poziomie 8 977 etaty.

Poniższa tabela prezentuje strukturę zatrudnienia w Banku Zachodnim WBK S.A. według wykształcenia:

Wykształcenie	Liczba osób	Struktura %
Wyższe	6 073	67,95
Średnie	2 671	29,89
Zawodowe	25	0,28
Inne	168	1,88
Razem	8 937	100,00

31.12.2008 r.

Na dzień 31.12.2008 r. zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. wyniosło 9 590 osób, co stanowiło 9 515 etatów. Przeciętne zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. za rok 2008 ukształtowało się na poziomie 9 073 etaty.

Poniższa tabela prezentuje strukturę zatrudnienia w Banku Zachodnim WBK S.A. według wykształcenia:

Wykształcenie	Liczba osób	Struktura %
Wyższe	6 306	65,76
Średnie	3 068	31,99
Zawodowe	27	0,28
Inne	189	1,97
Razem	9 590	100,00

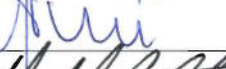
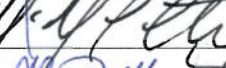

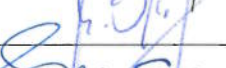
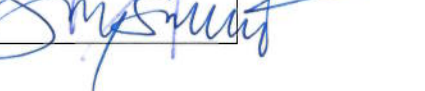

52. Dywidenda na akcję

Bank Zachodni WBK S.A. planuje wypłatę dywidendy za 2009 rok dla akcjonariuszy w wysokości 292 304 052 zł, co stanowiło 29,64% zysku za okres Banku. Kwota w wysokości 693 923 867,10 zł zostanie przeznaczona na pozostałe kapitały.

Wartość dywidendy na jedną akcję wynosi 4,00 zł.

W dniu 21 kwietnia 2009 roku WZA Banku Zachodniego WBK S.A. podjęło Uchwałę o przeznaczeniu całego zysku za 2008 rok na kapitał rezerwowy i Fundusz Ogólnego Ryzyka Bankowego. Wobec powyższego Bank Zachodni WBK S.A. nie wypłacił dywidendy za rok 2008.

PODPISY			
Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
26-02-2010	Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	
26-02-2010	Paul Barry	Członek Zarządu	
26-02-2010	Andrzej Burliga	Członek Zarządu	
26-02-2010	Declan Flynn	Członek Zarządu	
26-02-2010	Justyn Konieczny	Członek Zarządu	
26-02-2010	Janusz Krawczyk	Członek Zarządu	
26-02-2010	Jacek Marcinowski	Członek Zarządu	
26-02-2010	Michael McCarthy	Członek Zarządu	
26-02-2010	Marcin Prell	Członek Zarządu	
26-02-2010	Mirosław Skiba	Członek Zarządu	
26-02-2010	Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
26-02-2010	Wojciech Skalski	Dyrektor Obszaru Rachunkowości Finansowej	